

Budapest,
1998. április 1.,
szerda

28. szám

Ára: 315,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
1998: XXV. tv.	
1998: XXVI. tv.	
1998: XXVII. tv.	
1998: XXVIII. tv.	
1998: XXIX. tv.	
1998: XXX. tv.	
1998: XXXI. tv.	
1998: XXXII. tv.	
1998: XXXIII. tv.	
1998: XXXIV. tv.	
1042/1998. (IV. 1.) Korm. h.	
Az emberi felhasználásra kerülő gyógyszerekről	2385
A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról	2393
A géntechnológiai tevékenységről	2397
Az állatok védelméről és kíméletéről	2407
A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 1990. évi LXIV. törvény, valamint a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény módosításáról	2414
A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény módosításáról	2415
A sportról szóló 1996. évi LXIV. törvény módosításáról	2415
Az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló 1990. évi LV. törvény módosításáról	2417
Az adótörvények, a számviteli törvény és egyes más törvények módosításáról	2418
A kockázati tőkebefektetésekről, a kockázati tőkealapokról, valamint a kockázati tőkealapokról	2443
A sportszervezetek köztartozásainak rendezéséről	2455

II. rész JOGSZABÁLYOK

Törvények

1998. évi XXV. törvény

az emberi felhasználásra kerülő gyógyszerekről*

Az Országgyűlés az emberi egészség védelmét és helyreállítását szolgáló állami tevékenység részeként, az ezekért viselt felelősségtől vezérelve a következő törvényt alkotja:

A törvény célja

1. § A törvény célja, hogy a nemzetközi jogi szabályok és ajánlások figyelembevételével meghatározza a gyógyszerrel, a gyógyszerellátással, valamint a gyógyszerrel felhasználók jogával kapcsolatos alapvető rendelkezéseket.

* A törvényt az Országgyűlés az 1998. március 16-i ülésnapján fogadta el.

2. § A gyógyszerellátással kapcsolatos feltételrendszer meghatározása az állam feladata. Ennek keretében az állam meghatározza azon követelményrendszert, amely biztosítja, hogy a rászorulóknak biztonságos, hatásos, az előírásoknak megfelelő minőségű gyógyszerekhez juthassanak.

Törvény hatálya

3. § (1) E törvény rendelkezései az emberi felhasználásra szánt gyógyszer gyártására, előállítására, forgalomba hozatalára, forgalmazására és alkalmazására terjednek ki.

(2) E törvény alkalmazásában nem minősül gyógyszernek az emberi szervezetbe kerülő orvostechikai eszköz, a tápszer, az élelmiszer, a kozmetikai termék, az emberi fogyasztásra szánt egyéb termék, valamint az emberi szervezeten alkalmazott sebészeti kötözőszer, varróanyag, fogászati anyag és az emberi szervezetbe nem kerülő, illetve emberi szervezeten nem alkalmazott fertőtlenítőszer és az orvosi laboratóriumi diagnosztikum.

4. § E törvény és végrehajtási rendeletei alkalmazásában:
a) *gyógyszer*: olyan anyag vagy azok keveréke, illetve olyan készítmény, amelyet betegség megelőzése, felisme-

rése, kezelése vagy élettani funkció fenntartása, helyreállítása, javítása vagy módosítása céljából emberi szervezetben vagy emberi szervezeten alkalmaznak;

b) *magisztrális gyógyszer*: az a gyógyszerkészítmény, amelyet a gyógyszerész a gyógyszerertárban a hatályos Magyar Gyógyszerkönyv (a továbbiakban: Gyógyszerkönyv) vagy a Szabványos Vény minta Gyűjtemény (a továbbiakban: Vény minta Gyűjtemény) rendelkezései alapján, egyedi orvosi előírásra vagy a Gyógyszerkönyv szerint nem erős hatásúnak minősülő anyagokból saját kezdeményezésére előállít;

c) *galenusi gyógyszer*: a Gyógyszerkönyvben vagy a Vény minta Gyűjteményben meghatározott összetételű és minőségű készítmény, melyet ezen előírások alapján gyártanak, nyilvántartanak és forgalmaznak;

d) *kábítószerként minősített gyógyszer*: a kábítószer gyártásával, tárolásával, tartásával, forgalmazásával és használatával kapcsolatos jogszabályban meghatározott, illetve nemzetközi egyezmények alapján annak minősített gyógyszer;

e) *pszichotrop anyagként minősített gyógyszer*: a pszichotrop anyagok gyártásával, tárolásával, tartásával, forgalmazásával és használatával kapcsolatos jogszabályban meghatározott, illetve nemzetközi egyezmény alapján annak minősített gyógyszer;

f) *vizsgálati készítmény*: a hatásosság és a relatív ártalmatlanság megállapítása céljából klinikai vizsgálatra átadott készítmény;

g) *gyógyszerellátás*: azon tevékenységek összessége (gyártás, előállítás, forgalmazás), amelynek eredményeként a gyógyszer a közvetlen felhasználóhoz eljut;

h) *gyógyszerszövevény*: közhiteles hatósági nyilvántartás, amely a magisztrális és a galenusi gyógyszerek kivételével a gyógyszerkészítmény elnevezését és jogszabályban meghatározott adatait tartalmazza;

i) *forgalomba hozatali engedély*: az illetékes hatóság által kiadott, a gyógyszer embergyógyászati célra történő alkalmazhatóságát engedélyező és a törzskönyvi bejegyzést igazoló hatósági határozat;

j) *klinikai vizsgálat*: a vizsgálati készítmény hatásosságának és relatív ártalmatlanságának bizonyítása céljából — az illetékes kutatásért felelős bizottság jóváhagyása alapján — a készítményt törzskönyvező hatóság által engedélyezett vizsgálat;

k) *gyógyszerszövevény*: olyan termelő tevékenység, ahol ellenőrzött üzemi körülmények között gyógyszert állítanak elő;

l) *gyártási tétel*: a kiindulási anyagoknak, a csomagolóanyagoknak vagy a termékeknek az az előre megadott mennyisége, amely ugyanazon gyártási folyamatban vagy egy gyártási sorozatban készült és így azonosnak tekinthető;

m) *a gyógyszer gyártója*: az a hatósági engedéllyel rendelkező gazdálkodó szervezet, amely részére a gyógyszer-előállítást e törvényben meghatározott hatóság engedélyezte;

n) *gyógyszer-nagykereskedelem*: azon gyógyszerellátási tevékenységek összessége, amelynek eredményeként a gyógyszer — ha jogszabály másként nem rendelkezik — az előállítótól a közvetlen lakossági gyógyszerellátóhoz eljut;

o) *közvetlen lakossági gyógyszerellátás*: az a közforgalmú, fiók- és kézigyógyszertárban — külön jogszabályban meghatározott esetben az intézeti gyógyszerertárban — végzett egészségügyi szakellátó tevékenység, amely során a gyógyszerertár a gyógyszert és az alkalmazásával összefüggő szakmai információt a fogyasztók részére közvetlenül biztosítja;

p) *intézeti gyógyszerellátás*: az intézeti gyógyszerertárban végzett azon gyógyszerellátási és gyógyszer-előállítási szaktevékenységek összessége, amelynek során az intézeti gyógyszerertár a fekvőbeteg-intézményben ápolott betegek gyógyszerellátását biztosítja;

q) *a gyógyszerkiadhatósága*: az adott gyógyszerre vonatkozó, törzskönyvbe bejegyzett gyógyszerek esetében a gyógyszer törzskönyvezése során meghatározott, a forgalomba hozatali engedélyben és jogszabályban rögzített, magisztrális és galenusi gyógyszerek esetében a hatályos Magyar Gyógyszerkönyvben vagy a Szabványos Vény minta Gyűjteményben rögzített forgalmazhatósági korlátozás, amely szerint a gyógyszer orvosi rendelés alapján vagy enélkül szerezhető be;

r) *orvosi rendelvény nélkül kiadható gyógyszer*: minden olyan gyógyszer, amelyet az engedélyező hatóság a forgalomba hozatali engedélyben annak nyilvánít;

s) *alkalmazási előírás*: az orvos, illetve a gyógyszerész részére szóló, a forgalomba hozatali engedélyben szereplő szakmai előírás, amely a gyógyszer legfontosabb adatait, az alkalmazás feltételeit és az esetleges mellékhatásait tartalmazza;

t) *betegtájékoztató*: a felhasználónak (betegnek) szóló, a forgalomba hozatali engedélyben szereplő közérthető tájékoztató, amely a gyógyszer legfontosabb adatait, az alkalmazás feltételeit és az esetleges mellékhatásait tartalmazza;

u) *közvetlen csomagolás*: az a csomagolási forma, amely közvetlen kapcsolatban van a gyógyszerrel;

v) *külső csomagolás*: azt a csomagolási formát jelenti, amely a közvetlen csomagolást foglalja magában;

w) *Magyar Gyógyszerkönyv*: a gyógyszerkészítés, a gyógyszerminőség, a gyógyszerellenőrzés és a gyógyszer minősítés általános szabályait, valamint az egyes gyógyszerek minőségét és összetételét tartalmazó, jogszabállyal kihirdetett hivatalos kiadvány;

x) *relatív ártalmatlanság*: a vizsgálati készítmény mellékhatásai által esetleg okozott kedvezőtlen hatás jelentősége a várható gyógyító hatáshoz képest csekély;

y) *különös méltánylást érdemlő betegellátási érdek*: akkor áll fenn, ha a Magyarországon még nem törzskönyvezett gyógyszer orvosi kezelés során történő alkalmazásával esélye lehet a kezelés sikerességének, és ez Magyarországon már forgalomban lévő gyógyszertől nem várható.

A gyógyszergyártásfeltételei

5. § (1) Gyógyszert gyártani — a galenusi gyógyszerek gyógyszerári előállítását kivéve — a népjóléti miniszter által az ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi miniszter egyetértésével kiadott, e tevékenység végzésére jogosító engedély birtokában lehet.

(2) A gyógyszergyártási engedély kiadásának feltétele, hogy a gyógyszergyártó feleljen meg a külön jogszabályban meghatározott személyi és tárgyi feltételeknek.

(3) A gyógyszergyártás személyi és tárgyi feltételei teljesítésének ellenőrzését, továbbá hatósági felügyeletét az Országos Gyógyszerészeti Intézet végzi.

(4) Ha a (3) bekezdés szerinti hatóság ellenőrzése során megállapítja, hogy a gyártási engedély jogosultja nem teljesíti a gyógyszergyártás — e törvényben, illetve a végrehajtására kiadott jogszabályokban meghatározott — személyi és tárgyi feltételeit, kezdeményezi az engedélyezőnél a gyártási engedély visszavonását.

A gyógyszer forgalomba hozatalának engedélyezése

6. § (1) Ha törvény másként nem rendelkezik, gyógyszer — a magisztrális és galenusi gyógyszer kivételével — csak akkor kerülhet forgalomba és akkor alkalmazható, ha a külön jogszabályban meghatározott hatóság a gyógyszer-törzskönyvbe bejegyezte, forgalomba hozatalát engedélyezte. A termelői (import beszerzői) és a fogyasztói árat a Népjóléti Minisztérium a hivatalos lapjában közzéteszi.

(2) Azt a gyógyszert, amelyet Magyarországon nem, de más országban a nemzeti, illetve nemzetközi hatóság gyógyszer-törzskönyvbe bejegyzett, egyedi esetben gyógyászati célra akkor lehet alkalmazni, ha a felhasználását különös méltánylást érdemlő betegellátási érdek indokolja, és alkalmazását — a külön jogszabályban meghatározott feltételek szerint — az (1) bekezdés szerinti hatóság engedélyezte.

7. § (1) A 6. § (1) bekezdés szerinti hatóság a vizsgálati készítményt akkor jegyzi be a gyógyszer-törzskönyvbe, ha annak

- a) minősége — ideértve a gyártás körülményeit is — ismert és meghatározott, továbbá
- b) hatásossága — a külön jogszabályban meghatározott eseteket kivéve — klinikailag is bizonyított, valamint
- c) relatív ártalmatlansága igazolt.

(2) A gyógyszer törzskönyvezési eljárása során a 6. § (1) bekezdés szerinti hatóság a külföldön végzett vizsgálatok eredményét abban az esetben fogadja el, ha

- a) azt nemzetközi egyezmény előírja, vagy
- b) meggyőződött arról, hogy a külföldön végzett vizsgálatok végrehajtása és annak ellenőrzési gyakorlata megfelel a magyarországi követelményeknek.

(3) A forgalomba hozatali engedély kiadásának feltétele az e törvényben meghatározott csomagolásra és beteg-tájékoztatóra vonatkozó rendelkezések teljesítése.

(4) A gyógyszer-törzskönyvezési eljárás befejeztével az (1)—(3) bekezdésekben foglaltnak megfelelő gyógyszer forgalomba hozatali engedélyt a 6. § (1) bekezdés szerinti hatóság adja ki. A forgalomba hozatali engedély — a gyógyszer azonosító adatain kívül — tartalmazza a gyógyszer

- a) törzskönyvi számát,
- b) forgalmazására jogosult (a továbbiakban: forgalomba hozatali engedély jogosultja) megnevezését,
- c) alkalmazási előírását,
- d) beteg-tájékoztatóját,
- e) kiadhatóságát,
- f) felhasználhatósági időtartamát és tárolásának körülményeit.

(5) A gyógyszer-törzskönyvezési eljárás időtartama a törzskönyvi kérelem benyújtásától számított legfeljebb 2 év.

(6) A gyógyszer-törzskönyvezés befejezését követően kiadott forgalomba hozatali engedély 5 évig érvényes. Az engedély — az érvényességi idejének lejártát megelőzően legalább 6 hónappal benyújtott kérelemre — ismételt 5 évre meghosszabbítható. Az eljárás során a 6. § (1) bekezdés szerinti hatóság a gyógyszert az (1)—(2) bekezdésekben meghatározottaknak megfelelően újraértékeli.

(7) A forgalomba hozatali engedély jogosultja a törzskönyvbe történő bejegyzésért a külön jogszabályban meghatározottak szerinti igazgatás-szolgáltatási díjat, a törzskönyvi bejegyzés fenntartásáért fenntartási díjat köteles fizetni.

(8) Ha a gyógyszer gyártója, illetve a forgalomba hozatali engedély jogosultja személyében változás következik be, a forgalomba hozatali engedély jogosultja köteles a változást a 6. § (1) bekezdés szerinti hatóságnak bejelenteni.

8. § A 6. § (1) bekezdés szerinti hatóság a gyógyszert a gyógyszer-törzskönyvből törli, és a forgalomba hozatali engedélyt visszavonja, ha

- a) a gyógyszer az újraértékelése során nem felel meg a gyógyszer-törzskönyvezési követelményeknek,
- b) a forgalomba hozatali engedély jogosultja kéri,
- c) a forgalomba hozatali engedély jogosultja a gyógyszer-törzskönyvi bejegyzés fenntartásáért fizetendő díjat a külön jogszabályban meghatározott határidőn belül nem fizeti meg,
- d) a forgalomba hozatali engedély jogosultja nem tesz eleget a 20. § (1)—(2) bekezdéseiben előírt tájékoztatási kötelezettségének,
- e) a forgalomba hozatali engedély jogosultja a gyógyszer e törvény 6. § (1) bekezdése szerinti közzétételtől számított 1 éven belül nem hozza forgalomba.

Az ideiglenes forgalomba hozatal

9. § (1) Különös méltánylást érdemlő betegellátási érdekből a 6. § (1) bekezdés szerinti hatóság — a minőségileg megfelelő és relatíve ártalmatlan vizsgálati készítményt a hatóság végleges bizonyítása előtt — a gyógyszer-törzskönyvbe ideiglenesen bejegyezheti, és mint gyógyszerre — legfeljebb 1 év időtartamra — ideiglenes forgalomba hozatali engedélyt adhat ki.

(2) Ha különös méltánylást érdemlő betegellátási érdek az ideiglenes forgalomba hozatali engedélyben meghatározott határidőt követően is fennáll, de a törzskönyvezés feltételei továbbra sem adóttak, a 6. § (1) bekezdésében említett hatóság — kérelemre — az ideiglenes forgalomba hozatali engedélyben meghatározott határidőt — legfeljebb 1 alkalommal — ismételt 1 évre meghosszabbíthatja.

(3) Az ideiglenes forgalomba hozatali engedélyben meghatározott határidő lejártát követően — az alkalmazás gyakorlati eredményei és a törzskönyvi eljárás külön jogszabályban meghatározott feltételei esetén — a törzskönyvi bejegyzést a 6. § (1) bekezdésében meghatározott hatóság véglegesíti és kiadja a gyógyszer forgalomba hozatali engedélyt, vagy az ideiglenes törzskönyvi bejegyzést törli, és az ideiglenes forgalomba hozatali engedélyben meghatározott határidő lejártát követően az engedély érvényét veszti.

A klinikai vizsgálat

10. § (1) A klinikai vizsgálat engedélyezése, illetve folytatása során az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény emberen végzett orvostudományi kutatásokra vonatkozó rendelkezéseit (157—164. §) az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A vizsgálati készítmény klinikai vizsgálatához a készítmény 6. § (1) bekezdése szerinti hatóságnak az Egészségügyi Tudományos Tanács szakmailag illetékes kutatás-etikai bizottsága egyetértésével kiadott engedélye is szükséges.

(3) A klinikai vizsgálatot engedélyező hatóság az engedély kiadása előtt a benyújtott dokumentáció alapján megvizsgálja, hogy a lefolytatandó klinikai vizsgálat megfelel-e a vizsgálat tárgyi és személyi feltételeit meghatározó jogszabályi követelményeknek.

(4) A vizsgálatok végzésének és ellenőrzésének szabályait, a klinikai vizsgálat iránti kérelemhez benyújtandó dokumentáció körét, valamint a kutatás-etikai bizottság illetékességét külön jogszabály állapítja meg.

(5) A klinikai vizsgálat engedélyezési eljárásának időtartama a kérelem benyújtását követő 60 nap, ezen belül az etikai jóváhagyás elkészítésének határideje legfeljebb 42 nap.

(6) A klinikai vizsgálatok megkezdését a 6. § (1) bekezdés szerinti hatóságnak be kell jelenteni.

A csomagolás és a betegájékoztató

11. § (1) Gyógyszer — a magisztrális és a galenusi gyógyszer kivételével — kizárólag külső és/vagy közvetlen csomagolással együtt hozható forgalomba.

(2) Az orvosi rendelvény nélkül kiadható gyógyszer kizárólag közvetlen és külső csomagolással együtt hozható forgalomba.

(3) A gyógyszer csomagolásán magyar nyelven, közérthetően fel kell tüntetni:

- a) a gyógyszer nevét,
- b) a forgalomba hozatali engedély jogosultjának nevét és székhelyét,
- c) a gyógyszer törzskönyvi számát,
- d) a gyártási tétel számát,
- e) a gyártás időpontját,
- f) a hatóanyagok nevét és adagolási egységenkénti mennyiségét,
- g) az alkalmazás módját,
- h) a gyógyszer eltarthatósági idejét,
- i) a szükséges tárolási intézkedések megjelölését,
- j) a gyógyszer terápiás javallatait és ellenjavallatait,
- k) a gyógyszerre vonatkozó alkalmazási utasításokat,
- l) „A gyógyszer gyermekektől elzárva tartandó” szövegű külön figyelmeztetést,
- m) a gyógyszerrel kapcsolatos további információk elérhetőségéről szóló tájékoztatást.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott adatokat az orvosi rendelvény nélkül kiadható gyógyszer külső csomagolásán kell feltüntetni.

(5) Az orvosi rendelvényre kiadható gyógyszer csomagolásán a (3) bekezdés j), k), m) pontjaiban meghatározott adatokat nem kötelező feltüntetni.

12. § (1) Gyógyszer — a magisztrális és a galenusi gyógyszer kivételével — kizárólag betegájékoztatóval együtt hozható forgalomba.

(2) A betegájékoztatonak magyar nyelven, közérthetően tartalmaznia kell:

- a) a gyógyszer nevét,
- b) amennyiben a gyógyszer többféle gyógyszerformában vagy erősségben is forgalmazott, a gyógyszerforma vagy erősség megjelölését,
- c) a forgalomba hozatali engedély jogosultjának nevét és székhelyét,
- d) a forgalomba hozatali engedély számát,
- e) a gyártási tétel számát,
- f) a gyártás időpontját,
- g) a hatóanyagok és egyéb összetevők teljes felsorolását közhasználatú nevük alkalmazásával és a hatóanyagok adagolási egységenkénti mennyiségét,
- h) a gyógyszer-törzskönyvi csoport vagy hatástípus megnevezését,
- i) a gyógyszer eltarthatósági idejét,

- j) a szükséges tárolási intézkedések megjelölését,
- k) a gyógyszer terápiás javallatait és ellenjavallatait,
- l) az alkalmazás során betartandó megfelelő óvintézkedéseket,
- m) a más gyógyszerekkel való kölcsönhatások megjelölését, amelyek befolyásolhatják a gyógyszer hatását,
- n) azon mellékhatások leírását, amelyek a gyógyszer rendszeres alkalmazása során előfordulhatnak, és a fellépésük esetén fogantatosítandó intézkedéseket,
- o) a gyógyszerre vonatkozó alkalmazási utasításokat, ideértve az adagolás gyakoriságát és az alkalmazás módját, a kezelés időtartamát, túladagolás esetén fogantatosítandó intézkedéseket, az egy vagy több adag bevitelének elmulasztása esetén fogantatosítandó intézkedéseket, szükség esetén utalást a gyógyszer megvonásával kapcsolatos hatások veszélyére,
- p) „A gyógyszer gyermekektől elzárva tartandó” szöveggű külön figyelmeztetést,
- r) a gyógyszer lejáratát túli alkalmazásának veszélyeire vonatkozó figyelmeztetést,
- s) a gyógyszerrel kapcsolatos további információk elérhetőségéről szóló tájékoztatást.

Gyógyszer-nagykereskedelem

13. § (1) Gyógyszer-nagykereskedelmi tevékenységet folytatni a Népjóléti Minisztérium e tevékenység végzésére jogosító engedélye birtokában lehet.

(2) E § rendelkezéseit nem kell alkalmazni, ha a gyógyszer gyártója saját előállítású termékeit kizárólag fekvőbeteg-gyógyintézet intézeti gyógyszertára számára értékesíti.

(3) Az engedélyt az (1) bekezdés szerinti hatóság — az Ipari, Kereskedelmi és Idegenforgalmi Minisztérium és az Országos Gyógyszerészeti Intézet szakhatósági hozzájárulása esetén — akkor adja meg, ha a kérelmező

a) teljesíti a gyógyszer-nagykereskedelmi tevékenység végzésével szemben e törvényben, illetve végrehajtási rendeleteiben meghatározott személyi és tárgyi feltételeket, és

b) biztosítja a (7) bekezdésben meghatározott gyógyszerek raktározását és folyamatos forgalmazását.

(4) A gyógyszer-nagykereskedelmi engedély jogosultja — a külön jogszabályban meghatározott kivételtől eltekintve — az általa forgalmazott termékeket közvetlenül lakosság részére nem forgalmazhatja, illetve csak olyan megrendelőnek szállíthat gyógyszert, aki gyógyszerekkel kapcsolatos nagykereskedelmi, illetve egészségügyi szakellátó vagy szolgáltató tevékenység végzésére engedéllyel rendelkezik.

(5) Az engedély kiadásáról az (1) bekezdés szerinti hatóság a kérelem benyújtásától számított 90 napon belül dönt. A nagykereskedelmi engedély visszavonásáig érvényes.

(6) Az (1) bekezdés szerinti hatóság a nagykereskedelmi tevékenység végzésére jogosító engedélyt visszavonja, ha az engedély jogosultja a működése során az e törvényben, illetve a végrehajtására kiadott jogszabályokban foglalt szabályokat megszegi.

(7) A gyógyszer-nagykereskedelmi tevékenység végzésének részletes szabályait, valamint a gyógyszer-nagykereskedelmi tevékenység végzése során — az Egészségügyi Világszervezet által ajánlott hatóanyagok alaplistája és az Egészségügyi Tudományos Tanács javaslatai alapján — a kötelezően készletben tartandó és forgalmazandó gyógyszerek körét külön jogszabály állapítja meg.

Közvetlen lakossági gyógyszerellátás

14. § (1) Gyógyszer közvetlen lakossági felhasználásra — kiadhatóságtól függetlenül — csak gyógyszertárból szolgáltatható ki.

(2) A gyógyszertárak létesítéséről és működésük egyes szabályairól külön törvény rendelkezik.

(3) Közvetlen lakossági gyógyszerellátó — intézeti gyógyszertár kivételével — gyógyszert csak érvényes nagykereskedői engedéllyel rendelkezőtől szerezhet be.

(4) A közvetlen lakossági gyógyszerellátó gondoskodik a Magyarországon forgalmazott gyógyszereknek a fogyasztó részére történő beszerzéséről, ennek keretében — amennyiben készletéből az igényelt gyógyszert a megrendelő részére azonnal kiadni nem tudja — tájékoztatni köteles a beszerzés legkorábbi időpontjáról.

(5) A közvetlen lakossági gyógyszerellátó a külön jogszabályban meghatározott szolgálati időben köteles a lakosság gyógyszerellátását biztosítani.

(6) Gyógyszer-kiskereskedelmi tevékenység csak az e tevékenység végzésére jogosító hatósági engedély birtokában folytatható.

Intézeti gyógyszerellátás

15. § (1) A fekvőbeteg-ellátó intézmény a gyógyszerellátással kapcsolatos feladatait intézeti gyógyszertár működtetésével, illetve a gyógyszereknek a gyógyító osztályokon, járóbeteg-szakrendeléseken (ambulanciákon) történő tárolásával a beteg részére való kiadásával látja el.

(2) A beteg részére intézeti tartózkodása alatt a kezelése során csak intézeti gyógyszertár által bevételezett és onnan az osztályokra, részlegekre kiadott gyógyszerek — ideértve a kórházi, klinikai vizsgálatok céljából érkezett készítményeket — alkalmazhatók.

*A gyógyszerek és a gyógyszerellátás
hatósági ellenőrzése*

16. § (1) A gyógyszer, illetve a gyógyszer gyártási tételére vonatkozó — feltételezett — minőségi hibát a forgalomba hozatali engedély jogosultja, valamint a gyógyszerek nagykereskedelmében és a közvetlen lakossági gyógyszerellátásban részt vevő gyógyszerész a tudomásra jutást követően haladéktalanul köteles a 6. § (1) bekezdése szerinti hatóságnak bejelenteni.

(2) A feltételezett minőségi hiba bejelentője a bejelentéssel egyidejűleg köteles a minőségellenőrző vizsgálathoz szükséges — a külön jogszabályban meghatározott mennyiségű — gyógyszert az ellenőrzést végző 6. § (1) bekezdés szerinti hatóságnak megküldeni.

(3) A 6. § (1) bekezdés szerinti hatóság az (1) bekezdésben említett bejelentést megvizsgálja, és megteszi a szükséges intézkedéseket, és a vizsgálat eredményéről és a megtett intézkedésekről tájékoztatja a bejelentőt és a forgalomba hozatali engedély jogosultját.

(4) Amennyiben a 6. § (1) bekezdés szerinti hatóság megállapítja, hogy a gyógyszer, illetve a gyógyszer gyártási tétele nem felel meg a forgalomba hozatali engedélyben rögzített követelményeknek, a gyógyszert, illetve a gyógyszer gyártási tételt a forgalomból kivonja, és erről az egészségügyi ellátó hálózatban résztvevőket közhírré tétel (közszemlére tétel) útján haladéktalanul értesíti. A forgalomból való kivonás rendjét külön jogszabály állapítja meg.

(5) A gyógyszer forgalomból való kivonásának költségei — ideértve az (1)—(3) bekezdés eseteit is — a forgalomba hozatali engedély jogosultját terhelik.

17. § (1) A forgalomba hozatali engedély jogosultja, valamint a gyógyszert alkalmazó orvos köteles az általa észlelt vagy tudomására jutott

- a) a gyógyszer alkalmazási előiratában nem szereplő,
- b) súlyos és nemkívánatos, illetve
- c) a gyógyszer további alkalmazását megakadályozó

mellékhatásokat a 6. § (1) bekezdése szerinti hatóságnak bejelenteni.

(2) A 6. § (1) bekezdésében meghatározott hatóság a bejelentéseket elbírálja, értékeli, és megteszi a szükséges intézkedéseket. A bejelentésről, illetve az azt követő intézkedésekről a hatóság a bejelentőt, a forgalomba hozatali engedély jogosultját, valamint a bejelentés eredményéről, illetve a szükséges intézkedésekről az egészségügyi ellátó hálózatban résztvevőket közhírré tétel (közszemlére tétel) útján értesíti.

18. § (1) A gyógyszerek biztonságos alkalmazhatóságát vizsgáló laboratóriumokat a külön jogszabályban meghatározott hatóság a jogszabályban megállapított szakmai szabályok betartása szempontjából rendszeresen ellenőrzi.

(2) A klinikai vizsgálatokat végző egészségügyi intézeteket a külön jogszabályban meghatározott hatóság a jogszabályban megállapított szakmai szabályok betartása szempontjából rendszeresen ellenőrzi.

*Kábítószerként és pszichotrop anyagként minősített
gyógyszerekre vonatkozó külön rendelkezések*

19. § (1) A kábítószernek, illetve pszichotrop anyagnak minősülő gyógyszer gyártásához, forgalomba hozatalához és forgalmazásához és e gyógyszerekkel folytatott nagykereskedelmi tevékenységhez a népjóléti miniszter külön engedélyre is szükséges.

(2) A kábítószerként, illetve pszichotrop anyagként minősített gyógyszer gyártására, raktározására vonatkozó, illetve az e termékekkel történő nagykereskedelem szakmai szabályait, továbbá az e tevékenység végzésére jogosultak nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségét külön jogszabály állapítja meg.

(3) Kábítószerként, illetve pszichotrop anyagként minősített gyógyszer Magyarország területére történő behozatalához, kiviteléhez, valamint az ország területén történő átviteléhez az (1) bekezdés szerinti hatóság engedélyre is szükséges.

(4) Kábítószerként, illetve pszichotrop anyagként minősített gyógyszer orvosi rendelésének, gyógyszerári forgalmazásának — ideértve a gyógyszerári tárolás, nyilvántartás, valamint a gyógyszerárból történő kiadást is — szabályait, továbbá gyógyintézeti felhasználásának és nyilvántartásának rendjét külön jogszabály állapítja meg.

(5) A nemzetközi egyezmények értelmében kábítószernek, illetve pszichotrop anyagnak minősülő gyógyszerek tudományos célra történő beszerzését és felhasználását az (1) bekezdés szerinti hatóság engedélyezi.

(6) Az (5) bekezdésben meghatározott felhasználás és beszerzés körét és nyilvántartási szabályait külön jogszabály állapítja meg.

*A gyógyszergyártók, illetve a gyógyszerellátásban
résztvevők ellátásra vonatkozó felelőssége*

20. § (1) Ha a forgalomba hozatali engedély jogosultja a gyógyszert Magyarországon nem kívánja forgalmazni, ezt a tényt a gyártás várható megszüntetését megelőző legalább 3 hónappal — legkésőbb azonban az utolsó gyártási tétel gyógyszer-nagykereskedőnek történő átadásakor — a 6. § (1) bekezdés szerinti hatósággal, valamint a vele szerződéses jogviszonyban álló gyógyszer-nagykereskedőkkel tudatni köteles.

(2) Ha a forgalomba hozatali engedély jogosultja a gyógyszert Magyarországon átmenetileg nem tudja forgalmazni, a forgalomba hozatali engedély jogosultja ezt a

tényt a 6. § (1) bekezdés szerinti hatósággal, valamint a vele szerződéses jogviszonyban álló gyógyszer-nagykereskedővel haladéktalanul tudatni köteles.

(3) A gyógyszer-nagykereskedelmi engedély jogosultja köteles azon gyógyszereket beszerezni és forgalmazni, amelyek forgalmazására nagykereskedelmi tevékenységi engedélyt kapott.

(4) A gyógyszertár működtetőjének ellátási felelősségéről a gyógyszertárak létesítéséről és működésük egyes szabályairól szóló külön jogszabály rendelkezik.

Felelősség a vizsgálati készítmény, illetve a gyógyszer alkalmazásával összefüggésben keletkezett károkért

21. § (1) Ha a vizsgálati készítmény klinikai vizsgálata során, illetve annak következményeként bármely természetes személy egészségkárosodást szenved, a kárt szenvedett személyt, illetve halála esetén a hozzátartozóját [a Polgári Törvénykönyv (a továbbiakban: Ptk.) 685. § b) pont]

a) a klinikai vizsgálatot engedélyező hatóság által jóváhagyott vizsgálati terv szerint végzett vizsgálat esetén a vizsgálat kezdeményezője,

b) amennyiben a halál, megrokkánás vagy súlyos egészségkárosodás a vizsgálatot kezdeményező által ismert, de a klinikai vizsgálatot engedélyező hatóságnak be nem nyújtott adat eltitkolásának következménye, a vizsgálat kezdeményezője,

c) a klinikai vizsgálatot engedélyező hatóság által jóváhagyott vizsgálati tervtől való eltérés esetén — ha az egészségkárosodás ennek következményeként következik be — a klinikai vizsgálatot végző intézmény,

d) amennyiben a halál, megrokkánás vagy súlyos egészségkárosodás a klinikai vizsgálatot engedélyező hatóság előírásának következménye, az engedélyező hatóság,

e) amennyiben az a)–d) pontok szerinti esetek egyike sem bizonyítható, az állam

kártalanítja.

(2) Ha a gyógyszer minőségi vizsgálata során megállapítható, hogy a gyógyszer megfelel a forgalomba hozatali engedélyben rögzített követelményeknek — magisztrális és galenusi gyógyszer esetében a Gyógyszerkönyvben, illetve a Vényminta Gyűjteményben rögzítetteknek — és ennek ellenére a gyógyszer előírászerű alkalmazása bármely természetes személy halálához, megrokkánásához vagy súlyos egészségkárosodáshoz vezet, az állam őt, illetve hozzátartozóját [Ptk. 685. § b) pontja] kártalanítja.

(3) Azt a tényt, hogy a gyógyszer minősége megfelel a forgalomba hozatali engedélyben rögzített követelményeknek, a kártalanításra kötelezettnek kell bizonyítania.

(4) Az engedéllyel forgalomba hozott gyógyszer használata során bekövetkezett kárért való felelősség kérdésében egyebekben a termékfelelősségről szóló 1993. évi X. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(5) A kártalanítás, illetve a kártérítés (1)–(4) bekezdésben nem szabályozott kérdéseiben a Ptk. általános kártérítési szabályait kell alkalmazni.

A gyógyszerfelhasználással kapcsolatos betegjogok

22. § (1) A gyógyszerekkel kapcsolatos betegjogok vonatkozásában az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény betegjogokra vonatkozó rendelkezéseit (28—34. §) a (2) bekezdésben foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

(2) Az orvosi rendelés nélkül a fogyasztó igénye alapján beszerezhető gyógyszer kiadása során (a továbbiakban: öngyógyszerezés) a gyógyszerész a fogyasztóval szemben fennálló felelősségének teljes tudatában köteles gondos tájékoztatást adni

a) a gyógyszer terápiás és esetleges mellékhatásairól,

b) több gyógyszer együttes szedése esetén a gyógyszerek kölcsönhatásáról,

c) az orvosi kezelés, illetve közreműködés szükségességéről, ha megítélése szerint a felhasználó (beteg) egészségi állapota ezt indokolja,

d) a gyógyszer helyettesíthetőségéről, áráról és térítési díjáról.

Vegyes rendelkezések

23. § (1) A gyógyszergyártó, a gyógyszer-nagykereskedő, illetve a gyógyszertár működtetője köteles a forgalomba már nem hozható (nem megfelelő minőségű, lejárt) gyógyszer környezetvédelmi jogszabályokban foglaltaknak megfelelő megsemmisítéséről gondoskodni. A kábítószerként vagy pszichotrop anyagnak minősített gyógyszerek megsemmisítésére csak a külön jogszabályok betartása mellett kerülhet sor.

(2) A gyógyszerek megsemmisítésének módját és a követendő eljárás rendjét, a kábítószernek, illetve a pszichotrop anyagnak minősülő gyógyszerek esetén alkalmazandó fokozott biztonsági rendszabályokat, valamint a környezetvédelmi előírások betartásának ellenőrzését a népjóléti és a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter együttesen szabályozza.

(3) A Magyarországról külföldre küldött és hazánkba érkező gyógyszeradományok kizárólag a 6. § (1) bekezdés szerinti hatóság engedélyével kerülhetnek kivitelre, illetve hazai alkalmazásra.

Záró rendelkezések

24. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy

a) az emberi alkalmazásra szolgáló gyógyászati termékekre vonatkozó „Helyes Gyógyszergyártási Gyakorlat”-ról szóló, a Bizottság 91/356/EGK irányelvének figyelembevételével az 5. §-ban meghatározott gyógyszergyártás személyi és tárgyi feltételeit, a hatósági jogkör jogosultját, valamint az engedélyezés feltételeit,

b) a kábítószerként, illetve pszichotrop anyagnak minősített gyógyszer gyártására, az e termékekkel folytatott nagykereskedelmi tevékenységre vonatkozó részletes szabályokat, az engedélyezés feltételeit és a hatósági jogkör gyakorlóit,

c) nemzetközi egyezmények értelmében kábítószernek vagy pszichotrop anyagnak minősülő gyógyszerek tudományos célra történő felhasználásának, illetve beszerzésének körét

rendeletben szabályozza.

(2) Felhatalmazást kap a népjóléti miniszter, hogy

a) a gyógyszer-törzskönyvre vonatkozó, illetve a gyógyszer-törzskönyvezéssel kapcsolatos eljárás részletes szabályait, az engedélyezés feltételeit, továbbá a forgalomból való kivonás rendjét,

b) az e törvény hatálya alá tartozó gyógyszerek különböző típusait,

c) az emberi alkalmazásra szolgáló gyógyászati termékekre vonatkozó „Helyes Laboratóriumi Gyakorlat”-ról szóló, a Tanács 88/18/EGK irányelvének figyelembevételével a gyógyszerek biztonságos alkalmazhatóságát vizsgáló laboratóriumok működésére és felügyeletére vonatkozó részletes szabályokat,

d) a klinikai vizsgálatok szakmai feltételeit, a Helyes Klinikai Gyakorlatról szóló, a Tanács 75/318/EGK irányelvének figyelembevételével, a klinikai vizsgálatok engedélyezéséhez szükséges dokumentációt, a kutatásaitikai bizottság illetékességét, valamint a klinikai vizsgálatok végzésének és ezek ellenőrzésének szakmai feltételeit,

e) a gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású anyag vagy termék gyógyszerre történő átminősítésének feltételeit,

f) az emberi alkalmazásra szolgáló gyógyászati termékek nagykereskedelmi elosztásáról szóló, a Tanács 92/25/EGK irányelvének figyelembevételével a gyógyszer-nagykereskedelmi tevékenység végzésének részletes szabályait, valamint a 13. § (7) bekezdésében meghatározott gyógyszerek körét,

g) az orvosi gyógyszerrendelés szabályait,

h) az intézeti gyógyszerellátás szabályait,

i) az 5. § (2) bekezdésében, 13. § (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott személyek szakképesítési követelményeit,

j) a kábítószernek, illetve pszichotrop anyagnak minősülő gyógyszerek orvosi rendelésének, gyógyszer-tári forgalmazásának — ideértve a gyógyszer-gyári tárolás, nyilvántartás, valamint a gyógyszer-gyárból történő kiadást is — szabályait, továbbá gyógyintézeti felhasználásának és nyilvántartásának rendjét,

k) az emberi felhasználásra kerülő tápszerek forgalmazásának és kiadásának szabályait, továbbá az emberi szervezetbe nem kerülő, illetve emberi szervezettel nem érintkező diagnosztikumok körét

rendeletben szabályozza.

(3) Felhatalmazást kap a népjóléti és a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter, hogy a gyógyszerek megsemmisítésének módját és a követendő eljárás rendjét, a kábítószernek, illetve pszichotrop anyagnak minősülő gyógyszerek esetén alkalmazandó fokozott biztonsági rendszabályokat, valamint a környezetvédelmi előírások betartásának ellenőrzését együttes rendeletben szabályozza.

25. § (1) E törvény 1999. január 1-jén lép hatályba. Hatálybalépésével egyidejűleg a termékfelelősségről szóló 1993. évi X. törvény 14. § (2) bekezdés a) pontja és az egészségügyről szóló 1972. évi II. törvény 55—58. §-ai hatályukat veszítik.

(2) A 7. § (5) bekezdés rendelkezéseit e törvény hatálybalépése után benyújtott kérelmek esetén kell alkalmazni.

(3) A törvény 13. § (3) bekezdés b) pontjának rendelkezéseit a törvény hatálybalépésétől számított hatodik hónap első napjától kell alkalmazni.

(4) A törvényhatálybalépésekor már forgalomba hozatali engedéllyel rendelkező gyógyszerek tekintetében a 11. és a 12. § rendelkezéseit 2003. január 1-jétől kell alkalmazni.

(5) A gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású anyagok és készítmények nyilvántartásáról és forgalomba hozataláról szóló 10/1987. (VIII. 19.) EüM rendelet alapján gyógyszernek nem minősülő anyagnak vagy készítményként nyilvántartásba vett termékek gyártói, illetve forgalmazói e törvény hatálybalépését követő 5 éven belül kérhetik készítményeik gyógyszerre vagy más termékévé való átminősítését.

(6) Az (5) bekezdés alatti termékek gyógyszerre történő átminősítésének feltételeit külön jogszabály állapítja meg.

(7) Az (5) bekezdés alatti termékek — amennyiben azokat nem minősítették át gyógyszerre — e törvény hatálybalépését követő hatodik év 1. napjától gyógyhatásra való hivatkozással nem hozhatók forgalomba.

(8) A jelen törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Községek és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgy körében a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Községeknek az alább felsorolt irányelveivel és útmutatóival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

a) a Tanács 88/18/EGK irányelve — Az emberi alkalmazásra szolgáló gyógyászati termékekre vonatkozó „Helyes Laboratóriumi Gyakorlat” (GLP) elveinek és útmutatóinak meghatározásáról;

b) a Bizottság 91/356/EGK irányelve — Az emberi alkalmazásra szolgáló gyógyászati termékekre vonatkozó „Helyes Gyógyszer-gyártási Gyakorlat” (GMP) elveinek és útmutatóinak meghatározásáról;

c) a Tanács 92/25/EGK irányelve — Az emberi alkalmazásra szolgáló gyógyászati termékek nagykereskedelmi elosztásáról;

d) a Tanács 75/318/EGK irányelve — A védjegyzett gyógyászati termékek analitikai, gyógyszerészeti és klinikai vizsgálatának szabványai és követelményrendszerével kapcsolatos jogszabályainak közelítéséről;

e) a Tanács 65/65/EGK irányelve — A védjegyzett gyógyászati termékekkel kapcsolatos törvényileg, rendeletileg vagy igazgatási intézkedésekben meghatározott rendelkezések közelítéséről;

f) a Tanács 92/26/EGK irányelve — Az emberi alkalmazásra szolgáló gyógyászati termékek osztályozásáról;

g) a Tanács 92/27/EGK irányelve — Az emberi alkalmazásra szolgáló gyógyászati termékek feliratozásáról és a csomagoláson elhelyezett tudnivalókról;

h) a Tanács 75/319/EGK irányelve — A védjegyzett gyógyászati termékekkel kapcsolatos törvényileg, rendeletileg vagy igazgatási intézkedésekben meghatározott rendelkezések közelítéséről.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Gál Zoltán s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1998. évi XXVI. törvény

a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról*

A fogyatékos emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni. A fogyatékos emberek hátrányainak enyhítése, esélyegyenlőségük megalapozása, illetve a társadalom szemléletmódjának alakítása érdekében az Országgyűlés — összhangban az Alkotmánnyal és a nemzetközi jog által általánosan elismert szabályaival — a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A törvény célja

1. § E törvény célja a fogyatékos személyek jogainak, a jogok érvényesítési eszközeinek meghatározása, továbbá a fogyatékos személyek számára nyújtandó komplex rehabilitáció szabályozása, és mindezek eredményeként a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása.

* A törvényt az Országgyűlés az 1998. március 16-i ülésnapján fogadta el.

Alapelvek

2. § (1) Az államnak, a társadalom szervezeteinek és tagjainak oly módon kell tevékenységüket végezni, hogy az ne okozhasson olyan károsodást, amely fogyatékoság kialakulásához vezet, illetve olyan körülményeket kell létrehozni, amelyben a fogyatékos emberek képesek lesznek teljesebb életre és a fogyatékoságukból fakadó terheik csökkenthetőek.

(2) A fogyatékos személyekkel kapcsolatos magatartás, tevékenység során úgy kell eljárni, hogy az a fogyatékos állapot rosszabbodását megelőzze, illetőleg annak következményeit enyhítse.

(3) A tervezési, döntési folyamatok során kiemelten kell kezelni a fogyatékos személyek sajátos szükségleteit, és figyelemmel kell lenni arra, hogy a fogyatékos személyek a bárki által igénybe vehető lehetőségekkel csak különleges megoldások alkalmazása esetén élhetnek.

(4) A fogyatékos személyeket érintő döntések során tekintettel kell lenni arra, hogy a fogyatékos személyek a társadalom és a helyi közösség egyenrangú tagjai, ezért meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik számukra a társadalmi életben való részvételt.

(5) Az állam köteles gondoskodni a fogyatékos személyeket megillető jogok érvényesítéséről, a fogyatékos személyek hátrányait kompenzáló intézményrendszer működtetéséről a nemzetgazdaság mindenkorai lehetőségeivel összhangban.

3. § A fogyatékos személyek az őket mindenki mással egyenlően megillető jogaikkal állapotukból fakadóan kevéssé tudnak élni, ezért indokolt, hogy minden lehetséges módon előnyben részesüljenek.

Értelmező rendelkezések

4. § E törvény alkalmazásában

a) *fogyatékos személy*: az, aki érzékszervi — így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során;

b) *rehabilitáció*: az egészségügyi, mentálhigiénés, oktatási, képzési, átképzési, foglalkoztatási, szociális rendszerekben megvalósuló folyamat, amelynek célja a fogyatékos személy képességének fejlesztése, szinten tartása a társadalmi életben való részvételének, valamint önálló életvitelének elősegítése;

c) *segédeszköz*: a fogyatékos személy fizikai vagy érzékszervi képessége részleges vagy teljes hiányának részleges vagy teljes pótlását szolgáló eszköz;

d) *támogató szolgálat*: a fogyatékos személy önálló életvitelét elősegítő, a mindennapi szükségletei kielégítését

célzó — személyes közreműködés által megvalósuló — szolgáltatás;

e) *lakóotthon*: a fogyatékos személy önálló életvitelét elősegítő, kisközösséget befogadó lakhatási forma.

II. Fejezet

A FOGYATÉKOS SZEMÉLYT MEGILLETŐ JOGOK

Környezet

5. § (1) A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékoztatói lehetőségekre.

Kommunikáció

6. § (1) A fogyatékos személynek, családtagjainak, segítőknek biztosítani kell a hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékosokat megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak.

(2) Hozzáférhető az információ akkor, ha azt a fogyatékos személy érzékelheti és az biztosítja számára a megfelelő értelmezés lehetőségét.

7. § A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a kölcsönös tájékoztató feltételeit.

Közlekedés

8. § A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek — beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is — alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre.

9. § A közlekedésében jelentősen akadályozott fogyatékos személy közlekedését — az indulási helytől a célállomáshoz történő — szállítást végző hálózat működtetésével is lehet biztosítani.

10. § Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára — a külön jogszabály szerint — megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni.

Támogató szolgálat, segédeszköz

11. § A fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg.

III. Fejezet

AZ ESÉLYEGYENLŐSÍTÉS CÉLTERÜLETEI

Egészségügy

12. § (1) A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során — az 1997. évi CLIV. törvénnyel összhangban — figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire.

(2) A fogyatékos személy számára biztosítani kell — a fogyatékoságával összefüggésben — az állapota javításához, az állapotromlása megelőzéséhez szükséges rendszeres és hatékony egészségügyi ellátást. A fogyatékos személyeket ellátók speciális képzésének és továbbképzésének lehetőségét biztosítani kell.

(3) A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát.

Oktatás, képzés

13. § (1) A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben vegyen részt a közoktatásról szóló törvényben meghatározottak szerint.

(2) Abban az esetben, ha az — az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint — a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt — azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban — vesz részt.

14. § A fogyatékos személy óvodai nevelését, iskolai nevelését és oktatását ellátó óvodát és iskolát a szülő választja ki a szakértői és rehabilitációs bizottság véleménye alapján.

Foglalkoztatás

15. § (1) A fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

(2) A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

16. § Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Lakóhely

17. § A fogyatékos személynek joga van a fogyatékosának, személyes körülményeinek megfelelő — családi, lakóotthoni, intézményi — lakhatási forma megválasztásához.

Kultúra, sport

18. § (1) A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását.

(2) A fogyatékos személy számára — sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez — a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni.

(3) A fogyatékos szabadidő- és tömegsportját a Wesseleányi Miklós Nemzeti Ifjúsági és Szabadidősport Közalapítvány, verseny- és élsportját a Gerevich Aladár Nemzeti Sport Közalapítvány támogatja.

IV. Fejezet

A REHABILITÁCIÓ

A rehabilitációhoz való jog

19. § A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják.

20. § A Kormány a 21. §-ban megjelölt állami feladat ellátására közalapítványt hoz létre. A közalapítványnak törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg.

A rehabilitációs szolgáltatás, ellátás

21. § A közalapítvány a fogyatékos személyek rehabilitációjának megvalósulása érdekében az alábbi szolgáltatásokat nyújtja:

a) a fogyatékos személy meglévő, illetve fejleszhető képességeinek megfelelő programtervezetek kidolgozásához olyan szempontrendszer kiadása, amely magában foglalja a rehabilitációs folyamat során elért képességfejlődés rendszeres felmérését, és lehetővé teszi a rehabilitációs program szükség szerinti módosítását, továbbfejlesztését;

b) a rehabilitációs programban megjelölt szolgáltatásokhoz, ellátásokhoz való hozzáférés megszervezése;

c) a rehabilitáció folyamatában közreműködő szervezetekkel, személyekkel való együttműködés, a rehabilitációs tevékenységük figyelemmel kísérése;

d) a segédeszköz, valamint a segédeszköz-ellátás fejlesztés irányainak kidolgozása;

e) a segítő szolgálatok, illetve azok hálózatának kialakításánál figyelembe veendő szempontok kidolgozása;

f) a rehabilitációs folyamatban összegyűjtött tapasztalatok alapján szakmai-módszertani ajánlások kidolgozása;

g) a szolgáltatást nyújtó szervezetekkel és az általuk nyújtott rehabilitációs szolgáltatásokkal kapcsolatos adatok, információk gyűjtése a fogyatékos személyek, családtagjaik, segítők tájékoztatása érdekében.

V. Fejezet

A FOGYATÉKOSSÁGI TÁMOGATÁS

22. § A 18. életévét betöltött súlyos fogyatékos személy a fogyatékosága folytán keletkező többletköltségeinek részbeni fedezésére fogyatékosági támogatásra jogosult a külön törvényben meghatározottak szerint.

23. § A fogyatékosági támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a.

VI. Fejezet

ORSZÁGOS FOGYATÉKOSÜGYI TANÁCS

24. § (1) A Kormány fogyatékosüggyel kapcsolatos feladatainak ellátását az Országos Fogyatékosügyi Tanács (a továbbiakban: Tanács) segíti.

(2) A Tanács

a) a fogyatékos személyekkel összefüggő döntések meghozatalában kezdeményező, javaslattevő, véleményező és koordináló,

b) a döntések végrehajtásának folyamatában elemző és értékelő

tevékenységet végez.

(3) A Tanács

a) véleményezi a fogyatékos személyeket érintő jogszabályok tervezeteit;

b) javaslatot tesz a fogyatékos személyeket érintő döntésekre, programokra, jogi szabályozásra;

c) részt vesz a fogyatékos személyek ügyeit érintő tevékenységek koordinálásában;

d) rendszeresen tájékoztatja a Kormányt a fogyatékos személyek élethelyzetének alakulásáról.

(4) A Tanács kidolgozza az Országos Fogyatékosügyi Programot, és figyelemmel kíséri végrehajtását.

25. § (1) A Tanács tagjai:

a) a Belügyminisztérium, a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium, a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium, a Művelődési és Közoktatási Minisztérium, a Munkaügyi Minisztérium, a Népjóléti Minisztérium, a Pénzügyminisztérium helyettes államtitkára;

b) a mozgássérültek, a siketek, a vakok, az értelmi fogyatékosok országos érdekképviseleti szervezetei által delegált négy fő;

c) a védett munkahelyek szervezetei által delegált két fő;

d) az önkormányzatok országos érdekképviseleteit tömörítő szövetség által delegált egy fő;

e) a fogyatékosok érdekében működő nonprofit szervezetek által delegált két fő.

(2) A Tanács elnöke a népjóléti miniszter.

(3) A Tanács üléseit szükség szerint, de legalább negyedévente tartja.

(4) A Tanács akkor határozatképes, ha a tagok több mint fele jelen van.

(5) A Tanács működésének költségeit a központi költségvetés Népjóléti Minisztérium fejezet költségvetésében kell biztosítani.

VII. Fejezet

ORSZÁGOS FOGYATÉKOSÜGYI PROGRAM

26. § (1) Az Országgyűlés a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének megteremtéséhez szükséges intézkedések megalapozása érdekében Országos Fogyatékosügyi Programot (a továbbiakban: Program) határoz meg. A Programban foglaltakat az egészségügyi, foglalkoztatási, oktatási, közlekedési tervezésben, továbbá a településfejlesztésben, valamint az egyéb állami tervezés körébe tartozó döntés meghozatala során érvényre kell juttatni.

(2) A Program előkészítéséről és annak Országgyűlési határozat tervezet formájában az Országgyűlés elé történő terjesztéséről — a népjóléti miniszter útján — a Kormány gondoskodik.

(3) A Program az alábbiakat tartalmazza:

a) a fogyatékosokkal élő népesség társadalmi helyzetének bemutatását;

b) a rehabilitációval kapcsolatos célok meghatározását;

c) a fogyatékos személyeket érintő társadalmi szemlélet kedvező irányú megváltoztatásához szükséges tennivalókat;

d) a fogyatékos személyek és családjuk életminőségének javításához szükséges feltételrendszer meghatározását;

e) a fogyatékos személyeknek a társadalom életében való aktív részvételét elősegítő terveket;

f) a fogyatékos személyek létszámához és társadalmilag elismert igényeikhez igazodva a közlekedési rendszerek (tömegközlekedési eszközök, utasforgalmi létesítmények), a szállítás, az épített környezet átalakításának, valamint a speciális oktatás és speciális foglalkoztatás célállapotban elérendő indokolt mértékének meghatározását;

g) a kitűzött célok megvalósításához szükséges eszközöket és intézményeket, valamint a szükséges pénzügyi forrásokat.

(4) A Programot az Országgyűlés fogadja el. Végrehajtásáról a Kormány évente jelentést tesz az Országgyűlésnek. Az Országgyűlés a határozatot legalább négyévente felülvizsgálja.

VIII. Fejezet

A FOGYATÉKOSOKAT MEGILLETŐ JOGOK VÉDELME, TOVÁBBÁ A TÖRVÉNYBŐL FAKADÓ FELADATOK KÖTELEZETTJE

27. § Amennyiben valakit fogyatékosága miatt jogellenesen hátrány ér, megilletik mindazok a jogok, amelyek a személyhez fűződő jogok sérelme esetén irányadók.

Záró rendelkezések

28. § Ez a törvény 1999. január 1-jén lép hatályba azzal, hogy a fogyatékosági támogatásról szóló törvényi rendelkezéseket 1999. szeptember 30-ig kell megalkotni.

29. § (1) A kihirdetéskor már működő közlekedési rendszereknek, tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek — beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket — fokozatosan, de legkésőbb 2010. január 1-jéig kell a 8. §-ban foglalt feltételeknek megfelelniük.

(2) A törvény 9. §-ában szabályozott közlekedési szállítást végző hálózat kiépítéséről fokozatosan, de legkésőbb 2010. január 1-jéig gondoskodni kell.

(3) A fogyatékos személy a 13. §-ban szabályozott speciális oktatásának tárgyi, személyi feltételeit fokozatosan, de legkésőbb 2005. január 1-jéig kell megteremteni.

(4) A fogyatékos személy speciális munkahelyen történő foglalkoztatásának 16. § szerinti feltételeit fokozatosan, de legkésőbb 2005. január 1-jéig kell megteremteni.

(5) A fogyatékos személyek számára tartós bentlakást nyújtó intézményeket fokozatosan, de legkésőbb 2010. január 1-jéig át kell alakítani oly módon, hogy az önálló életvitelre személyi segítséggel képes fogyatékos személyek ellátása kisközösséget befogadó lakóotthonban történjen, továbbá az arra rászoruló súlyos fogyatékos személyek számára humanizált, modernizált intézményi ellátást kell biztosítani.

(6) A törvény kihirdetésekor már meglévő középületek akadálymentessé tételét fokozatosan, de legkésőbb 2005. január 1-jéig el kell végezni.

(7) Az Országos Fogyatékosügyi Tanács e törvény hatálybalépésétől számított három hónapon belül jön létre.

(8) A Kormány a Programot legkésőbb 1999. április 30-ig benyújtja az Országgyűlésnek.

30. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy rendeletben állapítsa meg

a) a fogyatékoság megállapításának részletes szabályait;

b) a fogyatékosági támogatás megállapításának, folyósításának szabályait;

c) a speciális munkahely működésének, finanszírozásának szabályait.

(2) Felhatalmazást kap a népjóléti miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg a támogató szolgálatok létrehozásának és működésének szakmai szabályait.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Gál Zoltán s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1998. évi XXVII. törvény

a géntechnológiai tevékenységről*

Felismerve az emberi környezetet befolyásoló géntechnológiai beavatkozásokban és a géntechnológiával módosított szervezetekben rejlő lehetőségeket és veszélyeket, a természet egyensúlyának megőrzése, az emberi egészség megvédése, a tudományos és a gazdasági fejlődés biztosítása, valamint az 1995. évi LXXXI. törvénnyel kihirdetett Biológiai Sokféleség Egyezmény rendelkezéseinek érvényesítése érdekében az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

* A törvényt az Országgyűlés az 1998. március 16-i ülésnapján fogadta el.

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A törvény hatálya

1. § (1) A törvény hatálya a természetes szervezetek géntechnológiával való módosítására, a géntechnológiával módosított szervezetek és az azokból előállított termékek zárt rendszerben történő felhasználására, a környezetbe való kibocsátására és a forgalomba hozatalára, illetve az országba történő behozatalára, külföldre történő kivitelére, valamint a szállítására (a továbbiakban együtt: géntechnológiai tevékenység) terjed ki.

(2) Az emberi gén, génállomány módosítására az egészségügyről szóló törvényben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.

(3) A vadon élő vagy védett természetes szervezetekre e törvény rendelkezéseit a természet védelméről szóló törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(4) Géntechnológiával nem módosíthatók a védett természetes szervezetek. Az egyes fajok védettsége géntechnológiai okok miatt nem változtatható meg.

Értelmező rendelkezések

2. § E törvény alkalmazásában:

a) *természetes szervezet*: bármilyen élőlény, amely képes a génállomány újratermelésére vagy annak örökítésére, kivéve az embert;

b) *génsebészeti beavatkozás*: olyan módszer, amely a gént vagy annak bármely részét kiemeli a sejtből és átülteti egy másik sejtbe, és ezáltal a természetes génállomány vagy annak bármely része megváltozik;

c) *géntechnológiával módosított szervezet*: olyan szervezet, amelyben a génállomány génsebészeti beavatkozás által változott meg, ideértve ennek a szervezetnek a beavatkozás következtében kialakult tulajdonságot továbbvivő utódait;

d) *zárt rendszer*: a géntechnológiával módosított szervezeteknek, valamint azok bármilyen részének vagy származékának a szabad környezettel való érintkezését és a környezetbe való kijutását kizáró helyszín;

e) *kísérlet*: a tudomány fejlődése érdekében bármilyen szervezeten zárt rendszerben végzett génsebészeti beavatkozás, amely nem közvetlen termék-előállítás szolgál. A kutatási célú génsebészeti beavatkozás kísérletnek minősül;

f) *kibocsátás*: a géntechnológiával módosított szervezetek, illetve azok részeinek vagy kombinációjának a szabad környezetbe bármilyen módon történő juttatása. A nem zárt rendszerben végzett géntechnológiai módosítás, illetve a géntechnológiával módosított szervezet nem zárt rendszerben való felhasználása kibocsátásnak minősül;

g) *forgalmazás*: a géntechnológiával módosított szervezeteknek, illetve az azokból előállított termékeknek a mezőgazdasági termelőkhez, a feldolgozókhöz, a viszonteladókhoz, a fogyasztókhoz vagy az egyéb felhasználókhoz bármilyen módon való eljuttatása;

h) *ártalmatlanítás*: a hulladék, illetve annak összetevői környezetszennyező hatásának megszüntetése, környezetkárosító hatásuk kizárása vagy megszüntetése a környezet elemeitől történő elszigeteléssel vagy anyagi minőségük megváltoztatásával;

i) *hasznosító*: géntechnológiai laboratóriumot létrehozó, természetes szervezeteket géntechnológiával módosító, illetve a géntechnológiával módosított szervezeteket és az azokból előállított termékeket zárt rendszerben felhasználó, a szabad környezetbe kibocsátó vagy forgalomba hozó természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiség nélküli gazdasági társaság.

II. Fejezet

ENGEDÉLYEZÉS ÉS NYILVÁNTARTÁS

Géntechnológiai engedélyek

3. § (1) Engedély szükséges:

a) géntechnológiai módosításokat végző laboratórium létrehozásához,

b) természetes szervezet géntechnológiával való módosításához, kivéve a kísérleti módosítást,

c) a géntechnológiával módosított szervezetek és az azokból előállított termékek zárt rendszerben való felhasználásához, kibocsátásához, valamint forgalmazásához, behozatalához és kiviteléhez, kivéve a kutatási célú zárt rendszerű felhasználást.

(2) A Kormány által külön jogszabályban meghatározott természetes szervezetek géntechnológiával történő módosítására engedély nem adható.

Géntechnológiai hatóságok

4. § (1) Géntechnológiai módosításokat végző laboratórium létesítését a Géntechnológiai Eljárásokat Véleményező Bizottság (a továbbiakban: Géntechnológiai Bizottság) véleménye alapján a géntechnológiával módosított szervezet

a) humán egészségügyi, humán gyógyszergyártási vagy kozmetikai célú felhasználása esetén a Kormány által külön jogszabályban meghatározott hatóságok,

b) növénytermesztési, növényvédelmi, állattenyésztési, élelmiszer-előállítási vagy takarmánygyártási célú felhasználása esetén a földművelésügyi miniszter által külön jogszabályban meghatározott hatóságok,

c) az a) és b) pont alá nem tartozó felhasználás esetén az ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi miniszter által külön jogszabályban meghatározott hatóságok engedélyezik.

(2) Természetes szervezet géntechnológiával való módosítását, kivéve a kísérleti módosítást, a Géntechnológiai Bizottság véleménye alapján

a) humán egészségügyi, humán gyógyszergyártási vagy kozmetikai célú felhasználás, az emberi testtel közvetlenül érintkező vegyi anyagok és élelmiszer-előállításban alkalmazott technológiai segédanyagok esetén a Kormány által külön jogszabályban meghatározott hatóságok,

b) növények, növényvédelmi célú termékek, vetőmagvak és növényi szaporítóanyagok, valamint mikroorganizmusok, állatok és állati szaporítóanyagok, illetve nyers élelmiszerek, feldolgozott élelmiszerek, élelmiszer-nyersanyagok, takarmányok, takarmány-alapanyagok, takarmány-kiegészítőanyagok és takarmány-adalékanyagok esetében a földművelésügyi miniszter által külön jogszabályban meghatározott hatóságok,

c) az a) és b) pont alá nem tartozó felhasználás esetén az ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi miniszter által külön jogszabályban meghatározott hatóságok engedélyezik.

(3) A Géntechnológiai Bizottság véleménye alapján a géntechnológiával módosított szervezetek és az azokból előállított termékek zárt rendszerben való felhasználását, kibocsátását, illetve forgalmazását, kivéve a kutatási célú zárt rendszerű felhasználást,

a) humán egészségügyi, humán gyógyszergyártási vagy kozmetikai célú felhasználás, az emberi testtel közvetlenül érintkező vegyi anyagok és élelmiszer-előállításban alkalmazott technológiai segédanyagok esetén a Kormány által külön jogszabályban meghatározott hatóságok,

b) növények, növényvédelmi célú termékek, vetőmagvak és növényi szaporítóanyagok, valamint mikroorganizmusok, állatok és állati szaporítóanyagok, illetve nyers élelmiszerek, feldolgozott élelmiszerek, élelmiszer-nyersanyagok, takarmányok, takarmány-alapanyagok, takarmány-kiegészítőanyagok és takarmány-adalékanyagok esetében az adott terméktípusra vonatkozó külön jogszabályok alapján a földművelésügyi miniszter által külön jogszabályban meghatározott hatóságok,

c) az a) és b) pont alá nem tartozó célú felhasználás esetén az ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi miniszter által külön jogszabályban meghatározott hatóságok engedélyezik.

(4) A Géntechnológiai Bizottság véleménye alapján a géntechnológiával módosított szervezetek és az azokból előállított termékek behozatalát, illetve kivitelét, kivéve a kutatási célú behozatalt és kivitelét,

a) humán egészségügyi, humán gyógyszergyártási vagy kozmetikai célú felhasználás, az emberi testtel közvetlenül érintkező vegyi anyagok és élelmiszer-előállításban alkal-

mazott technológiai segédanyagok esetén a Kormány által külön jogszabályban meghatározott hatóságok,

b) növények, növényvédelmi célú termékek, vetőmagvak és növényi szaporítóanyagok, valamint mikroorganizmusok, állatok és állati szaporítóanyagok, illetve nyers élelmiszerek, feldolgozott élelmiszerek, élelmiszer-nyersanyagok, takarmányok, takarmány-alapanyagok, takarmány-kiegészítőanyagok és takarmány-adalékanyagok esetében a földművelésügyi miniszter által külön jogszabályban meghatározott hatóságok,

c) az a) és b) pont alá nem tartozó felhasználás esetén az ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi miniszter által külön jogszabályban meghatározott hatóságok engedélyezik.

(5) A környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter által külön jogszabályban meghatározott hatóságok az (1)–(4) bekezdésben meghatározott engedélyek kiadásához, a Kormány által külön jogszabályban meghatározott hatóságok az (1) bekezdés b)–c) pontjában, a (2) bekezdés b)–c) pontjában, a (3) bekezdés b)–c) pontjában és a (4) bekezdés b)–c) pontjában meghatározott engedélyek kiadásához szakhatóságként hozzájárulnak.

(6) A (2) bekezdésben meghatározott engedély, illetve a géntechnológiával módosított szervezetek zárt rendszerű felhasználására, kibocsátására, forgalmazására, valamint behozatalára és kivitelére vonatkozó engedély kiadásában a szakhatósági eljárás határideje hatvan nap.

(7) Természetes szervezet géntechnológiával való kísérleti módosítására, a géntechnológiával módosított szervezetek és az azokból előállított termékek kutatási célú zárt rendszerű felhasználására, valamint kutatási célú behozatalára és kivitelére a külön jogszabály rendelkezései alkalmazandók.

Géntechnológiai Bizottság

5. § (1) A géntechnológiai hatóság az engedély iránti kérelmet a Géntechnológiai Bizottság véleményére figyelemmel bírálja el. A géntechnológiai hatóság az engedély iránti kérelmet a Géntechnológiai Bizottság véleménye ellenére is elutasíthatja.

(2) A Géntechnológiai Bizottság

a) a Magyar Tudományos Akadémia elnöke által,

b) a földművelésügyi miniszter által,

c) az ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi miniszter által,

d) a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter által,

e) a művelődési és közoktatási miniszter által,

f) a népjóléti miniszter által, valamint

g) az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság ügyvezető elnöke által

e tisztségre megbízott, illetve

h) a környezetvédelmi, valamint az egészségvédelmi céllal bejegyzett társadalmi szervezeteknek az általuk meghatározott módon választott

képviselőiből áll. A Géntechnológiai Bizottság ülésein tanácskozási joggal a hasznosító szakmai érdekképviselője is részt vesz. A Géntechnológiai Bizottság működési feltételeiről a földművelésügyi miniszter gondoskodik, aki felkéri a Géntechnológiai Bizottság tagjait a bizottság működésében való részvételre.

(3) A Géntechnológiai Bizottság tagjai a minisztériumokkal közszolgálati jogviszonyban lévő személyek nem lehetnek. A Géntechnológiai Bizottság tagjai géntechnológiai tevékenységben anyagilag sem közvetlenül, sem közvetve nem lehetnek érdekelték.

(4) A Géntechnológiai Bizottságba a Magyar Tudományos Akadémia elnöke öt, a miniszterek és az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság ügyvezető elnöke önállóan egy-egy, a környezetvédelmi céllal bejegyzett társadalmi szervezetek közösen négy, az egészségvédelmi céllal bejegyzett társadalmi szervezetek közösen két képviselőt küldenek.

(5) A Géntechnológiai Bizottság a tagjai közül titkos szavazással, egyszerű szótöbbséggel elnököt választ. Az elnök megbízatása két évre szól. A bizottság munkáját a tagok közül választott titkár segíti.

(6) A Géntechnológiai Bizottság szervezetére és működésére vonatkozó egyéb szabályokat külön jogszabály állapítja meg.

Engedélyezési díj, engedélyérvényessége

6. § (1) A 3. §-ban meghatározott engedélyek iránti kérelmeket a géntechnológiai hatósághoz a hasznosító nyújtja be. Az engedélyben előírt kötelezettségek és jogsultságok a hasznosítót terhelik, illetve illetik.

(2) A 3. §-ban meghatározott engedélyek és az engedélyek meghosszabbítása iránti kérelmek benyújtásakor külön jogszabályban előírt díj (a továbbiakban: engedélyezési díj) fizetendő.

7. § (1) A géntechnológiai hatóság a Géntechnológiai Bizottság véleményére figyelemmel a 4. § (1), (2), (3) és (4) bekezdéseiben meghatározott engedélyeket öt évre adja ki, de az engedélyek érvényességét a külön jogszabályban meghatározott módon évenként meg kell hosszabbítani.

(2) Az engedély lejártával az engedély engedélyezési díj fizetése ellenében meghosszabbítható, ha a 4. § (1)–(4) bekezdéseiben meghatározott tevékenység az e törvényben és a külön jogszabályokban foglalt rendelkezéseknek megfelel.

(3) Az engedély meghosszabbítása iránti kérelem elbírálásakor a géntechnológiai hatóság az engedély meg-

hosszabbítása iránti kérelem kézhezvételétől számított nyolc napon belül a kérelemhez csatolt dokumentációt az eredeti engedély iránti kérelemhez csatolt dokumentációval együtt felülvizsgálatra megküldi a Géntechnológiai Bizottságnak. A Géntechnológiai Bizottság a felülvizsgálat eredményétől függően elkészíti a kérelemre vonatkozó véleményét, amelyet a kérelem kézhezvételétől számított harminc napon belül a géntechnológiai hatóságnak megküld. A géntechnológiai hatóság a Géntechnológiai Bizottság véleménye alapján dönt az engedély meghosszabbításáról.

(4) A géntechnológiai hatóság és a Géntechnológiai Bizottság szakmai és tudományos indokok alapján a 8—14. § rendelkezései szerint folytatja le az engedély meghosszabbítása iránti kérelemmel kapcsolatos eljárást.

8. § (1) Az engedély iránti kérelmeket — a külön jogszabályban meghatározott dokumentációval együtt — a géntechnológiai hatósághoz kell benyújtani. A géntechnológiai hatóság

a) megvizsgálja, hogy a kérelem formailag és tartalmilag eleget tesz-e e törvény és a külön jogszabályelőírásainak,

b) a kérelmet és a külön jogszabályban meghatározott dokumentációt a Géntechnológiai Bizottságnak megküldi.

(2) A Géntechnológiai Bizottság

a) az (1) bekezdés *b)* pontban meghatározott dokumentációt megvizsgálja,

b) felméri a kérelemben foglalt tevékenység folytatásával járó kockázatot,

c) elfogadja az Európai Unió tagállamaiban végzett környezeti és biológiai hatásvizsgálatokat, de, ha alapos okból szükséges, a géntechnológiai hatóságnak további ellenőrző kísérletek és vizsgálatok — különösen környezeti és biológiai hatásvizsgálatok — elvégzését javasolja,

d) a kérelemben foglalt tevékenységhez hozzájáruló, azt feltételekhez kötő vagy ellenző véleményt készít.

(3) A Géntechnológiai Bizottság a (2) bekezdésben előírtak teljesítéséhez szakértő véleményét is kérheti.

(4) A Géntechnológiai Bizottság véleményének kialakításánál — a (2) bekezdésben foglaltakkal összhangban — vizsgálja a géntechnológiával módosított szervezet alkalmazásának hatásait, így különösen

— a hatására bekövetkező változást az emberben és a természetes szervezetekben, mindenekelőtt a DNS-ben és az ellenálló képességben,

— az új tulajdonságok kialakítására használt átvívó anyag (vektor) és a hatására létrejövő új anyag kialakulását, beépülését az emberbe és a természetes szervezetekbe, különös tekintettel az egészségügyi kockázatokra,

— az általa okozott változást a természetes szervezetek életközösségeiben, különös tekintettel a spontán kereszteződés lehetőségére és a biológiai sokféleségre gyakorolt hatásra,

— a természetes változása következtében kialakuló új hatást.

(5) A (2) bekezdés *c)* pontjában meghatározott ellenőrző kísérletek és vizsgálatok költségeit a hasznosító viseli. A (3) bekezdésben meghatározott szakértők közreműködésének költségeit a Földművelésügyi Minisztérium költségvetési előirányzatában kell biztosítani.

Génmódosítás, zárt rendszerű felhasználás

9. § (1) Természetes szervezet géntechnológiával való módosítására, illetve a géntechnológiával módosított szervezetek és az azokból előállított termékek zárt rendszerben való felhasználására vonatkozó engedély iránti kérelemről annak kézhezvételétől számított kilencven napon belül a géntechnológiai hatóság határozatot hoz. Az eljárási határidő az ellenőrző kísérletek és vizsgálatok elvégzésének idejével meghosszabbodik, de nem lehet több, mint a vizsgálatok befejezése utáni harmincadik nap.

(2) A géntechnológiai hatóság a kérelmet, annak kézhezvételétől számított öt napon belül, a 8. § (1) bekezdés *a)* pontban előírtak teljesítése után megküldi a Géntechnológiai Bizottságnak, vagy értesíti a kérelmezőt, hogy a kérelem nem tesz eleget a vonatkozó jogszabályi előírásoknak és azt hiánypótlásra visszaküldi.

(3) A Géntechnológiai Bizottság a kérelemre vonatkozó véleményét a géntechnológiai hatóságnak a kérelem kézhezvételétől számított harminc napon belül (a továbbiakban: véleményezési határidő) megküldi. A géntechnológiai hatóság a Géntechnológiai Bizottság véleménye alapján a vélemény kézhezvételétől számított tíz napon belül (a továbbiakban: határozathozatali határidő) az engedély iránti kérelemről dönt.

(4) Az engedély tervezetét a géntechnológiai hatóság a hivatalos lapjában a kérelem kézhezvételétől számított negyvenöt napon belül (a továbbiakban: közzétételi határidő) közzéteszi. Az engedély tervezetére annak közzétételétől számított harminc napon belül (a továbbiakban: észrevételezési határidő) a Géntechnológiai Bizottságnál és a géntechnológiai hatóságnál észrevételt lehet tenni. Az észrevételt annak kézhezvételétől számított tíz napon belül a Géntechnológiai Bizottság megvizsgálja, és véleményét a géntechnológiai hatóságnak megküldi (a továbbiakban: megküldési határidő). A géntechnológiai hatóság a Géntechnológiai Bizottság véleménye alapján a vélemény kézhezvételétől számított öt napon belül az engedély tervezetét véglegesíti, megváltoztatja vagy a kérelmet elutasítja (a továbbiakban: döntési határidő).

(5) A természetes szervezet géntechnológiai módosítására, illetve géntechnológiával módosított szervezetek és az azokból előállított termékek zárt rendszerben való felhasználására vonatkozó engedélyről a géntechnológiai módosítást végző, illetve a felhasználó nevének, az engedély számának, a géntechnológiai módosítás, valamint a felhasználás tárgyának, a géntechnológiai módosításnál alkalmazott gének és a géntechnológiai módosítás ered-

ményének a társadalom számára való haszna és a lehetséges kockázatok megjelölésével a géntechnológiai hatóság a hivatalos lapjában közleményt ad ki.

(6) A (2) bekezdésben meghatározott öt napos időszak számításakor azt az időszakot, amely alatt a géntechnológiai hatóság a kérelmezőtől kiegészítő adatokat vár, nem kell figyelembe venni.

10. § (1) Géntechnológiával való szervezetmódosításra irányuló tevékenységet csak a tevékenység folytatásához szükséges, a külön jogszabályban meghatározott műszaki, technológiai, környezetvédelmi, természetvédelmi és egészségügyi feltételeket teljesítő hasznosítók végezhetnek.

(2) Géntechnológiával való szervezetmódosításra irányuló tevékenységet a hasznosítóknál önállóan csak egyetemi végzettséggel és szakirányú tudományos gyakorlattal rendelkező személyek végezhetnek.

Kibocsátás, forgalmazás

11. § (1) A géntechnológiával módosított szervezetek és az azokból előállított termékek kibocsátására, illetve forgalmazására vonatkozó engedély iránti kérelemről annak kézhezvételétől számított száznyolcvan napon belül a géntechnológiai hatóság határozatot hoz.

(2) A kérelem hatósági elbírálására a 9. § rendelkezéseit kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy

a) a 9. § (3) bekezdésében megállapított véleményezési határidő száz nap, illetve a határozathozatali határidő tizenöt nap,

b) a 9. § (4) bekezdésében megállapított közzétételi határidő százhusz nap, az észrevételezési határidő negyven nap, a megküldési határidő tizenöt nap, illetve a döntési határidő öt nap.

(3) A géntechnológiával módosított szervezetek és az azokból előállított termékek kibocsátására, illetve forgalmazására vonatkozó engedélyt a géntechnológiai hatóság a hivatalos lapjában a kibocsátó, illetve a forgalmazó nevének, az engedély számának és a kibocsátás, valamint a forgalmazás tárgyának és a géntechnológiai módosításnál alkalmazott gének megjelölésével közzéteszi. A közleményben ismertetni kell, hogy a termék milyen arányban tartalmaz géntechnológiával módosított szervezetet.

Csomagolás jelölése

12. § (1) Géntechnológiával módosított szervezetből álló, illetve ilyen szervezetet részben vagy egészben tartalmazó termék csomagolásán, valamint a termék minőségét tanúsító okmányokon az előállító, a forgalmazó köteles feltüntetni, hogy a termék géntechnológiával módosított szervezetet tartalmaz. Ha a terméket géntechnológiával

módosított szervezetből állították elő, de az géntechnológiával módosított szervezetet nem tartalmaz, a termék csomagolásán, valamint a termék minőségét tanúsító okmányokon az előállító, a forgalmazó köteles a génebeszteti beavatkozás tényéről tájékoztatni. A jelölésen fel kell tüntetni, hogy a termékben milyen géntechnológiával módosított szervezet van, illetve, hogy a terméket milyen géntechnológiával módosított szervezetből állították elő.

(2) A géntechnológiával módosított szervezet, valamint az ilyen szervezetet részben vagy egészben tartalmazó termék forgalmazására és jelölésére egyebekben a külön jogszabályban meghatározott előírások érvényesek.

(3) A jelölendő termékek körét, a jelölés tartalmát és módját, valamint a jelölésre vonatkozó előírások alkalmazásának időpontját a termékkör szerint illetékes miniszter külön jogszabályban állapítja meg.

(4) Az (1) bekezdés alkalmazásában egyebek mellett terméknek minősülnek a növények, a növényvédelmi célú anyagok, a vetőmagvak és a növényi szaporítóanyagok, valamint az állatok, állati szaporítóanyagok, illetve az élelmiszerek, élelmiszer-nyersanyagok és élelmiszer-adalékanyagok, takarmányok, takarmány-alapanyagok, takarmány-kiegészítőanyagok és takarmány-adalékanyagok is.

Behozatal, kivitel

13. § (1) A géntechnológiával módosított szervezetek és az azokból előállított termékek behozatalára vagy kivitelére vonatkozó engedély iránti kérelemről annak kézhezvételétől számított hatvan napon belül a géntechnológiai hatóság határozatot hoz.

(2) A kérelem hatósági elbírálására egyebekben a 9. § rendelkezései vonatkoznak azzal a különbséggel, hogy a 9. § (3) bekezdésében foglaltak teljesítése után a géntechnológiai hatóság az engedély iránti kérelemről döntő határozatot annak meghozatalától számított három napon belül a kérelmezőnek megküldi, illetve, hogy a 9. § (4) és (5) bekezdését nem kell alkalmazni.

(3) A géntechnológiával módosított szervezetek, illetve az azokból előállított termékek behozatalára vonatkozó engedélyről a géntechnológiai hatóság a hivatalos lapjában közleményt ad ki az importált, géntechnológiával módosított szervezet, illetve az abból előállított termék, annak márkanéve, gyártója, importőre és forgalmazója megjelölésével, a géntechnológiai hatóság határozatának a kérelmezővel való közlésével egyidejűleg.

Külön engedélyek

14. § (1) A géntechnológiával módosított szervezetekre vonatkozó, külön jogszabályokban meghatározott engedélyek kiadására — különösen a géntechnológiával módosít-

tott növényfajták állami elismerésére, illetve a géntechnológiával módosított állatfajták fajtaelismerésére — csak a 8—13. §-ban előírt engedélyezési eljárás lefolytatása után kerülhet sor.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően, a géntechnológiával módosított szervezetek és az azokból előállított termékek forgalmazására vonatkozó engedély csak a géntechnológiával módosított növényfajták állami elismerését, illetve a géntechnológiával módosított állatfajták fajtaelismerését, valamint a géntechnológiával módosított szervezetekből előállított termékek külön jogszabályokban előírt állami minőségvizsgálatát és törzskönyvezését követően adható ki.

(3) Mezőgazdasági áruterelés céljából géntechnológiával módosított szervezetből származó termék előállítása zárt rendszerben, külön jogszabályban meghatározott feltételekkel engedélyezhető, de a géntechnológiával módosított szervezet új fajtaként való forgalmazása csak a (2) bekezdésben meghatározott feltételek teljesítése esetén engedélyezhető.

(4) Ha az engedély iránti kérelem elbírálásához a Géntechnológiai Bizottság a 8. § (2) bekezdésének c) pontjában foglaltak szerint a géntechnológiai hatóságtól környezeti és biológiai vizsgálatok elvégzését kéri, a géntechnológiával módosított szervezetek, illetve az azokból előállított termékek kibocsátására, illetve forgalmazására vonatkozó engedélyek csak a külön jogszabályban előírt külön engedélyek kiadása után adhatók ki.

(5) A géntechnológiával módosított szervezetek és az azokból előállított termékek forgalmazására vonatkozó engedélyezési eljárás határidejének számításakor azt az időszakot, amely alatt a növényfajták állami elismerése, illetve a géntechnológiával módosított állatfajok fajtaelismerése, valamint a géntechnológiával módosított szervezetekből előállított termékek külön jogszabályokban előírt állami minőségvizsgálata és törzskönyvezése folyik, nem kell figyelembe venni.

Szállítás

15. § (1) A géntechnológiával módosított szervezetek és az azokból előállított termékek szállításának — a géntechnológiai tevékenység biztonságossága és a környezet védelme érdekében szükséges — tilalmáról, illetve feltételeiről a géntechnológiai hatóság a 4. § (3) és (4) bekezdése szerint kiadott engedélyben rendelkezhet.

(2) Ha a géntechnológiával módosított szervezetek és az azokból előállított termékek a külön jogszabály értelmében veszélyesnek minősülnek, azok szállítására a külön jogszabály rendelkezései az irányadóak.

Géntechnológiai laboratórium létesítése

16. § (1) A géntechnológiai módosítást végző laboratórium létesítésére vonatkozó engedély iránti kérelemről annak kézhezvételétől számított negyvenöt napon belül a géntechnológiai hatóság határozatot hoz.

(2) A géntechnológiai módosítást végző laboratórium létesítésére vonatkozó engedély iránti kérelem hatósági elbírálására egyebekben a 9. § rendelkezései vonatkoznak azzal a különbséggel, hogy a géntechnológiai hatóság a Géntechnológiai Bizottság véleményének kézhezvételétől számított tíz napon belül az engedély iránti kérelemről dönt, és határozatát a kérelmezőnek megküldi, illetve, hogy a 9. § (4) és (5) bekezdését nem kell alkalmazni.

Hulladékkezelés

17. § (1) A géntechnológiai hatóság a szakhatóságok véleménye alapján a környezeti kockázatok felmérésére a géntechnológiai tevékenység, illetve a géntechnológiával módosított szervezetek és az azokból előállított termékek elpusztulása és ártalmatlanítása során keletkező hulladékra és annak kezelésére vonatkozó biológiai hatástanulmány készítését írhatja elő. A géntechnológiai hatóság a biológiai hatástanulmány elkészítéséről, valamint a hulladék megjelöléséről, kezeléséről, szállításáról és ártalmatlanításáról a géntechnológiai módosításra, a géntechnológiával módosított szervezetek és az azokból előállított termékek zárt rendszerben való felhasználására, kibocsátására, illetve forgalmazására vonatkozó engedélyben, vagy a géntechnológiával módosított szervezetek és az azokból előállított termékek behozatalára, valamint kivitelére vonatkozó engedélyben rendelkezhet. A biológiai hatástanulmányt a hasznosító vagy az ártalmatlanító készíti. A hulladékot az engedélyben előírt eljárásnak megfelelően kell megjelölni, kezelni, szállítani és ártalmatlanítani.

(2) Azokra a géntechnológiával módosított szervezetekre, amelyek a géntechnológiai hatóság engedélye alapján az élelmiszer-előállításban nyers vagy adalékanyagként felhasználhatók, az (1) bekezdés előírásai nem vonatkoznak, és azokat a külön jogszabályban meghatározott eljárásnak megfelelően kell kezelni.

(3) A géntechnológiai tevékenységből származó, a külön jogszabály értelmében veszélyesnek minősülő hulladékok kezelésére, szállítására és ártalmatlanítására a külön jogszabály rendelkezései az irányadóak.

Géntechnológiai felügyelő

18. § A hasznosítók a tevékenységük folytatásához géntechnológiai felügyelőt (a továbbiakban: felügyelő) foglalkoztatnak. A felügyelő feladata e törvény és a külön jogszabály előírásainak a hasznosító általi betartását ellen-

őrizni, és közreműködni abban, hogy a hasznosítónál végzett tevékenység az emberi egészségre és a környezetre veszélytelen legyen.

Nyilvántartási eljárás

19. § (1) A növénytermesztésben, a növényvédelemben, az állattenyésztésben, az élelmiszer-előállításban, a takarmánygyártásban, az iparban és az egyéb felhasználásokban alkalmazott géntechnológiai módosításokat és a géntechnológiával módosított szervezetek, valamint az azokból előállított termékek zárt rendszerű felhasználására, kibocsátására és forgalomba hozatalára vonatkozó adatokat, illetve a géntechnológiai módosításokat végző laboratóriumok és a laboratóriumok felelős vezetőinek jegyzékét a földművelésügyi miniszter által kijelölt intézmény (a továbbiakban: nyilvántartó szerv) tartja nyilván.

(2) Az (1) bekezdés szerint nyilvántartott adatoknak a géntechnológiával módosított szervezetek kibocsátására és forgalomba hozatalára vonatkozó része, illetőleg a géntechnológiai módosításokat végző laboratóriumok és a laboratóriumok felelős vezetőinek jegyzéke közérdekű adat.

20. § (1) A géntechnológiai hatóság a természetes szervezetek géntechnológiával való módosítására, illetve a géntechnológiával módosított szervezetek és az azokból előállított termékek zárt rendszerű felhasználására és kibocsátására, valamint forgalmazására vonatkozó engedélyeket és az azzal kapcsolatos dokumentációt megküldi a nyilvántartó szervhez.

(2) A 19. §-ban meghatározott adatok nyilvántartására és hozzáférhetőségére vonatkozó szabályokat, valamint az adatszolgáltatás díját külön jogszabály állapítja meg.

(3) A nyilvántartó szerv a Géntechnológiai Bizottság és a géntechnológiai hatóság részére díjmentesen szolgáltat adatot.

21. § (1) A géntechnológiai hatóság évente tájékoztatót készít a Géntechnológiai Bizottságnak a géntechnológiával módosított szervezetek és az azokból előállított termékek zárt rendszerű felhasználásának, kibocsátásának és forgalomba hozatalának ellenőrzéséről.

(2) A Géntechnológiai Bizottság évente összefoglaló beszámolót készít az (1) bekezdésben meghatározott tájékoztatók alapján, amelyet a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapjában közzétesz.

III. Fejezet

HATÓSÁGI ELLENŐRZÉS ÉS INTÉZKEDÉSEK

22. § A természetes szervezetek géntechnológiával való módosítását, a géntechnológiával módosított szervezetek, illetve az azokból előállított termékek zárt rendszerben

való felhasználását, kibocsátását és forgalmazását, valamint behozatalát és kivitelét a géntechnológiai hatóság a géntechnológiai tevékenység helyszínén ellenőrzi.

Az engedély visszavonása

23. § (1) A géntechnológiai hatóság hivatalból vagy az engedélyezési eljárásban közreműködött szakhatóságok kezdeményezésére az engedélyt az előállítótól, a felhasználótól, a kibocsátótól, a forgalmazótól, illetve a behozatalt vagy a kivittelt végzőtől a tevékenység azonnali megszüntetésére kötelezés mellett visszavonja, illetve géntechnológiai bírság megfizetését írja elő, ha a természetes szervezetek géntechnológiával való módosítása, a géntechnológiával módosított szervezetek, illetve az azokból előállított termékek zárt rendszerű felhasználása, kibocsátása, forgalmazása, valamint behozatala és kivitele az e törvényben, a külön jogszabályokban vagy az engedélyben meghatározott rendelkezésektől eltér, különösen, ha a géntechnológiai tevékenység a környezetre és az emberi egészségre veszélyt jelent.

(2) A géntechnológiai hatóság az (1) bekezdésben meghatározott engedély visszavonásáról haladéktalanul tájékoztatja a nyilvántartó szervet és az engedélyezési eljárásban közreműködött szakhatóságokat.

24. § (1) A természetes szervezetek géntechnológiával való módosításával, a géntechnológiával módosított szervezetek zárt rendszerű felhasználásával, kibocsátásával és forgalmazásával az emberi egészséget, a környezetet és a természetet — különösen a védett természeti területet — károsítókkal szemben a külön jogszabályokban meghatározott rendelkezéseket kell alkalmazni.

(2) A géntechnológiai hatóság a természet védelme érdekében a hasznosítóknak külön jogszabályban meghatározott genetikai védősáv kialakítását írhatja elő.

A géntechnológiai tevékenység korlátozása, megtiltása

25. § (1) A géntechnológiai hatóság, ha az e törvény alapján engedélyezett tevékenység kockázatára vonatkozóan bármilyen új ismeret jut a tudomására — különösen, ha adatai vannak arra, hogy a tevékenység az emberi egészségre és a környezetre veszélyt jelent — a tevékenység folytatását korlátozhatja vagy megtilthatja. A géntechnológiai hatóság az intézkedésről és annak okairól az intézkedés megtétele után haladéktalanul tájékoztatja a Géntechnológiai Bizottságot.

(2) A Géntechnológiai Bizottság az (1) bekezdésben meghatározott intézkedés fenntartásáról az intézkedésről való tájékoztatás kézhezvételétől számított harminc napon belül véleményt alkot, és véleményét a géntechnológiai

giai hatóságnak megküldi. A géntechnológiai hatóság a bizottság véleményét figyelembe véve dönt az intézkedés fenntartásáról.

(3) A tevékenység folytatásának megtiltása esetén, a Géntechnológiai Bizottságnak az intézkedés fenntartását indokoltnak tartó véleménye kézhezvétele után a géntechnológiai hatóság a géntechnológiával módosított szervezetek azonnali megsemmisítését rendeli el. A megsemmisítést a géntechnológiai hatóság által kijelölt helyen kell elvégezni, és azt a géntechnológiai hatóság ellenőrzi.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott határidő a Géntechnológiai Bizottság által a döntéshez szükségesnek tartott vizsgálat elvégzésének határidejével meghosszabbodik.

(5) Ha az engedélyt kérelmező vagy azzal rendelkező hasznosító a kérelemben meghatározott géntechnológiával módosított szervezetre vonatkozó, az (1) bekezdésben meghatározott új ismerettel rendelkezik, arról a géntechnológiai hatóságot haladéktalanul értesíti. A hasznosító az értesítéssel egyidejűleg haladéktalanul megteszi az új ismeret miatt a géntechnológiával módosított szervezettel kapcsolatban megváltozott körülményeknek megfelelő biztonsági, illetve egyéb intézkedéseket. A géntechnológiai hatóság az értesítés kézhezvétele után az (1) bekezdés rendelkezései szerint jár el. A hasznosító az engedély iránti kérelemmel benyújtott dokumentációt az értesítés megtétele után tizenöt napon belül felülvizsgálja, szükség szerint módosítja és a géntechnológiai hatóságnak megküldi.

26. § A Kormány, a földművelésügyi miniszter, az ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi miniszter, valamint a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter által, a 4. § alapján kijelölt hatóságok egymásnak a 22—25. §-ban foglalt hatósági eljárásaiban szakhatóságként kölcsönösen közreműködnek.

*Felelősség a géntechnológiai tevékenységből
eredő károkért*

27. § A géntechnológiai tevékenység fokozott veszéllyel járhat, ezért az abból eredő károkért való felelősségre a Polgári Törvénykönyv veszélyes üzem működéséből eredő károkra vonatkozó rendelkezései az irányadóak.

28. § A géntechnológiát hasznosító jogutód nélküli megszűnése esetén a felszámolás vagy a végelszámolás során a tevékenységgel esetlegesen okozott károk feltárása, megszüntetése érdekében a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló törvénynek a környezetvédelmi követelményekre vonatkozó rendelkezései értelemszerű alkalmazásával kell eljárni.

*A törvényben meghatározott hatósági feladatok
pénzügyi fedezete*

29. § (1) Az engedélyek kiadása, valamint a 21—25. §-ban és a 36—37. §-ban meghatározott intézkedések megtétele és a hatósági eljárások lefolytatása állami feladat, amelyek költségeit központi költségvetési forrásból kell fedezni.

(2) A 19—20. §-ban meghatározott nyilvántartási rendszer létrehozását, működtetését és az adatszolgáltatás biztosítását részben a központi költségvetésből kell fedezni.

Oktatás, képzés, tájékoztatás

30. § Az állami feladatok ellátása során a Kormány gondoskodik arról, hogy a géntechnológiával módosított szervezetek felhasználóival, fogyasztóival az iskolai és az iskolán kívüli oktatás, képzés, tájékoztatás keretében ismertetésre kerüljön a géntechnológia lényege és alkalmazásai, az így módosított szervezetek használatának környezeti, egészségügyi, gazdasági, társadalmi hatásai és kockázatai.

31. § Az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseit az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

IV. Fejezet

VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Hatálybalépés

32. § Ez a törvény 1999. január 1. napján lép hatályba.

Módosuló jogszabályok

33. § (1) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a növényvédelemről szóló 1988. évi 2. törvényerejű rendelet 14. §-ának (1) bekezdése az alábbiak szerint módosul:

„(1) Növényvédő szert, biológiai növényvédő szert vagy növényvédő szernek, illetve biológiai növényvédő szernek nem minősülő növényvédelmi célú terméket, termélnövelő anyagot, élősködő és ragadozó ízeltlábúak különböző fejlődési alakjaiból készült terméket, valamint növényvédelmi célú eszközt (a továbbiakban együtt: engedélyköteles termék) belföldi felhasználás céljára forgalomba hozni és felhasználni a minisztériumnak a külön jogszabályban meghatározott, illetve a Népjóléti Minisztérium, valamint a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium véleményének figyelembevételével kiadott forgalomba hozatali, felhasználási engedélyében (a továbbiakban: engedély) meghatározott előírások szerint szabad.”

(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg az állategészségügyről szóló 1995. évi XCI. törvény 20. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, a (2) és (3) bekezdés számozása egyidejűleg (3) és (4) bekezdésre változik:

„(2) Géntechnológiával módosított szervezetet tartalmazó állatgyógyászati készítményt csak a külön jogszabály előírásai szerint lehet előállítani, kipróbálni, az országba behozni, forgalmazni, illetve felhasználni.”

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg az élelmiszerekről szóló 1995. évi XC. törvény

a) 2. §-ának 16. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„16. *új élelmiszer*: a belföldön még közfogyasztásra nem került olyan feldolgozott élelmiszer, nyers élelmiszer, illetve élelmiszer-nyersanyag,

a) amelynek előállítása során alkalmazott, korábban nem használt, az élelmiszer összetételében jelentős változásokat okozó eljárás hatással van az élelmiszer táplálkozási értékére, emészthetőségére vagy az élelmiszerben lévő nemkívánatos anyagok szintjére,

b) amely géntechnológiával módosított szervezetet tartalmaz, vagy abból áll,

c) amelyet géntechnológiával módosított szervezetből állítottak elő, de ilyen szervezetet nem tartalmaz,

d) amely valamely összetevőjének elsődleges molekuláris szerkezete új, vagy azt szándékosan megváltoztatták,

e) amely mikroorganizmusokból, penészgombákból vagy algákból áll, illetve azokból izolált,

f) amely nem hagyományos módszerekkel termesztett növényekből áll, vagy amelyet nem hagyományos módszerekkel termesztett növényekből izoláltak, és nincs biztonságos alkalmazási előtörténete, valamint, amely nem hagyományos módszerekkel tenyésztett állatokból izolált állati eredetű nyersanyagból áll, és nincs biztonságos alkalmazási előtörténete;”

b) 19. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a (2) bekezdés számozása (3) bekezdésre változik:

„(2) Az (1) bekezdésben foglaltak mellett az új élelmiszerek csomagolásán, csomagolatlan új élelmiszer esetén az árusítóhelyen, jól láthatóan, illetve az élelmiszer-nyersanyagok kísérő iratán jelölni kell, hogy

a) az élelmiszer összetételében, érzékszervi, táplálkozási jellemzőiben vagy a felhasználás módjában eltér a már létező, hagyományos élelmiszerektől, megjelölve az eltérő összetételt, érzékszervi, táplálkozási jellemzőket vagy felhasználási módot és az eltérést okozó eljárást, módszert,

b) az élelmiszer olyan összetevőt tartalmaz, amelyen a már létező, hagyományos élelmiszerekben nincs, és amely összetevő a népesség egyes csoportjainak egészségét befolyásolhatja,

c) az élelmiszer olyan összetevőt tartalmaz, amelyen a már létező, hagyományos élelmiszerekben nincs, és amely a népesség egyes, bizonyos étkezési hagyományokat követő csoportjainál etikai problémákat vethet fel,

d) az élelmiszer a külön jogszabályban meghatározott géntechnológiai módosítással előállított szervezetet tartalmaz.”

Felhatalmazások

34. § Felhatalmazást kap

(1) A Kormány, hogy rendeletben szabályozza a géntechnológiával módosított élő szervezetek humán egészségügyben és gyógyszergyártásban való alkalmazását, használatát, környezetvédelmi szempontú szállíthatóságát, a jelölendő termékek körét, a jelölés tartalmát és módját, valamint a jelölésre vonatkozó előírások alkalmazásának időpontját, illetve a humán egészségügyben és gyógyszergyártásban való géntechnológiai tevékenység folytatásához szükséges műszaki, technológiai, környezetvédelmi, természetvédelmi és egészségügyi feltételeket, valamint, hogy kijelölje a 4. § (1) bekezdésének a) pontjában, a 4. § (2) bekezdésének a) pontjában, a 4. § (3) bekezdésének a) pontjában és a 4. § (4) bekezdésének a) pontjában meghatározott engedélyeket kiadó, illetve a 4. § (5) bekezdésében meghatározott közreműködő hatóságokat;

(2) A Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg a géntechnológiával nem módosítható természetes szervezeteket;

(3) a földművelésügyi miniszter, hogy a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszterrel, az ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi miniszterrel, a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszterrel, illetve a népjóléti miniszterrel egyetértésben rendeletben szabályozza a géntechnológiával módosított szervezetek agrár és élelmiszertermelési célú előállítását, zárt rendszerű felhasználását, kibocsátását, a genetikai védősáv kialakítását, a géntechnológiával módosított szervezetek környezetvédelmi szempontú szállíthatóságát és kereskedelmi forgalomba hozatalát, a jelölendő termékek körét, a jelölés tartalmát és módját, valamint a jelölésre vonatkozó előírások alkalmazásának időpontját, illetve az agrár és élelmiszertermelési célú géntechnológiai tevékenység folytatásához szükséges műszaki, technológiai, környezetvédelmi, természetvédelmi és egészségügyi feltételeket, valamint, hogy kijelölje a 4. § (1) bekezdésének b) pontjában, a 4. § (2) bekezdésének b) pontjában, a 4. § (3) bekezdésének b) pontjában és a 4. § (4) bekezdésének b) pontjában meghatározott engedélyeket kiadó hatóságokat;

(4) az ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi miniszter, hogy a földművelésügyi miniszterrel, a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszterrel, a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszterrel, illetve a népjóléti miniszterrel egyetértésben rendeletben szabályozza a géntechnológiával módosított szervezeteknek az (1)—(2) bekezdésben meghatározott rendeletek hatálya alá nem tartozó ipari célú felhasználását, környezetvédelmi szempontú szállíthatóságát, a jelölendő termékek körét, a jelölés tartalmát

és módját, valamint a jelölésre vonatkozó előírások alkalmazásának időpontját, illetve az ipari célú géntechnológiai tevékenység folytatásához szükséges műszaki, technológiai, környezetvédelmi, természetvédelmi és egészségügyi feltételeket, valamint, hogy kijelölje a 4. § (1) bekezdésének c) pontjában, a 4. § (2) bekezdésének c) pontjában, a 4. § (3) bekezdésének c) pontjában és a 4. § (4) bekezdésének c) pontjában meghatározott engedélyeket kiadó hatóságokat;

(5) az ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi miniszter, hogy a földművelésügyi miniszterrel, a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszterrel, valamint a népjóléti miniszterrel egyetértésben rendeletben szabályozza a géntechnológiával módosított szervezetek behozatalát és kivitelét;

(6) a földművelésügyi miniszter, hogy az ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi miniszterrel, a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszterrel, a művelődési és közoktatási miniszterrel, a népjóléti miniszterrel, valamint a Magyar Tudományos Akadémia elnökével egyetértésben rendeletben állapítsa meg a Géntechnológiai Bizottság szervezeti felépítésének és működésének részletes szabályait;

(7) a művelődési és közoktatási miniszter, hogy a földművelésügyi miniszterrel, az ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi miniszterrel, a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszterrel, valamint a népjóléti miniszterrel egyetértésben rendeletben állapítsa meg a géntechnológiai felügyelő tevékenységére és képezésének követelményeire vonatkozó szabályokat;

(8) a földművelésügyi miniszter, hogy az ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi miniszterrel, valamint a népjóléti miniszterrel egyetértésben rendeletben szabályozza a géntechnológiával módosított szervezetek előállítására, zárt rendszerű felhasználására, kibocsátására és kereskedelmi forgalomba hozatalára vonatkozó nyilvántartás, illetve az adatszolgáltatás rendjét és az adatszolgáltatásért fizetendő díj mértékét, valamint a géntechnológiai tevékenységhez szükséges engedély iránti kérelemhez csatolandó dokumentáció tartalmát;

(9) a földművelésügyi miniszter, hogy az ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi miniszterrel, a népjóléti miniszterrel, valamint a pénzügyminiszterrel egyetértésben rendeletben szabályozza az engedélyezési díjak mértékét;

(10) a Kormány, hogy rendeletben szabályozza a 23. §-ban meghatározott géntechnológiai bírság mértékét.

*Az Európai Közösségek jogszabályaihoz
való közelítés*

35. § E törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek, illetve azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt és az 1994. évi I. törvénnyel kihirdetett Európai Megállapo-

dás jogközelítésre vonatkozó rendelkezéseivel összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

a) a Tanács 90/219/EGK irányelve a genetikailag módosított mikroorganizmusok zárt rendszerű felhasználásáról, valamint

b) a Tanács 90/220/EGK — a Bizottság 92/146/EGK határozatával kiegészített, illetve a Bizottság 94/15/EK irányelvvel és a Bizottság 94/211/EK határozatával módosított — irányelve a genetikailag módosított szervezetek szabad környezetbe bocsátásáról.

Átmeneti rendelkezések

36. § (1) E törvény hatálybalépésével az e törvény hatálybalépését megelőzően géntechnológiával módosított természetes szervezetekre, valamint a zárt rendszerben felhasznált, a környezetbe kibocsátott, forgalomba hozott, vagy külkereskedelmi forgalomban a Magyar Köztársaság területére behozott géntechnológiával módosított szervezetekre is e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni a (2)—(6) bekezdésben meghatározott eltérésekkel.

(2) A géntechnológiával módosított szervezeteknek és az azokból előállított termékeknek az e törvény hatálybalépése előtt a Magyar Köztársaság területén történt zárt rendszerben való felhasználását, illetve környezetbe kibocsátását, valamint forgalomba hozatalát vagy behozatalát az előállító, a felhasználó, a kibocsátó, a forgalmazó vagy a behozatalt végző a géntechnológiai hatóságnak e törvény hatálybalépése után hatvan napon belül köteles — a 8. § (1) bekezdésben meghatározott dokumentációt csatolva — bejelenteni.

(3) A géntechnológiai hatóság a bejelentést annak kézhezvételétől számított negyvenöt napon belül ellenőrzi. Ha a géntechnológiai módosítás, illetve a géntechnológiával módosított szervezetek vagy az azokból előállított termékek zárt rendszerben való felhasználása, a környezetbe kibocsátása, forgalomba hozatala, valamint behozatala nem felel meg e törvény, illetve a külön jogszabályok rendelkezéseinek, a géntechnológiai hatóság határozatban írja elő a géntechnológiai módosítás, illetve a géntechnológiával módosított szervezetek vagy az azokból előállított termékek zárt rendszerben való felhasználásának, környezetbe történő kibocsátásának a környezet eredeti állapotának helyreállításával egyidejű megszüntetését, illetve a géntechnológiával módosított szervezeteknek vagy az azokból előállított termékeknek a forgalomból való kivonását és megsemmisítését.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott esetben a géntechnológiával módosított szervezeteket vagy az azokból előállított termékeket a forgalomból a géntechnológiai hatóság határozatának közlésétől számított tizenöt napon belül kell kivonni.

(5) A géntechnológiai hatóság a géntechnológiával módosított szervezetek vagy az azokból előállított termékek zárt rendszerben való felhasználásának, környezetbe kibocsátásának megszüntetését, forgalomból való kivonását és megsemmisítését, valamint a környezet eredeti állapotának helyreállítását a helyszínen ellenőrzi.

(6) Az e törvény hatálybalépését megelőzően már legyártott — e törvény jelölési előírásainak meg nem felelő — élelmiszer-csomagolóanyagok e törvény hatálybalépését követő kilencven napig felhasználhatók.

37. § (1) A géntechnológiával módosított szervezetek és az azokból előállított termékek szállítására a 36. § rendelkezéseit nem kell alkalmazni.

(2) Az e törvény hatálybalépése előtt létesített géntechnológiai módosításokat végző laboratórium működését a létesítő vagy a működtető a géntechnológiai hatóságnak e törvény hatálybalépése után hat hónapon belül köteles bejelenteni.

(3) A géntechnológiai hatóság a (2) bekezdésben meghatározott laboratóriumban ellenőrzi, hogy a laboratórium működése megfelel-e e törvény, illetve a külön jogszabályok rendelkezéseinek. A géntechnológiai hatóság szabálytalanság — különösen a környezetvédelmi, munkaegészségügyi és munkavédelmi rendelkezések súlyos megsértése — esetén a laboratórium létesítőjét vagy működtetőjét a tevékenység szüneteltetésére, illetve megszüntetésére kötelezheti. A laboratórium működésének újbóli megkezdését a géntechnológiai hatóság a külön jogszabályokban meghatározott rendelkezések teljesítése esetén engedélyezi. A géntechnológiai hatóság a teljesítésre határidőt vagy határnapot állapít meg. A határidő vagy a határnap eredménytelen elteltével a géntechnológiai hatóság a laboratórium létesítőjét vagy működtetőjét a tevékenység megszüntetésére kötelezi.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Gál Zoltán s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1998. évi XXVIII. törvény

az állatok védelméről és kíméletéről*

Az Országgyűlés

— annak tudatában, hogy az állatok érezni, szenvedni és örülni képes élőlények, tiszteletben tartásuk, jó közérzetük biztosítása minden ember erkölcsi kötelessége,

* A törvényt az Országgyűlés az 1998. március 16-i ülésnapján fogadta el.

— elismerve azt a megkülönböztetetten nagy értéket, amelyet az állatvilág egésze és annak egyedei jelentenek az emberiség számára,

— kifejezve azon szándékát, hogy a Magyar Köztársaság tevékeny módon részt vállaljon az állatok védelme és kímélete érdekében kifejtett nemzetközi erőfeszítésekből, az állatok ésszerű védelmének és kíméletének biztosítása érdekében az alábbi törvényt alkotja:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A törvény célja

1. § E törvény célja, hogy elősegítse az állatvilág egyedeinek védelmét, fokozza az emberek felelősségtudatát az állatokkal való kíméletes bánásmód érdekében, valamint meghatározza az állatok védelmének alapvető szabályait.

A törvény hatálya

2. § E törvény hatálya kiterjed:

(1) *a)* a gazdasági haszon céljából tartott, igénybe vett állatokra;

b) a kutatási-kísérleti célra szolgáló állatokra, a vizsgálati és az oltóanyagtermelés céljából tartott állatokra, a génbankként kezelt, valamint a tudományos ismeretterjesztés és az oktatási demonstráció céljából tartott állatokra;

c) a verseny- és sportcélra tartott állatokra;

d) a pásztoreberekre, az őrző-, védő-, mentő-, vakvezető, jelző- és terápiás kutyákra;

e) a vadászatra alkalmazott állatokra, ha jogszabály másképpen nem rendelkezik;

f) a mutatónyos vagy bemutatási célra szolgáló állatokra;

g) a fegyveres erők, a rendvédelmi szervek, a nemzetbiztonsági szolgálatok és a közfeladatokat ellátó őrszolgálatok feladatainak ellátását szolgáló állatokra;

h) a kedvtelésből tartott állatokra;

i) a veszélyes állatokra, a háziállatok gazdátlan egyedeire (kóborállat), az állatkertekben, a vadaskertekben és a vadasparkokban élő (tenyésztő) állatokra, továbbá a vadon élő fajok bármilyen célból fogva tartott egyedeire, ha külön jogszabály másként nem rendelkezik.

(2) A vadászható vadfajokra, valamint a halászható, horgászható halfajokra és a természetvédelmi oltalom alatt álló, illetőleg a nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó állatokra külön jogszabályok rendelkezései vonatkoznak.

Alapfogalmak

3. § E törvény alkalmazásában:

1. *állattartó*: az a személy, aki az állattal rendelkezni jogosult;

2. *állat károsítása*: az állat testi épségének, szervezetének, pszichikai állapotának vagy viselkedésének tartós, hátrányos megváltoztatása;

3. *állatkert*: olyan állandó létesítmény, amely azzal a céllal létesült, hogy az ismeretterjesztést és az oktatás-nevelést az élő állatok tudományos alapokon álló bemutatásával elősegítse, illetve részt vegyen a veszélyeztetett fajok fenntartásában;

4. *állatkínzás*: az állat szükségtelen, fájdalmat okozó bántalmazása, vagy olyan hatást eredményező beavatkozás, bánásmód, valamint szükségleteinek olyan mértékű korlátozása, amely tartós félelmet vagy egészségkárosodást okozhat, továbbá az öröklődő betegségben szenvedő — nem kísérleti célra szánt — állategyed tenyésztése, szaporítása;

5. *állatpanzió*: olyan intézmény, amely díjazás ellenében vállalja állat meghatározott időre szóló megőrzését, felelősséget vállalva annak jó gazda gondosságával történő tartásáért, egészségéért, valamint az állatok és a környezetükben lévő emberek biztonságáért;

6. *állatmenhely*: olyan intézmény a gazdátlan állat ideiglenes vagy állandó elhelyezésére, amely tevékenységét ellenszolgáltatás nélkül látja el (az elkobzott vagy ideiglenesen megfigyelés alatt tartott állat tartásáról külön jogszabály rendelkezik);

7. *beavatkozás az állaton*: az állat fizikai, élettani vagy pszichikai állapotának megváltoztatása;

8. *jó gazda gondossága*: az az emberi tevékenység, amely arra irányul, hogy az állat számára olyan életkörülményeket biztosítson, amely az annak fajára, fajtájára és nemére, korára jellemző fizikai, élettani, tenyésztési és etológiai sajátosságainak, egészségi állapotának megfelel, tartási, takarmányozási igényeit kielégíti (elhelyezés, táplálás, gyógykezelés, tisztán tartás, nyugalom, gondozás, kiképzés, nevelés, felügyelet).

II. Fejezet

AZ ÁLLAT VÉDELME NEK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

Az állat tartásának általános szabályai

4. § (1) Az állattartó köteles a jó gazda gondosságával eljárni, az állat fajának, fajtájának és élettani szükségleteinek megfelelő életfeltételekről gondoskodni.

(2) Az állat életfeltételeinek kialakításánál tekintettel kell lenni korára, nemére és élettani állapotára. Biztosítani kell az egymásra veszélyt jelentő, egymást nyugtalanító állatok elkülönített tartását.

(3) Az állattartónak gondoskodnia kell az állat igényeinek megfelelő rendszeres, de legalább napi egyszeri ellenőrzéséről.

5. § (1) Az állattartó gondoskodni köteles az állat megfelelő és biztonságos elhelyezéséről, szökésének megakadályozásáról.

(2) A megkötve tartott vagy mozgásában egyéb módon korlátozott állat számára is biztosítani kell a zavartalan pihenés és a sérülésmentes mozgás lehetőségét.

(3) A szabadban tartott állatot védeni kell a kedvezőtlen időjárás káros hatásaitól és természetes ellenségeitől. Az állandóan bezárva tartott állat számára tartója köteles megfelelő mozgásteret biztosító férőhelyről gondoskodni.

(4) A kedvtelésből tartott állat ürülékét az állattartó a közterületről köteles eltávolítani.

(5) A gazdasági haszon céljából tartott állat tartása során előnyben kell részesíteni az állatkímélő technológiákat.

Az állat kímélete, az állatkínzás tilalma

6. § (1) Az állatot nem szabad:

- a) kínozni,
- b) emberre vagy állatra uszítani, illetőleg állatviadalra idomítani,
- c) kényszertakarmányozásra fogni, kivéve az egészségügyi megfontolásból való kényszerű táplálás esetét,
- d) a kíméletét nem biztosító módon mozgatni és szállítani, elhelyezni,
- e) a teljesítőképességét felismerhetően meghaladó teljesítményre kényszeríteni,
- f) természetellenes és önpusztító tevékenységre szoktatni.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja nem terjed ki az érett libatoll házilag vagy az engedélyezett technológia szerint végzett tépésére, illetve c) pontja a házilag vagy az engedélyezett technológia szerinti liba- és kacsatömésre.

(3) A 2. § f) pontjában meghatározott állatok esetében az (1) bekezdés b) pontját a külön törvényben meghatározott eltéréssel kell alkalmazni.

7. § (1) Tilos az állat fizikai, pszichikai állapotának olyan kipróbáltatása, küzdelemre készítése egy másik állattal vagy emberrel, amely sérülést vagy halált okoz (a továbbiakban együtt: állatviadal). Tilos az állatviadal szervezése, tartása, továbbá az állatviadalra fogadás szervezése, az állatviadalon való közreműködés, részvétel, fogadáskötés.

(2) Tilos állatviadal céljára

- a) állatot tartani, tenyésztetni, kiképezni, idomítani, valamint más személynek átadni, vagy forgalmazni;
- b) építményt vagy földterületet, anyagi eszközt más személy rendelkezésére bocsátani.

(3) Az (1) bekezdésben foglalt tilalom nem vonatkozik a vadászatra alkalmazott állatnak külön jogszabály alapján történő kiképzésére, vadászaton való alkalmazására.

8. § Az ember környezetében tartott állat, valamint a veszélyes állat tulajdonjogával, tartásával felhagyni nem szabad. Az állat elűzése, elhagyása vagy kitétele tilos.

Beavatkozás az állaton

9. § (1) Az állaton fájdalommal vagy károsodással járó beavatkozást — az állattartók körében szokásos, vagy az állat érdekében szükséges azonnali beavatkozások kivételével — kizárólag szakirányú végzettséggel vagy gyakorlat-tal rendelkező személy végezhet.

(2) Beavatkozás érzéstelenítés nélkül csak akkor végezhető, ha az érzéstelenítés, illetőleg az ehhez szükséges rögzítés legalább akkora fájdalommal járna mint a beavatkozás. A gazdasági haszon céljából tartott állaton érzéstelenítés nélkül végezhető beavatkozásokról külön jogszabály rendelkezik.

(3) Az állatkísérletekről e törvény külön szabályai rendelkeznek.

10. § (1) Az állat küllemének megváltoztatása érdekében, továbbá más, nem az állat egészsége vagy későbbi egészségkárosodásának megelőzése céljából történő sebészeti beavatkozás — az ivartalanítás és a fajtajelleg fenntartása kivételével — nem végezhető.

(2) Az állat megjelölésénél az állat számára legkisebb fájdalommal járó — külön jogszabályban meghatározott — megoldást kell alkalmazni.

Az állat életének kioltása

11. § Az állat életét elfogadható ok vagy körülmény nélkül kioltani nem szabad. Elfogadható oknak, körülménynek minősül különösen az élelmezési cél, a prém termelése, az állomány szabályozás, a gyógyíthatatlan betegség, sérülés, a fertőzésveszély, a kártevők irtása, a más-ként el nem hárítható támadás megakadályozása, a tudományos kutatás.

12. § (1) Az állat életének kioltása — a (2) bekezdésben foglaltak kivételével — kizárólag kábítás után történhet.

(2) A kábítási kötelezettség nem vonatkozik a gerinctelen állatokra, a háztartásban élelmezési célra levágott baromfira, nyúlra, valamint arra az esetre, ha az állat életének kioltását szükséghelyzet indokolja. Ezekben az esetekben is gondoskodni kell azonban arról, hogy az állat életének kioltása szakszerű gyorsasággal és a legkisebb szenvedéssel járjon.

(3) Külön jogszabály rendelkezik az állati élet olyan módon történő kioltásáról, amelynél az előzetes kábítás nem kötelező, ha az eljárás azonnali teljes öntudatvesztést és érzéketlenséget vagy halált okoz.

III. Fejezet

EGYES ÁLLATOK VÉDELMEÉNEK KÜLÖN SZABÁLYAI

A vágóállat tartása és kímélete

13. § A 13—18. §-okban foglalt rendelkezések a vágóállatok kíméletére terjednek ki. A vágóállatok körét külön jogszabály állapítja meg.

14. § (1) A vágóhídnak — kivéve a nyúl-, a prémesállat-, valamint a baromfivágóhidakat — rendelkeznie kell etető- és itatóvályúval felszerelt, szükség esetén az állatok megkötéséhez szükséges eszközökkel is ellátott fedett területtel.

(2) A fajából, neméből, életkorából adódóan, vagy egyéb okból egymással szemben ellenségesen viselkedő állatokat egymástól el kell különíteni.

15. § Ha az állatot a vágóhídra érkezését követően nem vágják le azonnal, úgy várakoztatása idejére biztosítani kell ellátását és nyugodt pihenését.

16. § A vágóhídon a vágóállat állapotát és egészségét a megérkezéskor, a várakoztatott állatot pedig szükség szerint ellenőrizni kell. A beteg, elgyengült vagy sérült állatot haladéktalanul el kell különíteni, és gondoskodni kell elkülönített levágásáról.

17. § A kábítás nélküli állatvágás esetén az állatot levágás előtt úgy kell lefogni, amely alkalmas arra, hogy az megkímélje minden elkerülhető fájdalomtól.

18. § A kábításnak olyan érzéketlenségi állapotot kell előidéznie, amely addig tart, amíg a levágást követően az állat ki nem vérzik.

19. § Az állat vágására külön jogszabály eltérően rendelkezhet a következő esetekben:

- a) szárnyas állat és nyúl vágása, azonnali halált okozó módszerrel;
- b) kényszervágás, ha a kábításra nincs lehetőség;
- c) prémes állatok, tenyésztett vad leölése;
- d) rituális vágás.

A veszélyes állat tartása

20. § (1) Veszélyes állat tartása, országba történő behozatala előzetes hatósági engedélyhez kötött.

(2) A természetvédelmi oltalom alatt nem álló, illetőleg a nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá nem tartozó veszélyes állat tartására a tervezett tartás helye szerint illetékes települési, fővárosban a kerületi önkormányzat jegyzője (a továbbiakban: jegyző) — az állategészségügyi hatóság és a természetvédelem illetékes állami szervének a szakhatósági hozzájárulásával — adhat engedélyt. Az engedély kizárólag abban az esetben adható meg, ha a tartás a környezet nyugalmát és biztonságát nem sérti vagy nem veszélyezteti, és az egyed tartási feltételei — ideértve a tartáshoz szükséges szakismeretet is — biztosítottak. Az engedélyben — ha az állat azonosíthatósága megoldható — rendelkezni kell a veszélyes állat azonosíthatóságának módjáról.

(3) A természetvédelmi oltalom alatt álló, illetőleg a nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó veszélyes állatok tartását a természetvédelem illetékes állami szerve engedélyezi, a tervezett tartás helye szerint illetékes jegyző szakhatósági hozzájárulásával.

(4) A veszélyes állat tartási helyeül szolgáló ingatlanon, ingatlanrészen az állat fajának feltüntetésével a veszélyre felhívó jól látható tartós jelzést kell elhelyezni.

(5) Az állattartó veszélyes állatát közterületen csak átmenetileg, közvetlen és állandó felügyelettel, ember és állat életét, testi épségét nem veszélyeztetve tarthatja.

(6) A veszélyes állat tartójának gondoskodnia kell arról, hogy az állat közterületre vagy más magánterületére ne juthasson be. Ennek hiányában tartási engedély nem adható.

(7) A veszélyes állat tartását jogszabály vagy hatósági határozat megtilthatja, illetve feltételekhez kötheti. A veszélyes állatok körét és tartásuk feltételeit, a veszélyes állattá nyilvánítás feltételeit külön jogszabály állapítja meg.

21. § (1) A természetvédelmi oltalom alatt nem álló, illetőleg a nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá nem tartozó veszélyes állatnak az országba való behozatalához a tervezett tartás helye szerint illetékes jegyző előzetes tartási engedélye szükséges. A jegyző az engedélyt az állategészségügyi hatóságnak és a természetvédelem illetékes állami területi szervének szakhatósági hozzájárulásával adja ki. A jegyző határozatát az illetékes rendőrhatalóságnak megküldi.

(2) A természetvédelmi oltalom alatt álló, illetőleg a nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó veszélyes állatok országba való behozatalát a természetvédelem illetékes állami szerve engedélyezi, a tervezett tartás helye szerint illetékes jegyző hozzájárulásával.

22. § (1) Veszélyes állat elidegenítése, felügyeletének átengedése hatósági engedélyhez kötött. Az engedélyezésre a veszélyes állat tartásának engedélyezésére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(2) A veszélyes állat tartója a veszélyes állat
a) eltűnését a jegyzőnek és a rendőrhatalóságnak, a természetvédelmi oltalom alatt álló, illetőleg a nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó veszélyes állat esetében a természetvédelem illetékes állami szervének is,

b) elhullását a jegyzőnek és az állatorvosnak köteles bejelenteni.

23. § Ha a veszélyes állat tartója az engedély feltételeitől eltér, a jegyző — a tulajdonos költségére, a feltételek biztosításáig — a veszélyes állat állatkertbe, vagy más megfelelő helyre való szállítását rendelheti el. Ha az állattartó gondoskodik a feltételek biztosításáról, úgy a veszélyes állatot részére vissza kell adni, ellenkező esetben tőle az engedélyt vissza kell vonni, és költségére intézkedni kell a veszélyes állat végleges elhelyezése iránt.

24. § A veszélyes állat tartójának felelősségére a Polgári Törvénykönyvnek a fokozott veszéllyel járó tevékenységet folytatókra vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

IV. Fejezet

AZ ÁLLATKÍSÉRLET VÉGZÉSÉNEK ALAPVETŐ FELTÉTELEI

Az állatkísérlet általános szabályai

25. § (1) E törvény alkalmazásában állatkísérlet a gerinces állatnak — meghatározott céllal és módon végzett — fájdalmat, szenvedést, nélkülözést vagy egészségkárosító hatást, tartós idegi megterhelést okozó beavatkozás. Külön jogszabály feltételeket állapíthat meg a nem gerinces állaton végzett kísérletre is.

(2) Állatkísérlet kizárólag nyilvántartásba vett intézményben és engedély alapján végezhető.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott engedély eseti vagy általános érvényű.

(4) Az állatkísérlethez engedély abban az esetben adható, ha az emberi vagy állati betegségek megelőzéséhez, felismeréséhez, gyógyításához, oktatási, igazságszolgáltatási, valamint egyéb tudományos cél eléréséhez szükséges.

(5) Az engedélyezés során — a kérelmező által benyújtott dokumentáció, továbbá a földművelésügyi miniszter (a továbbiakban: miniszter) által felkért szakértői testület véleménye alapján — különösen a következő szempontokat kell figyelembe venni:

a) a hazai előírásoknak megfelelő más hazai vagy külföldi adat nem hozzáférhető;

b) a tervezett kísérlettől újabb eredmény várható, vagy az a korábbi kísérletek eredményének ellenőrzésére felhasználható;

c) a kísérlet módszere korszerű;
d) a kísérlet személyi és tárgyi feltételei rendelkezésre állnak.

(6) Szépitőszér, dohány- és egyéb élvezeti cikk, valamint fegyver, ennek alkatrésze, továbbá lőszer előállítás céljából tervezett kísérletre engedély nem adható.

26. § Az állatkísérlet helyettesítése céljából — amennyiben más megfelelő módszer is hozzáférhető — olyan tudományos eljárást kell alkalmazni, amely nem igényel élő állaton végzett kísérletet.

27. § (1) Az állatkísérlet során felhasznált állatok számát a feltétlenül szükséges mértékre kell csökkenteni. Azt a vizsgálati módszert kell választani, amely előreláthatóan a legkisebb fájdalom okozásával, illetőleg legkisebb élettani, idegi vagy viselkedésbeli károsodás mellett végezhető el.

(2) Az állatkísérletről és az állatot ért beavatkozásról részletes jegyzőkönyvet kell felvenni.

28. § (1) Az állatkísérletet általános vagy helyi érzéstelenítéssel, fájdalomcsillapítással, avagy más, az idegi meg rázkódást, fájdalmat, szenvedést vagy az állat károsodását kizáró módszerrel kell végezni, kivéve, ha ezek alkalmazása a kísérleti állat számára nagyobb megterheléssel járna, mint mellőzésük, illetőleg az a kísérlet eredményét értékelhetetlenné tenné.

(2) Az (1) bekezdésben felsorolt módszerek alkalmazása nélkül végzett tartós vagy súlyos szenvedéssel járó kísérlet ugyanazon az állaton ismételt nem végezhető.

29. § (1) Az állatkísérlet alatt és után az állat megfelelő tartását, ellátását, gondozását és folyamatos egészségügyi ellátását biztosítani kell.

(2) Az állatkísérlet befejezésével a véglegesen vagy súlyosan károsodott állat életét kíméletesen ki kell oltani.

(3) Az életben hagyott állat gondozásáról, ellátásáról, elhelyezéséről a kísérletet végző intézmény köteles gondoskodni.

30. § (1) Állatkísérlet kizárólag olyan felelős személy vezetésével végezhető, aki külön jogszabályban meghatározott végzettséggel és gyakorlattal rendelkezik, és ismeri az állatkísérletek etikai elveit, jogi szabályait.

(2) Állatkísérletet az végezhet, a kísérleti állatot az gonozhatja, felügyelheti, aki erre képesítő oktatásban részesült.

(3) Állatkísérlet végzésére — ha csak az oktatás céljából más nem következik — oktatási intézményben senki sem kötelezhető.

31. § (1) Kísérleti célra állatot tenyészteni (szaporítani), tartani, szállítani, valamint forgalomba hozni a tartás helye szerinti állategészségügyi hatóság engedélyével szabad.

(2) Kísérlet céljára — eseti engedély hiányában — kizárólag az e célra tenyésztett állatot szabad felhasználni. Házasított állat kóbor egyedét kísérlet céljára felhasználni nem szabad, kivéve a külön jogszabályban meghatározott, ember- és állatgyógyászati, valamint az ilyen oktatási célú felsőoktatásban történő felhasználást.

(3) Az (1) bekezdésben megjelölt tevékenységet az a személy folytathatja, aki szakirányú végzettséggel, megfelelő gyakorlattal rendelkezik.

(4) Az (1) bekezdésben megjelölt szerv a kísérleti állatot tenyésztőt, forgalmazót, szállítót, valamint a tenyésztő létesítményt nyilvántartásba veszi. A nyilvántartásban meg kell jelölni azt a létesítménynél alkalmazott felelős személyt, aki a telephelyen alkalmas a kísérleti állatállomány megfelelő ellátására.

Az állatkísérletek engedélyezése

32. § (1) Az állatkísérlet iránti kérelemben meg kell jelölni azokat a tudományosan megalapozott indokokat, amelyek az állatkísérletet szükségessé teszik.

(2) Az engedélyező okiratban — az engedélyezés indokain túlmenően — meg kell határozni annak időbeli hatályát is.

(3) Az állategészségügyi hatóság végzi:

- a) az állatkísérlet engedélyezését,
- b) az állatkísérlet végzésére jogosultak nyilvántartását.

33. § Az állatkísérlet végzésére feljogosított és nyilvántartott intézményben munkahelyi állatkísérleti bizottságot (a továbbiakban: MÁB) kell létrehozni, és működtetni. A MÁB tagjait az intézmény vezetője nevezi ki. A MÁB ügyrendjét maga állapítja meg.

34. § (1) A MÁB feladata az intézmény

- a) állatkísérleti szabályzatának (etikai kódexének) elkészítése;
- b) állatkísérleti szabályzata végrehajtásának ellenőrzése;
- c) állatkísérleteinek szakmai-etikai felügyelete.

A MÁB feladata továbbá az intézményben az állatkísérlet végzésére jogosult személyek oktatásának, képzésének szervezése.

(2) A MÁB az intézmény belső állatkísérleti szabályozásának megsértése esetén jogosult — az állategészségügyi hatóság egyidejű értesítése mellett — a kísérlet azonnali leállítására.

35. § Az állatkísérlet végzésének részletes szabályait külön jogszabály állapítja meg.

V. Fejezet

AZ ÁLLAT SZÁLLÍTÁSA

36. § (1) Az állat terelésénél, lábbonhajtásánál, a szállítóeszközre való fel- és lerakásánál, valamint szállításánál úgy kell eljárni, hogy az az állatnak ne okozzon fájdalmat, szenvedést vagy sérülést.

(2) A célállomáson az állat kirakását haladéktalanul meg kell kezdeni.

37. § (1) Az állat élettani szükségleteinek kielégítéséhez szükséges feltételeket a szállítónak biztosítani kell, viselkedési szükségleteire pedig figyelemmel kell lennie.

(2) Az állatot olyan szállítóeszközön kell szállítani, amely annak sérülést nem okozhat, és megvédi az időjárás káros hatásaitól.

(3) Ha az állat szállítása során gondozást igényel, olyan kellő jártassággal rendelkező személynek kell kísérnie, aki alkalmas a gondozási teendők ellátására.

38. § (1) Az élő állat közúton, vasúton, vízi úton, illetve légi úton történő szállításának, továbbá postai úton való továbbításának részletes szabályait külön jogszabály, nemzetközi viszonylatban nemzetközi egyezmény állapítja meg.

(2) A vágóállat szállítása térben és időben korlátozható.

VI. Fejezet

ÁLLATKERT

Az állatkert létesítésének és fenntartásának általános szabályai

39. § (1) Állatkert létesítését a természetvédelem illetékes állami területi szerve engedélyezi.

(2) Az engedély kiadásának általános feltételei:

a) az állattartás jogszabályban meghatározott feltételeinek teljesítése, a rendszeres állatorvosi felügyelet és az elkülönítés (karantén) lehetőségének biztosítása;

b) az állatkert vezetője rendelkezik felsőfokú képesítéssel;

c) az állatgondozók rendelkeznek szakirányú képzettséggel;

d) alapítói nyilatkozat a tartós működtetéshez szükséges vagyoni fedezet meglétéről.

(3) Az állatkert létesítése iránt benyújtott kérelemhez csatolni kell az állategészségügyi hatóság szakhatósági hozzájárulásával együtt az állattartási szabályzatot.

40. § (1) Az állatpark (szafari park), vadaspark, menázséria létesítésére — ha külön jogszabály másként nem rendelkezik — a 39. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(2) A cirkuszi állatokra, a bemutatás céljaira tartott állatokra, továbbá az állatforgalmazásra és állatkereskedésre külön jogszabály eltérő szabályokat és további feltételeket állapíthat meg.

VII. Fejezet

Az állatpanzió és állatmenhely létesítésének és fenntartásának általános szabályai

41. § (1) Állatpanzió és állatmenhely (a továbbiakban együtt: állatotthon) létesítését az állatotthon tervezett helye szerint illetékes jegyző engedélyezi.

(2) Az (1) bekezdés szerinti engedély akkor adható meg, ha

a) az állattartás jogszabályban meghatározott feltételei tartósan és folyamatosan rendelkezésre állnak;

b) a rendszeres állatorvosi ellátás biztosított;

c) az állatotthon működtetése nem sérti a köznyugalmat;

d) az állatotthon vezetője vagy a (3) bekezdés szerinti működési szabályzatban megjelölt felelős személy szakirányú végzettséggel rendelkezik;

e) a tartós működtetéshez szükséges vagyoni fedezet biztosított.

(3) Az állatotthon létesítése iránti kérelemhez — a külön jogszabályban meghatározottakon túlmenően — mellékelni kell az állatotthon működési szabályzatát.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott engedélyezési eljárásban az állategészségügyi hatóság, a közegészségügyi hatóság szakhatóságként működik közre.

(5) Az állatotthonok létesítésére vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály állapítja meg.

VIII. Fejezet

Az állatvédelmi feladatok pénzügyi fedezete

42. § (1) Az e törvény szerinti állami feladatok ellátásának, valamint az önkormányzati feladatok támogatásának állami pénzügyi forrásai:

a) a központi költségvetésben állatvédelemre előirányzott pénzeszegek,

b) az állatvédelmi hozzájárulás,

c) az állatvédelmi bírság.

(2) Az állatok védelmével kapcsolatos feladatok ellátásához állatvédelmi hozzájárulást kell fizetni. Az állatvédelmi hozzájárulásra kötelezett termékek körét, a hozzájárulás mértékét, valamint fizetésének és felhasználásának szabályait külön törvény állapítja meg.

IX. Fejezet

Állatvédelmi bírság

43. § (1) Aki tevékenységével vagy mulasztásával az állatok kíméletére, védelmére vonatkozó jogszabály vagy hatósági határozat előírását megsérti — magatartásának súlyához, ismétlődéséhez igazodó — állatvédelmi bírságot köteles fizetni.

(2) Az állatvédelmi bírságot — ha kormányrendelet másként nem rendelkezik — az állategészségügyi hatóság szabja ki.

(3) Az állatvédelmi bírság kiszabására az állategészségügyi hatóságnak az (1) bekezdésben meghatározott magatartásról történt tudomásszerzését követő egy éven túl nincs lehetősége. Az elkövetéstől számított öt éven túl nem szabható ki bírság, kivéve, ha a magatartás jogszerűtlen állapot fenntartásával valósul meg. Ebben az esetben az elévülés mindaddig nem kezdődik meg, amíg a jogszerűtlen állapot fennáll.

(4) A bírság megfizetése nem mentesít más jogkövetkezmények alól.

(5) Az állatvédelmi bírság mértékét, megállapításának módját, a kiszabására és felhasználására vonatkozó részletes szabályokat a Kormány rendeletben állapítja meg.

X. Fejezet

Az ügyész szerepe az állatvédelemben

44. § (1) Az ügyész a büntetőeljárás törvényben meghatározottak szerint jár el az állatok kíméletének és védelmének Büntető Törvénykönyvben tilalmazott módon való megsértése ellen.

(2) Az állatok kíméletére és védelmére vonatkozó jogszabályok megsértése esetén az ügyész is jogosult keresetet indítani a tevékenységtől való eltiltás, illetőleg a tevékenységgel okozott kár megtérítése iránt.

(3) Az ügyész törvényességi felügyeleti jogkörében eljárva, a rá vonatkozó jogszabályok alapján közreműködik a hatóságok állatvédelmi eljárásai és döntései törvényességének biztosításában.

XI. Fejezet

Záró rendelkezések

45. § (1) Az állategészségügyi hatóság köteles az állat életének fájdalom nélküli kioltásáról gondoskodni, ha annak továbbélése megszüntethetetlen vagy csillapíthatatlan szenvedéssel járna, az állat meggyógyulása nem várható, az állat tulajdonosa ismeretlen, illetve nincs, továbbá vadon élő állat esetében az egyed a szabadon élésre alkalmatlan.

(2) Állat életének a kioltását az állat tulajdonosa, a jegyző, illetve a természetvédelem állami területi szerve kezdeményezheti.

46. § (1) Az állatokkal szembeni megfelelő magatartásra, gondoskodásra nevelést, az állatok megismerését az oktatás és ismeretterjesztés eszközeivel is elő kell segíteni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feladatok végrehajtását az állami és önkormányzati szervek, valamint az oktatási intézmények kötelesek előmozdítani.

47. § A földművelésügyi miniszter az állatvédelmi hatósági feladatok ellátásának elősegítésére, valamint a társadalmi részvétel biztosítása érdekében szakértői testületet hoz létre. A testületben biztosítja az érintett szakmai szervezetek és a bejegyzett országos állatvédő társadalmi szervezetek részvételét.

48. § (1) Az állatvédelmi jogszabályok megsértése miatt az állatvédelmi célú társadalmi szervezetek jogosultak fellépni, és az állami szervektől, önkormányzatoktól a megfelelő és hatáskörükbe tartozó intézkedés megtételét kérni.

(2) Az állatvédelmi jogszabályok megsértése miatt — az ilyen magatartástól való eltiltás iránt — a bíróság előtt az (1) bekezdésben megjelölt szervezet pert indíthat.

49. § (1) Ez a törvény 1999. január 1-jén lép hatályba.

(2) A háztartásban élelmezési célra levágott sertés, juh és kecske kábítására vonatkozó rendelkezést a hatálybalépéstől számított négy év után kell alkalmazni.

(3) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy

a) az állatvédelmi bírság mértékét, kiszabásának és felhasználásának részletes szabályait,

b) a jegyző állatok védelmével, valamint az állatok nyilvántartásával kapcsolatos részletes feladat- és hatáskörét rendeletben állapítsa meg.

(4) Felhatalmazást kap

a) a miniszter, hogy a szakértői testület létrehozására, működtetésére vonatkozó részletes szabályokat, a mezőgazdasági haszonállatok sajátos tartási szabályait, a vágóállatok körét, az állatok levágásának és leölésének részletes szabályait,

b) a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter, hogy a miniszterrel és a művelődési és közoktatási miniszterrel, a belügyminiszterrel együttesen, a veszélyes állatok körét, tartásuk részletes feltételeit, a veszélyes állattá nyilvánítás feltételeit, az állatkert és az állatotthon létesítésének, működésének és fenntartásának részletes szabályait,

c) a művelődési és közoktatási miniszter, hogy a belügyminiszterrel, a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszterrel, valamint a miniszterrel együttesen, a cirkusz (menaszéria) létesítésének, működésének és fenntartásának részletes szabályait,

d) a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter, hogy a miniszterrel együttesen az állatszállítás részletes szabályait,

e) a művelődési és közoktatási miniszter, hogy a miniszterrel, az ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi miniszterrel, a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszterrel, valamint a népjóléti miniszterrel együttesen a törvény végrehajtásához szükséges képesítési feltételeket,

f) a miniszter, hogy a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszterrel, az ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi miniszterrel együttesen a kísérleti célú állattenyésztés, szaporítás, tartás, szállítás és forgalomba hozatal végzésének részletes szabályait

rendeletben állapítsa meg.

50. § E törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Községek és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 79. §-val összhangban az Európai Községek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

— a Tanács 78/923/EGK határozata: Európai Egyezmény az állatok védelméről a mezőgazdasági állattartás során;

— a Tanács 88/306/EGK határozata: Európai Egyezmény a vágóállatok védelméről;

— a Tanács 88/166/EGK irányelve a ketrecben tartott tojótyúkok védelmének minimális követelményeiről;

— a Tanács 91/628/EGK irányelve az állatok szállítás közbeni védelméről;

— a Tanács 91/629/EGK irányelve a borjúk védelmének minimális követelményeiről;

— a Tanács 91/630/EGK irányelve a sertések védelmének minimális követelményeiről;

— a Tanács 93/119/EGK irányelve az állatok védelméről levágásukkor.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Gál Zoltán s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1998. évi XXIX. törvény

**a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek
választásáról szóló 1990. évi LXIV. törvény,
valamint a választási eljárásról szóló
1997. évi C. törvény módosításáról***

1. § A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 1990. évi LXIV. törvény 27. §-ának (1) és (2) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezések lépnek, egyúttal a jelenlegi szöveg egy új (3) és (4) bekezdéssel egészül ki:

„(1) Kislistás, illetve egyéni választókerületi képviselőjelölt az, akit az adott választókerület választópolgárainak legalább 1%-a jelöltnek ajánlott. A megyei választókerületben listát állíthat az a jelölő szervezet, amely a választókerületben lévő települések választópolgárai legalább 0,3%-ának ajánlását összegyűjtötte.

(2) Polgármesterjelölt az, akit

a) a 10 000 vagy annál kevesebb lakosú település választópolgárainak legalább 3%-a,

b) a 100 000 vagy annál kevesebb lakosú település választópolgárainak 2%-a, de legalább 300 választópolgár,

c) a 100 000-nél több lakosú település esetén a választópolgárok 1%-a, de legalább 2000 választópolgár jelöltnek ajánlott.

(3) Főpolgármester-jelölt az, akit a főváros választópolgárainak 0,5%-a jelöltnek ajánlott.

(4) Az (1)—(3) bekezdés alkalmazása során választópolgár az, aki az adott választókerület névjegyzékében a kifüggesztés időpontjában szerepel.”

2. § A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 47. §-a helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

„47. § (1) Az ajánlószelvényen jelöltet ajánlani a kitöltött ajánlószelvénynek a jelölt, illetőleg a jelölő szervezet képviselője részére történő átadásával lehet.

(2) A választópolgárokhoz eljuttatott ajánlószelvény tartalmazza a választás megnevezését. Az ajánló választópolgár az ajánlószelvényre rávezeti családi és utónevét, lakcímét, személyi azonosítóját, az ajánlott személy családi és utónevét, a jelölő szervezet nevét, illetőleg a független jelölés tényét. Az ajánlószelvényt az ajánló választópolgár saját kezűleg aláírja.”

* A törvényt az Országgyűlés az 1998. március 16-i ülésnapján fogadta el.

3. § A Ve. 53. §-ának (3) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(3) A listán legfeljebb háromszor annyi jelölt állítható, mint a listán megszerezhető mandátumok száma. A listán szereplő jelöltek sorrendjét a jelölő szervezet határozza meg, azt a lista bejelentése után nem lehet módosítani. Ha valamelyik jelölt a listáról kiesett, helyére a listán soron következő jelölt lép.”

4. § A Ve. 94. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi szöveg megjelölése (1) bekezdésre változik:

„(2) Nem érinti a listaállítás jogát az, ha az egyéni választókerületi jelölt kiesett.”

5. § Ez a törvény 1998. július 1-jén lép hatályba.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Gál Zoltán s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1998. évi XXX. törvény

a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény módosításáról*

Az Országgyűlés a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvényt az alábbiak szerint módosítja:

1. § A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Ttv.) 44. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„44. § (1) A biztosító köteles a biztosítóintézetekről és a biztosítási tevékenységről szóló 1995. évi XCVI. törvény 1. számú melléklete „A” részének 3—5., 6. a) és 7—11. pontjaiban, valamint a „B” részének b), d) és e) alpontjaiban meghatározott biztosítási ágazatokból befolyt biztosítási díjak 1% -át hozzájárulás címén — a hivatásos és az önkéntes tűzoltóságok tűzoltáshoz és műszaki mentéshez szükséges technikai eszközei, felszerelése fejlesztésének céljára — a központi költségvetésbe befizetni.

(2) A tűzvédelmi bírságból származó bevételek is kizárólag az (1) bekezdésben meghatározott célokra használhatók fel.”

* A törvényt az Országgyűlés az 1998. március 16-i ülésnapján fogadta el.

2. § A Ttv. 47. §-ának (1) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:

(*Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben határozza meg:*)

„f) a tűzvédelmi bírság, valamint e törvény 44. §-a alapján fizetendő hozzájárulás befizetési és elszámolási rendjét, valamint felhasználásának és ellenőrzésének módját.”

3. § E törvény 1999. január 1-jén lép hatályba: ezzel egyidejűleg a Ttv. 47. §-a (6) bekezdésének a) pontja hatályát veszti.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Gál Zoltán s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1998. évi XXXI. törvény

a sportról szóló 1996. évi LXIV. törvény módosításáról*

Az Országgyűlés a sportról szóló 1996. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Stv.) módosításáról a következő törvényt alkotja:

1. § Az Stv. 1. §-ának 4. és 5. pontjai helyébe a következő rendelkezés lép:

(*E törvény alkalmazásában*)

„4. *hivatásos sportoló*: az a természetes személy, aki sportszervezettel létesített munkaviszony vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony, továbbá egyéni vállalkozás (a továbbiakban együtt: szerződéses viszony) keretében jövedelemszerzési céllal sporttevékenységet folytat, és rendelkezik a sportági szakszövetség, illetőleg a sportszövetség feltételei szerint megszerzett hivatásos sportolói engedéllyel;

5. *amatőr sportoló*: az a természetes személy, aki sporttevékenységet nem hivatásos sportolóként végez;”

2. § (1) Az Stv. 16. §-a (1) bekezdésének c) és g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(*A szakszövetség a sportágában kizárólagosan jogosult*)

„c) a nemzetközi sportszövetség alapszabályával összhangban kialakítani a versenyrendszert, és annak alapján szervezni a hivatásos és amatőr sportversenyeket, a Nemzeti (Hivatásos, Professzionális) Liga Bajnokságot, a Nemzeti (Magyar, Országos) Bajnokságot és a Magyar (Köztársasági) Kupa versenysorozatot;”

* A törvényt az Országgyűlés az 1998. március 16-i ülésnapján fogadta el.

„g) az általa szervezett vagy rendezett és az általa kiírt sporteseményekkel kapcsolatos vagyoni értékű jogok — beleértve a sportesemények közvetítési jogát — hasznosításának szabályzatban történő meghatározására.”

(2) Az Stv. 16. §-a a következő (3) és (4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A versenyszabályzat (versenykiírás) tartalmazza, hogy a soron következő bajnoki (verseny) évben a hivatásos vagy az amatőr versenyrendszer két legmagasabb osztályában csak az a sportszervezet vehet részt, amelynek nincs hat hónapot meghaladó lejárt köztartozása, továbbá — ha gazdasági társaság — nem áll felszámolás alatt. Az indulási jogosultságot az érintett sportszervezet másra nem ruházhatja át.

(4) A szakszövetség az (1) bekezdésben meghatározott feladatokat abban az esetben láthatja el, illetőleg az ott felsorolt jogosultságokkal akkor élhet, ha a sportágban szakszövetség nem működik.”

3. § Az Stv. a 28. §-t követően a következő címmel, valamint 28/A. §-sal egészül ki:

„A hivatásos sporttevékenységet folytató sportszervezetre és sportolóra vonatkozó szabályok

28/A. § (1) Hivatásos sportolót foglalkoztató sportszervezet sporttevékenységet csak jogi személyiségű gazdasági társaság keretében végezhet.

(2) Hivatásos versenyrendszerben csak az (1) bekezdés szerint működő sportszervezet vehet részt.

(3) A hivatásos bajnokságban részt vevő sportszervezet számára a bajnokságba (versenyre) történő nevezés feltétele a szakszövetség, illetőleg a szakszövetség által meghatározott pénzügyi kötelezettségek teljesítése, vagy erre biztosíték nyújtása.

(4) Ha az (1)—(3) bekezdés hatálya alá nem tartozó sportszervezet sporttevékenységét, hivatásos sporttevékenységet folytató sportszervezetként kívánja folytatni, és e célból az (1) bekezdés szerinti szervezetet hoz létre, a (2)—(3) bekezdésben meghatározott és a szerződéses viszonytal kapcsolatos jogok és kötelezettségek a gazdasági társaságra szállnak át.

(5) A hivatásos sportoló szerződésében ki kell zárni azt, hogy a szerződéses viszony fennállása alatt — a sportszervezet, szakszövetség és a szakszövetség kivételével — a versenyzési (játék) jogosultság gyakorlásáról más rendelkezhessen.

(6) A sportszervezet hivatásos sportolói szerződéses viszonyt nem létesíthet az e törvény alapján sportösztöndíjban részesülő sportolójával az ösztöndíj folyósításának tartama alatt.

(7) A hivatásos sportolót a sportszervezet keretében végzett sporttevékenységéért díjazás illeti meg. A sportszervezet amatőr sportolójának a felkészüléssel és a versenyzetetéssel összefüggő indokolt költségeit megtérítheti, részére a jogszabályban meghatározott természetbeni juttatást adhat.”

4. § Az Stv. 33. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A köztartozások rendezésére kiírt pályázat keretében az OTSH-val megállapodást kötő sportszervezetek részére az 1997. december 31-én fennálló személyi jövedelemadó és járulék [az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény 97. § z) pont] tartozásaira 1998. december 31. napjáig fizetési halasztás és azt követő ötévi időtartamra részletfizetés engedélyezhető.”

5. § (1) Az Stv. 36. §-ának (3) bekezdése a következő mondatral egészül ki:

„(3) Az ilyen módon tovább működő sportszövetség a 16. §-ban meghatározott feladatokat akkor láthatja el, ha a sportágban szakszövetség nem működik.”

(2) Az Stv. 36. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A MOB — a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény (a továbbiakban: Kszt.) szerinti közhasznúsági nyilvántartásba vétel nélkül — kiemelkedően közhasznú szervezetnek minősül. A köztestületként működő szakszövetséget az OTSH — a közhasznúsági nyilvántartásba vételre vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásával — kiemelkedően közhasznú szervezetnek minősítheti, ha az megfelel a Kszt.-ben előírt feltételeknek. A közhasznú működés tekintetében a törvényességi felügyeletet annak e törvény szerinti gyakorlója a reá irányadó szabályok szerint látja el.”

6. § Az Stv. 42. §-a (2) bekezdésének d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, és a bekezdés a következő e)—f) pontokkal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg:)

„d) a sportorvoslásnak,

e) a meg nem engedett teljesítményfokozó szerek, készítmények és módszerek tilalmának,

f) a sportolók igazolási és átigazolási (nyilvántartási) rendjének alapvető”

(szabályait.)

7. § (1) E törvény 1998. április 1. napján lép hatályba.

(2) Az e törvény 3. §-ával megállapított Stv. 28/A. §-ában foglaltakat a labdarúgás sportágban 1998. június 30. napjáig, a többi sportágban a szakszövetség, illetőleg a szakszövetség döntése szerint, de legkésőbb 2001. december 31. napjáig kell végrehajtani.

(3) A nem hivatásos sporttevékenységet folytató sportszervezetekkel az 1. § 4. pontjában meghatározott szerződéses viszonyban lévő sportoló e jogviszonya alapján labdarúgás sportágban 1999. június 30. napjáig, a többi sportágban a 28/A. §-ban foglaltaknak a (2) bekezdés szerinti

végrehajtását követő 1 évig, de legkésőbb 2001. december 31. napjáig foglalkoztatható.

(4) Az a sportszervezet, amely az Stv. 33. §-ának a korábbi (3) bekezdése szerint a köztartozások rendezését megkezdte, aszerint is teljesítheti azt.

(5) Az e törvény 2. §-ával megállapított Stv. 16. §-ának (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseket az 1999. január 1-jét követően indult bajnokságban (versenyben) kell alkalmazni.

(6) Az e törvény 2. §-ával megállapított Stv. 16. §-ának (3) bekezdésében meghatározott köztartozás nem minősül lejártnak, ha a sportszervezet a 33. § (3) bekezdésében meghatározott megállapodást az OTSH-val kötötte.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Gál Zoltán s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1998. évi XXXII. törvény

az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló 1990. évi LV. törvény módosításáról*

1. § Az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló 1990. évi LV. törvény (a továbbiakban: Tv.) 2. §-ának (4) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép és a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Ha a képviselő a megválasztása előtt ügyész, közigazgatási szerv köztisztviselője, fegyveres szervek hivatásos állományú tagja, valamint e törvény 9. § a) pontjában felsorolt hivatali alkalmazott volt, a képviselői megbízatásának megszűnésétől számított harminc napon belül benyújtott írásbeli kérelmére őt képzettségének, végzettségének megfelelő munkakörbe kell helyezni.

(5) Ha a képviselő a megválasztása előtt bíró volt és az országgyűlési képviselői megbízatásának megszűnésekor úgy nyilatkozott, hogy ismét bíróvá történő kinevezését kéri és a bírói kinevezéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik (ide nem értve a pályaalakmassági vizsgálaton való részvételt) akkor őt kérelmére, pályázat kiírása nélkül, a köztársasági elnök — az Országos Igazságszolgáltatási Tanács javaslatára — határozatlan időre bíróvá kinevezi. A bírói munkakörbe történő beosztásánál az Igazságügyi Minisztériumba beosztott bíróra vonatkozó rendelkezésnek megfelelően kell eljárni.”

* A törvényt az Országgyűlés az 1998. március 16-i ülésnapján fogadta el.

2. § (1) A Tv. 3. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A képviselői megbízás időtartama — ideértve az országgyűlési képviselők tiszteletdíjáról, költségterítéséről és kedvezményeiről szóló törvény 9. §-ában meghatározott hat hónapra folyósított ellátás időtartamát is — munkaviszonyban töltött időnek, illetőleg nyugdíjra jogosító szolgálati időnek számít. A munkaviszonyt a közszolgálati, közalkalmazotti, valamint bírósági és ügyészégi jogviszony számításánál e jogviszonyban töltött szolgálati időnek kell beszámítani.”

(2) A Tv. 3. §-a a következő új (3)—(4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az Országgyűlés elnöki, alelnöki, jegyzői, az állandó bizottság elnöki, alelnöki, a képviselőcsoport vezetői, valamint az országgyűlési képviselők tiszteletdíjáról, költségterítéséről és kedvezményeiről szóló törvény 2. § (3) bekezdése szerinti képviselőcsoport vezető helyettesi tisztségek betöltése vezetői gyakorlatnak számít. A vezetői gyakorlat megállapításánál a felsorolt tisztségek betöltésének időtartamát kell figyelembe venni.

(4) A (2) és (3) bekezdésben meghatározott munkaviszony és vezetői gyakorlat időtartamát a képviselői mandátum megszűnésekor az Országgyűlés Hivatala által kiadott igazolás alapján kell beszámítani.”

3. § Az országgyűlési képviselők tiszteletdíjáról, költségterítéséről és kedvezményeiről szóló 1990. évi LVI. törvény 10. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Öregségi nyugdíjra jogosult az a képviselő — az egyéb feltételek fennállása esetén —, akinek e megbízatása az Országgyűlés működésének befejezésével szűnik meg, és a volt képviselő az ezt követő ötödik naptári év végéig az öregségi nyugdíjra jogosító korhatárt betölti. E nyugdíjazással kapcsolatban az Országgyűlés hivatali szervezetét költségvetési befizetés nem terheli.”

4. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba. A törvény hatálybalépésével egyidejűleg az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló 1990. évi LV. törvény 3. §-a (1) bekezdésének első mondatából „ha a képviselőnek máshol ilyen jogviszonya nincs” szövegrész hatályát veszti.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Gál Zoltán s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1998. évi XXXIII. törvény

az adótörvények, a számviteli törvény és egyes más törvények módosításáról*

ELSŐ RÉSZ

I. Fejezet

*A személyi jövedelemadóról szóló
1995. évi CXVII. törvény módosításáról*

1. § (1) A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) 3. §-ának 33. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában az egyes fogalmak jelentése a következő:)

„33. Társas vállalkozás: a gazdasági társaság, az egyesülés, a szövetkezet, a közhasznú társaság, a magánszemélyek jogi személyiséggel rendelkező munkaközössége, az ügyvédi iroda, az erdőbirtokossági társulat, az MRP szervezet.”

(2) Az Szja tv. 3. §-a a következő új 58. ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában az egyes fogalmak jelentése a következő:)

„58. Tartós adományozás, valamint annak külön kedvezménye: a közhasznú szervezetekről szóló törvényben meghatározott módon és feltételekkel történő adományozás, valamint hozzá rendelt kedvezmény.”

2. § Az Szja tv. 41. §-a a következő (5)—(7) bekezdésekkel egészül ki:

„(5) A tartós adományozás külön kedvezménye az (1)—(4) bekezdés rendelkezéseinek alkalmazása mellett, és az ott megadott korlátokig terjedően az adóévben befizetett összeg további 5 százaléka.

(6) Nem számít vagyoni előnynek, ha a közhasznú szervezet, a kiemelkedően közhasznú szervezet a közhasznú szolgáltatása nyújtása keretében utal az adományozó nevére, tevékenységére.

(7) Ha a tartós adományozásról szóló szerződésből eredő bármely kötelezettségét a magánszemély a másik szerződő fél közhasznúsági nyilvántartásból való törlése vagy jogutód nélküli megszűnése miatt az adóévben nem teljesítette, akkor az e szerződés alapján korábban már érvényesített külön kedvezményt, illetőleg a kétszeresét — ha a magánszemély bármely más ok miatt nem teljesített a szerződésben vállaltaknak megfelelően —, az adott évről szóló bevallásának benyújtásával egyidejűleg meg kell fizetnie. Ezt a rendelkezést nem kell alkalmazni a magánszemély halála esetén.”

* A törvényt az Országgyűlés az 1998. március 16-i ülésnapján fogadta el.

3. § Az Szja tv. 49/A. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az egyéni cégként bejegyzett egyéni vállalkozó, ha a tevékenységének megszüntetése nélkül egyszemélyes korlátolt felelősségű társasággá vagy részvénytársasággá alakul át, továbbá az egyéni ügyvéd (ügyvéd), ha tevékenységének megszüntetése nélkül tevékenységét ügyvédi irodában folytatja, az átalakulás napján (az ügyvédi irodába történő átlépés napján) e törvény és az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint adóbevallást ad be, és ezzel egyidejűleg az adót megfizeti, azzal, hogy az e fejezetben és a 10. számú mellékletben a tevékenység megszüntetésére előírt szabályokat nem kell alkalmaznia. Emellett meg kell állapítani a vállalkozói osztalékalapot az e fejezetben és a 10. számú melléklet II/1. pontjának a tevékenység megszüntetésére előírt szabályai alkalmazásával és ezen szabályok alkalmazása nélkül is. A vállalkozói osztalékalapnak a megszűnés szabályai alkalmazásával történő levezetésénél vállalkozói személyi jövedelemadóként a ténylegesen megfizetett adó vehető figyelembe. Amennyiben a vállalkozói osztalékalapok különbözetét az egyéni cég, az egyéni ügyvéd (ügyvéd) az átalakulással létrejövő társaságba, ügyvédi irodába nem fekteti be, akkor ezt a különbözetet adózatlanul befektetett, vállalkozásból kivont jövedelemnek kell tekinteni.”

4. § (1) Az Szja tv. 49/B. §-ának (5) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

[(5) A vállalkozói bevételt növeli:]

„c) a korábban érvényesített tartós adomány külön kedvezményeként figyelembe vett összeg, ha a tartós adományozásról szóló szerződésből eredő bármely kötelezettségét az egyéni vállalkozó a másik szerződő fél közhasznúsági nyilvántartásból való törlése vagy jogutód nélküli megszűnése miatt az adóévben nem teljesítette, illetőleg a figyelembe vett összeg kétszerese, ha az egyéni vállalkozó bármely más ok miatt nem teljesített a szerződésben vállaltaknak megfelelően.”

(2) Az Szja tv. 49/B. §-ának (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) Az e § rendelkezése szerint megállapított jövedelemből levonható a VIII. fejezetben említett közcélú adomány az erre vonatkozó igazolás alapján és feltételek teljesülése esetén a következők szerint:

a) a kiemelkedően közhasznú szervezetnek történő befizetésnél az igazolt befizetés 150 százaléka, a tartós adományozás külön kedvezményeként az igazolt befizetés további 20 százaléka, de együttesen legfeljebb a jövedelem 20 százalékaig terjedően,

b) a közhasznú szervezetnek, illetőleg a közérdekű kötelezettségvállalás címén történő befizetésnél az igazolt befizetés, továbbá a tartós adományozás külön kedvezményeként az igazolt befizetés további 20 százaléka, de együttesen legfeljebb a jövedelem 20 százalékaig terjedően, ille-

tőleg az *a*) pont szerinti esettel együttes előfordulás esetén legfeljebb a jövedelem 25 százalékáig terjedően, valamint az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárba a nem pénztártag egyéni vállalkozó támogató által befizetett összeg legfeljebb a jövedelem 20 százalékáig, illetőleg az *a*) és *b*) pont szerinti esettel (esetekkel) együttes előfordulás esetén legfeljebb a jövedelem 25 százalékáig terjedően.”

5. § Az Szja tv. 65. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az (1) bekezdésben felsorolt eseteken kívül, illetőleg az ott meghatározott korlátokat meghaladóan kamat címén megszerzett bevétel a magánszemély egyéb jövedelmének számít.”

6. § (1) Az Szja tv. 66. §-ának (1) bekezdése a következő *d*) ponttal egészül ki:

[(1) A magánszemély osztalékból származó bevételeinek egésze jövedelem. Osztaléknak minősül]

„*d*) a kamatozó részvény után az adózott eredményből fizetett kamat.”

(2) Az Szja tv. 66. §-a (2) bekezdésének utolsó mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„E rendelkezés alkalmazásában a társas vállalkozás saját tőkéje alatt arról az időszakról készült számviteli beszámoló mérlegében kimutatott saját tőkét kell érteni, amely időszakra vonatkozóan az eredményfelosztás történt.”

(3) Az Szja tv. 66. §-a a következő (10) bekezdéssel egészül ki:

„(10) A kockázati tőkealap-jegy hozamának adója 20 százalék. Az adót a kifizető a kifizetés napján állapítja meg, és vonja le.”

7. § Az Szja tv. 72. §-ának (1)—(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A kifizető által kamatmentesen vagy a jegybanki alapkamatnál alacsonyabb kamattal nyújtott — a (4)—(5) bekezdésben meghatározott feltételeknek bármely okból meg nem felelő — hitel (kölcsön, munkabérelőleg, pénzügyi belső hitel) kamatának az előzőekben említett kamatmértékhez viszonyított különbözete (kamatkülönbözlet) a magánszemélynek olyan bevétele, amelynek egésze jövedelem. A kamatkülönbözletet évenként utólagosan, az adóév végén kell megállapítani az adóévben esedékes tényleges kamattal és a december 31-én (illetőleg a hitelvisszafizetés vagy átvállalás időpontjában) érvényes jegybanki alapkamat szerint számított összeg különbözeteként.

(2) Amennyiben az osztalékelőleg címén felvett összeg a kifizetését követő első mérleg szerinti eredmény megállapítása során nem válik osztalékká, vagy több, mint a megállapított osztalék, akkor a különbözetre — ameddig azt követeléseként tartják nyilván — az (1) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy — az osztalékelőleg

kifizetésének időpontját a kölcsönnyújtás időpontjának tekintve — a kamatkülönbözletet visszamenőleg is meg kell állapítani. Ha az osztalékká nem váló osztalékelőleget a magánszemélynek nem kell visszafizetnie, akkor az erről szóló közgyűlési határozat napján, mint elengedett követelés, egyéb jövedelemként válik adókötelessé. Az osztalékelőlegből levont adónak az elengedett összegre jutó részét a kifizető az általa levont és befizetendő személyi jövedelemadó (adóelőleg) összegébe beszámítja, illetőleg azt a magánszeméllyel és az adóhatósággal elszámolja.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett kamatkülönbözlet után az adó mértéke 44 százalék, melyet az adóév utolsó napját követően az adózás rendjéről szóló törvénynek a kifizető által levont jövedelemadó fizetésére vonatkozó rendelkezései szerint a kifizetőnek kell megfizetnie.”

8. § Az Szja tv. 8. számú melléklete az e törvény *1. számú melléklete* szerint módosul.

9. § (1) E törvénynek az Szja tv. rendelkezéseit módosító szabályait — figyelemmel a (2)—(3) bekezdésben foglaltakra is — az 1998. január 1-jétől megszerzett jövedelemre és keletkezett adókötelezettségre kell alkalmazni.

(2) Az Szja tv. 1. számú melléklete 1.3. pontja rendelkezésének alkalmazásában a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerinti nevelési díj mellett folyósított külön ellátmány alatt 1997. november 1-jétől az említett törvény alapján folyósított nevelési díjat is érteni kell.

(3) Az Szja tv.-nek az e törvény 7. §-ával megállapított 72. § (1)—(3) bekezdése rendelkezéseit e törvény hatálybalépését követő 45. naptól kell alkalmazni azzal, hogy nem kell az említett rendelkezéseket alkalmazni az ezen időpontot megelőzően nyújtott hitelre akkor, ha a kifizető a kamatkülönbözlet miatti adót már megfizette. Az olyan, az említett időpontban már fennálló hitel esetében, amelyenél a kifizető bármely ok miatt nem fizette meg a kamatkülönbözlet utáni adót, a kölcsönnyújtás időpontjától számított kamatkülönbözletet is figyelembe véve kell a kifizetőnek az Szja tv. 72. § (3) bekezdésében foglalt szerinti adót megállapítani (visszamenőleg is) és a törvény hatálybalépése évének utolsó napját követően a kifizető által levont jövedelemadó fizetésére vonatkozó rendelkezései szerint megfizetnie.

(4) Az Szja tv. 82. §-a (2) bekezdésének *a*) pontja a következő szövegrésszel egészül ki: „forintra kerekítve, illetőleg, ha az üzemanyagát törvényben vagy kormányrendeletben előírt szabályok változásának következményeként növelik, akkor az említett szabályok változását követő áremelés időpontjában az előzőek szerint megállapított, az adott negyedévben az említett időponttól alkalmazható, módosított üzemanyagát.”

(5) Az Szja tv. 13. §-a (1) bekezdésének első mondata helyébe a következő szövegrész lép: „A magánszemély a fizetendő adó és a naptári évben befizetett, illetve levont

adóelőleg (adó) összege közötti különbséget az adózás rendjéről szóló törvényben meghatározott időpontig köteles az adóhatóságnak megfizetni.”

(6) Ahol az Szja tv. APEH által közzétett üzemanyágarat említ, ott 1998. első negyedévében az 1997. évi CV. törvény 40. §-ának (3) bekezdése alapján megállapított üzemanyagár 9 százalékkal növelt összegét kell érteni.

(7) Ahol az Szja tv. az üzletek működéséről és a belkereskedelmi tevékenység folytatásának feltételeiről szóló kormányrendeletet említi, ott 1998. évben az említett kormányrendelet 1998. január 1-jén hatályban lévő rendelkezéseit kell alkalmazni.

(8) Az Szja tv. 5. számú mellékletében „A pénztárkönyvet (naplófőkönyvet) a használatbavétel megelőzően az adóhatóságnál hitelesíttetni kell.” szövegrész hatályát veszti.

(9) Az Szja törvény 1. számú mellékletének 5. pontja a következő 5.5. ponttal egészül ki:

(5. Költségtérítés jellegű bevételek közül adómentes:)

„5.5. a bérnek pénztáratnál nyitott bankszámlára törvény által kötelezően előírt átutalásából adódó többletköltség munkáltató által történő megtérítése, legfeljebb évi kétezer forint összeghatárig.”

II. Fejezet

A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény módosításáról

10. § (1) A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tao.) 2. §-a (2) bekezdésének *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(2) Belföldi illetőségű adózó a belföldi személyek közül]

„*a*) a gazdasági társaság és az egyesülés,”

(2) A Tao. 2. §-ának (2) bekezdése a következő *h*) ponttal egészül ki:

[(2) Belföldi illetőségű adózó a belföldi személyek közül]

„*h*) a kockázati tőkealap.”

11. § (1) A Tao. 4. §-a 1/a. pontjának *b*) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[1/a. adomány: a közhasznú szervezet, a kiemelkedően közhasznú szervezet részére — a közhasznú szervezetekről szóló törvényben nevesített közhasznú tevékenység és a kiemelkedően közhasznú besorolást megalapozó közfeladat (a továbbiakban: közhasznú tevékenység) — támogatására, továbbá a közérdekű kötelezettségvállalás (ideértve az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár támogatását is) céljára adott pénzbeli támogatás, juttatás és térítés nélküli eszközátadás könyv szerinti értéken, immateriális javak és tárgyi

eszközök esetén számított nyilvántartási értéken, feltéve, hogy]

„*b*) az nem jelent az e törvényben és a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározottakon túl vagyoni előnyt az adományozónak, az adományozó tagjának (részvényesének), vezető tisztségviselőjének, felügyelő bizottsága vagy igazgatósága tagjának, könyvvizsgálójának, illetve ezen személyek vagy a magánszemély tag (részvényes) közeli hozzátartozójának azzal, hogy nem minősül vagyoni előnynek, ha a közhasznú szervezet, a kiemelkedően közhasznú szervezet közhasznú szolgáltatása nyújtása keretében utal az adományozó nevére, tevékenységére;”

(2) A Tao. 4. §-a 4. pontjának *c*) és *d*) alpontjai helyébe a következő rendelkezések lépnek, egyidejűleg a pont a következő *e*) alponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában

4. árbevétele:)

„*c*) biztosítónál a biztosítástechnikai eredmény növelve a nettó működési költségekkel, a befektetésekből származó biztosítástechnikai ráfordításokkal (csak életbiztosítási ágban) és egyéb biztosítástechnikai ráfordításokkal, a befektetések nettó bevételeivel és a nem biztosítási tevékenység bevételeivel; csökkentve a kapott osztalékkal és részesedéssel, a saját tulajdonú, saját használatú ingatlanok bevételekkel korrekciójával és a kamatozó értékpapírok vételárában érvényesített kamat ráfordításként elszámolt összegével, valamint a Kártalanítási Számlával szemben ráfordításként elszámolt összeggel,

d) befektetési vállalkozásnál a befektetési szolgáltatási tevékenység bevételei növelve a nem befektetési szolgáltatási tevékenység bevételeivel, valamint a kapott kamatokkal és kamatjellegű bevételekkel, csökkentve a kamatozó értékpapírok vételárában érvényesített kamat ráfordításként elszámolt összegével,

e) a kockázati tőketársaságnál és a kockázati tőkealapnál az *a*) pont szerinti nettó árbevétel, valamint a befektetett pénzügyi eszköznek minősülő részvények, részesedések — kockázati tőkebefektetések — eladási árának és könyv szerinti értékének különbözetében keletkezett, a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg realizált árfolyamnyereség, továbbá az ilyen befektetések után kapott osztalék és részesedés együttes összege.”

(3) A Tao. 4. §-a a következő 24. *a*) ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában)

„24. *a*) a kockázati tőkevállalkozások nyilvántartása: az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet által a kockázati tőkebefektetésekről, a kockázati tőketársaságokról, valamint a kockázati tőkealapokról szóló törvény előírása szerint a kockázati tőketársaságokról és a kockázati tőkealapokról vezetett nyilvántartás;”

(4) A Tao. 4. §-a 29. pontjának *a*) és *b*) alpontja, valamint az alpontok utáni szövegrész helyébe a következő rendelkezés

zések lépnek, egyidejűleg a pont a következő *f)–h)* alpontokkal egészül ki:

(*E törvény alkalmazásában*

29. osztalék:)

„*a)* a belföldi vagy külföldi személy adózott eredményéből a tag (részvényes, alapító) részesedése, ideértve az adózott eredményből a kamatozó részvény után fizetett kamatot is,

b) más adózótól vagy belföldi illetőségű magánszemélytől visszafizetési kötelezettség nélkül kapott (egyéb vagy rendkívüli bevételként elszámolt) támogatás, juttatás, a más adózó vagy belföldi illetőségű magánszemély által elengedett kötelezettség, átvállalt tartozás, kivéve a társadalmi szervezet által, valamint a jogszabály vagy nemzetközi szerződés alapján nyújtott vissza nem térítendő támogatást, juttatást (elengedett kötelezettséget, átvállalt tartozást),”

„*f)* a cégbejegyzési eljárásnak a cég bejegyzése nélkül történő megszűnése miatt az alapítónál ráfordításként elszámolt követelés könyv szerinti értékét meghaladóan bevételként elszámolt összeg,

g) a kockázati tőkealap-jegy hozama,

h) a kockázati tőkealap megszűnése alapján a kockázati tőkealap-jegy könyv szerinti értékét meghaladóan kapott vagyoni érték,

azzal, hogy az osztalékadó megállapításához a *c), f)* és *h)* alpontok alkalmazásakor könyv szerinti értéknek a megszűnő belföldi személy alapításkori jegyzett tőkéjéből — a cégbejegyzési eljárásnak a cég bejegyzése nélkül történő megszűnése esetén a vagyoni hozzájárulás társasági szerződésben, alapító okiratban, alapszabályban, társulati szerződésben, létesítő okiratban (a továbbiakban: társasági szerződés) rögzített, a beszámolóban az alapítókkal szembeni kötelezettségként kimutatott összegéből — az osztalékban részesülőre a tagi (részvényesi, alapítói, tulajdonosi) jogviszonya alapján jutó részt kell tekinteni, ha az osztalékban részesülő írásban nem nyilatkozik a befektetésnek (követelésnek) az illetősége szerinti államban hatályos számviteli előírások szerint — a megszűnő időpontjára — megállapított könyv szerinti értékéről;”

12. § A Tao. 5. §-ának (2)—(4) bekezdései és a korábban hatályon kívül helyezett (5) bekezdése helyébe a következő (2)—(5) bekezdések lépnek, egyidejűleg a § a következő (6)—(7) bekezdésekkel egészül ki, és a jelenlegi (6) bekezdés számozása megfelelően módosul:

„(2) A belföldi illetőségű adózó társasági adókötelezettsége a társasági szerződése közokiratba foglalásának, elenjegyzésének napján kezdődik, ha vállalkozási tevékenységét a cégnyilvántartásba történő bejegyzése előtt megkezdheti, más esetben azon a napon, amelyen az alapítását szabályozó jogszabály szerint létrejön. Az adózó adókötelezettsége azon a napon szűnik meg, amelyen a megszűnését szabályozó jogszabály szerint megszűnik, vagy amely napot követő napon bármely egyéb okból kikerül a társa-

sági adó hatálya alól (ideértve a cégbejegyzés iránti kérelem elutasítását vagy a cégbejegyzési eljárás megszüntetését is).

(3) A külföldi vállalkozó társasági adókötelezettsége a fióktelepének a cégnyilvántartásba történő bejegyzése napján kezdődik, és fióktelepének a cégnyilvántartásból való törlésének a napján szűnik meg. A külföldi vállalkozó adókötelezettsége megszűnik a fióktelepe ellen belföldön vagy — amennyiben az eljárás e fióktelepre is kiterjed — az ellene külföldön indított felszámolási eljárás (annak megfelelő eljárás) kezdő napját megelőző napon. Amennyiben a külföldi vállalkozó cégnyilvántartásba be nem jegyzett telephelye útján végez belföldön vállalkozási tevékenységet, adókötelezettsége a telephely létrejöttét eredményező első jognyilatkozat megtételének napján keletkezik, és a külföldi vállalkozó megszűnésének vagy a telephely megszűnését eredményező jognyilatkozat tételének napján (ideértve azt is, ha a tevékenységet fióktelepen folytatja) szűnik meg. A külföldi vállalkozó adókötelezettsége az általa belföldön végzett építkezés esetén az építkezés kezdetének napján kezdődik, ha az építkezés időtartama meghaladja az egyezményben meghatározott időtartamot, illetve (egyezmény hiányában) a három hónapot. Az építkezés folyamatosságát annak fióktelepen történő folytatása önmagában nem szakítja meg.

(4) Ha a belföldi illetőségű adózónak a számviteli törvény szerinti éves beszámolót, egyszerűsített éves beszámolót, egyszerűsített mérleget és eredménylevelet (a továbbiakban: beszámoló) a naptári év utolsó napjával nem kell elkészítenie, akkor — az előtársaságot kivéve — a fizetendő adót az adóév utolsó napjára elkészített könyvviteli zárlat alapján kell megállapítania. Ilyen esetben az egyes adóévekre külön-külön utólag elkészített beszámoló alapján — a bevállással érintett időszakban hatályos előírások szerint — meg kell állapítania a tényleges adót, valamint a tényleges adó és a könyvviteli zárlat alapján megállapított adó különbözetét.

(5) E törvénynek a jogutódra vonatkozó rendelkezéseit a kiválással és a részleges átalakulással létrejövő adózónak, a jogelődre vonatkozó rendelkezéseit kiválás esetén a fennmaradó adózónak és a részlegesen átalakuló szövetkezetnek is alkalmaznia kell.

(6) Ha a felszámolási eljárás (annak megfelelő eljárás) a cég cégnyilvántartásból való törlése nélkül fejeződik be, az adókötelezettség az eljárás megszűnésének napját követő naptól új adóévként folytatódik.

(7) Az alapítvány, a közalapítvány, a társadalmi szervezet, a köztestület és a közhasznú társaság a közhasznú szervezetre, kiemelkedően közhasznú szervezetre vonatkozó rendelkezéseket először abban az adóévben alkalmazhatja, amely évben ilyen szervezetként besorolást nyert. Az adózó nem alkalmazhatja a közhasznú szervezetre, kiemelkedően közhasznú szervezetre vonatkozó rendelkezéseket — kivéve a törlés napjáig az igazolás kiadását — abban az adóévben, amelyben a közhasznúsági nyilvántartásból törölték. A kiemelkedően közhasznú szervezet a

közhasznú szervezetté történő — adóéven belüli — átsorolása esetén — kivéve az átsorolás napjáig az igazolás kiadását — a közhasznú szervezetre vonatkozó rendelkezéseket érvényesítheti az adóév egészére.”

13. § A Tao. 6. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az adózás előtti eredményt — az előtársaság kivételével — könyvviteli zárlat alapján állapítja meg az adózó, ha a számviteli törvény szerint beszámoló készítésére az adóév utolsó napján nem kötelezett.”

14. § (1) A Tao. 7. §-ának (1) bekezdése a következő *w)* ponttal egészül ki:

(Az adózás előtti eredményt csökkenti:)

„*w)* a kockázati tőkevállalkozások nyilvántartásába történő bejegyzése évét követő hetedik adóévtől a kockázati tőkebefektetés kivonása, elidegenítése által realizált árfolyamnyereség, amíg az adózó a nyilvántartásban szerepel.”

(2) A Tao. 7. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az adózás előtti eredmény csökkentéseként az adomány

a) teljes összege és a közhasznú szervezetekről szóló törvény szerinti tartós adományozás esetén az első teljesítést követő évtől ezen a jogcímen adott adomány további 20 százaléka, de együttesen legfeljebb az adózás előtti eredmény 20 százaléka érvényesíthető közhasznú szervezet támogatása és közérdekű kötelezettségvállalás esetén,

b) másfélszerese és a közhasznú szervezetekről szóló törvény szerinti tartós adományozás esetén az első teljesítést követő évtől ezen a jogcímen adott adomány további 20 százaléka, de együttesen legfeljebb az adózás előtti eredmény 20 százaléka érvényesíthető kiemelkedően közhasznú szervezet támogatása esetén.”

15. § (1) A Tao. 8. §-a (1) bekezdésének *i)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az adózás előtti eredményt növeli)

„*i)* a jogutódnál — az átalakulást követő három adóévben egyenlő részekre megosztva — a jogelőd által az átalakulási vagyonmérlegben kimutatott pozitív összevont átértékelési különbözetnek a jogelőd vagyonából a vagyonmérleg alapján való részesedése arányában számított (azal egyező, összesített, megosztott) része,”

(2) A Tao. 8. §-ának (1) bekezdése a következő *s)* ponttal egészül ki:

(Az adózás előtti eredményt növeli)

„*s)* a 7. § (1) bekezdésének *z)* pontja alapján az adóévet megelőző év(ek)ben az adózás előtti eredmény csökkentéseként, a közhasznú szervezetekről szóló törvény szerinti tartós adományozásra tekintettel elszámolt azon többlet-kedvezmény, amelyre vonatkozóan az adózó az adóévben

a tartós adományozásról szóló szerződésben vállaltakat a másik szerződő fél közhasznúsági nyilvántartásból való törlése vagy jogutód nélküli megszűnése miatt nem teljesítette, vagy ennek kétszerese, ha az adózó bármely más ok miatt nem teljesített a szerződésnek megfelelően.”

16. § (1) A Tao. 13. §-a (1) bekezdésének *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a bekezdés a következő *új c)* ponttal egészül ki, és a jelenlegi *c)* pont jelölése megfelelően módosul:

[A közhasznú társaság és a víztársulat adóalapja a 6. § előírásai alapján megállapított adózás előtti eredmény, módosítva a 7. § (1) bekezdésének *a)—g), i), j), l), n)—r), t)* és *u)* pontjaiban és (2)—(4) bekezdésében, a 8. § (1) bekezdésének *a)—e), h)—k), m), o)* és *p)* pontjaiban és (2) bekezdésében, továbbá a 16., a 18., a 28. és a 29. §-ban foglaltakkal, továbbá növelve]

„*b)* a közhasznú társaság jogutód nélküli megszűnése esetén, továbbá a tagsági viszony megszűnésekor a társaság tagja részére kiadott vagyonnak a (2) bekezdés szerinti nyilvántartásban adózott saját tőkeként kimutatott értéket meghaladó részével,

c) közhasznú társaságok egyesülése, szétválása esetén a jogutódnál — akkor, ha az átalakulás miatt a jogelőd bármely tagjával szemben vagyonyhnyad-kiadási kötelezettsége keletkezik — a (4) bekezdés szerinti összeggel,”

(2) A Tao. 13. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a § egyidejűleg a következő (3)—(4) bekezdésekkel egészül ki:

„(2) Az (1) bekezdés *b)* pontjának alkalmazásához a közhasznú társaság a saját tőke évenkénti változását és annak záróállományát köteles megbontani adózott és adómentesen képzett részekre. A saját tőke adóévi változásából az adómentesen képződött rész javára (terhére) jutó értéket az adóévi kedvezményezett tevékenység bevételeinek az összes bevételhez viszonyított arányával számítva kell meghatározni. Az átalakulást követő első adóévben a jogutód közhasznú társaság a saját tőke adóévi változásaként számításba veszi az átértékelési különbözetet is. E bekezdés előírásának alkalmazása során az értékelési tartalékot figyelmen kívül kell hagyni.

(3) Közhasznú társaságok egyesülése, szétválása esetén a (2) bekezdés szerint nyilvántartott adózottan képződött saját tőkét — az átalakulás formájától függően — összesítéssel, illetve megosztással kell megállapítani, majd ezt az értéket

a) növelni kell az átalakulással egyidejűleg belépő új tag vagyoni hozzájárulásával, vagy a meglévő tag pótlólagosan teljesítendő vagyoni hozzájárulása miatti saját tőke növekedés értékével,

b) csökkenteni kell az átalakulással létrejött társaságban részt venni nem kívánó tag részére kiadásra kerülő eszközök és kötelezettségek értékének különbözete miatti saját tőke csökkenéssel, azonban e csökkentés miatt a nyilvántartott érték nem lehet negatív.

(4) Közhasznú társaságok egyesülése, szétválása esetén a (2) bekezdés szerint nyilvántartott adómentesen képződött saját tőkét — az átalakulás formájától függően — összesítéssel, illetve megosztással kell megállapítani, majd ezt az értéket csökkenteni kell az átalakulással létrejött társaságban részt venni nem kívánó tag részére kiadásra kerülő eszközök és kötelezettségek értékének különbsége miatti saját tőke csökkenés értékének a (3) bekezdés b) pontja szerint figyelembe nem vett részével.”

17. § A Tao. 14/A. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi szöveg a § (1) bekezdésének szövegévé változik:

„(2) A külföldi vállalkozó a fióktelep adókötelezettségének és adóalapjának megállapítása során megfelelően alkalmazza a kockázati tőketársaságra vonatkozó rendelkezéseket is, ha a fióktelep szerepel a kockázati tőkevállalkozások nyilvántartásában.”

18. § (1) A Tao. 16. §-ának (1) bekezdése a következő d) ponttal egészül ki:

[(1) Az adózónak jogutód nélküli megszűnésekor]

„d) adózás előtti eredményét növelnie kell a pozitív összevont átértékelési különbözetéből az adóalap megállapításánál általa még figyelembe nem vett résszel.”

(2) A Tao. 16. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) Az adózó átalakulásakor

a) a jogutódnál nyilvántartott értékvesztésnek része a jogelőd által e jogcímen kimutatott összeg, több jogutód esetén a jogelődnél nyilvántartott értékvesztést a vagyommérleg alapján megosztott (az értékvesztés alapját képező) készletek, befektetések, értékpapírok alapján kell meghatározni; a jogutód — függetlenül a jogelőd döntésétől — első adóbevallásában dönthet arról, hogy az adóalap megállapításánál valamely eszközcsoportra vonatkozóan eszközcsoportonként vagy egyedileg számol el értékvesztést, és az utóbbi esetben az eszközcsoportra vonatkozóan az adókötelezettség keletkezése napján nyilvántartott értékvesztést három adóév alatt egyenlő részletekben vonhatja le az adózás előtti eredményből;

b) kiválás és részleges átalakulás esetén a jogelődnek az — eszközcsoport egészére vagy eszközönként — általa nyilvántartott értékvesztést csökkentenie kell az átalakulási vagyommérleg alapján a jogutódnak átadott (az értékvesztés alapját képező) készletekre, befektetésekre, értékpapírokra jutó nyilvántartott értékvesztés összegével;

c) a kettős könyvvitelt vezető jogelődnek módosítania kell az adózás előtti eredményét az (1) bekezdés c) pontja szerinti összeggel, kiválás és részleges átalakulás esetén e rendelkezést csak az átalakulási vagyommérleg alapján a jogutódnak átadott eszközre vonatkozóan kell alkalmazni;

d) a jogelődnek növelnie kell az adózás előtti eredményét a pozitív összevont átértékelési különbözetéből az

adóalap megállapításánál általa még figyelembe nem vett résszel;

e) a kettős könyvvitelt vezető jogutódnak az adózás előtti eredményt módosítania (növelnie, csökkentenie) kell az egyszeres könyvvitelt vezető jogelőd egyszerűsített mérlege alapján elkészített éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló mérlegének összeállításakor az eredménytartalékba helyezett áttérési különbözet összegével;

f) a kettős könyvvitelt vezető jogutódnak növelnie kell az adózás előtti eredményét a (3) bekezdés a) pontja szerinti összeggel, és módosítania kell a (3) bekezdés b) pontja szerinti összeggel, ha az átalakulás során alkalmaznia kellett az egyszeres könyvvitelről történő áttérés szabályát is;

g) beolvadás esetén az egyszeres könyvvitelt vezető átvető gazdasági társaságnak csökkentenie kell az adózás előtti eredményét — a kettős könyvvitelt vezető jogelőd mérlegében kimutatott — az áttérés előtt kifizetett vásárolt készlet értékéből a nem beruházási célra beszerzett készlet értékével és a saját termelésű készletek értékével, valamint módosítania kell a (4) bekezdés b) pontja szerinti összeggel.”

(3) A Tao. 16. §-a (3) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(3) Az adózónak, ha az egyszeres könyvvizetésről a kettős könyvvizetésre tér át, az áttérés évében]

„b) a kapott előleg címen bármely megelőző adóév adóbevallásában figyelembe vett, az adóévben kötelezettségként kimutatott összeggel csökkentenie, a fizetett előleg címen figyelembe vett, az adóévben követelésként kimutatott összeggel növelnie kell az adózás előtti eredményét.”

(4) A Tao. 16. §-ának (5) bekezdése és a § (6) bekezdésének bevezető rendelkezése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(5) Az egyéni cégből átalakult adózó a személyi jövedelemadóról szóló törvény előírása szerint az átalakulás időpontjáig keletkezett, és addig nem rendezett elhatárolt veszteséggel a 17. §-ban foglaltak szerint csökkentheti az adózás előtti eredményét azzal, hogy az ötéves időtartamot a veszteség keletkezésének időpontjától kell számításba vennie.

(6) Amennyiben az adózó adókötelezettsége a felszámolási eljárás (annak megfelelő más eljárás) befejezését követő napon folytatódik, az adózónak az eljárás befejező napjára elkészített vagyommérlegében szereplő saját tőke és a felszámolás kezdő napját megelőző napra készített beszámolójában szereplő saját tőke különbözetével, az eljárás befejezése évről készített adóbevallásában”

19. § A Tao. 17. §-ának (2) és (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) A jogelőd nélkül létrejött adózó az adókötelezettsége keletkezése évének és az azt követő három adóévnek az elhatárolt veszteségből — kivéve a számviteli törvény

szerint aktiválható alapítási, átszervezési költséget — az (1) bekezdésben megjelölt időtartam alatt figyelembe nem vett résszel az ötödik adóévet követően is csökkentheti az adózás előtti eredményét.”

„(8) Az (1) bekezdés rendelkezése az adókötelezettség keletkezésének évét követő negyedik adóévben, és az azt követő adóévekben keletkezett negatív adóalapra az adóhatóság engedélye alapján alkalmazható akkor, ha az adóévben az árbevétel nem éri el az elszámolt költségek és ráfordítások együttes értékének 50 százalékát. Az adóhatóság az engedélyt akkor adja meg, ha a feltétel a tevékenység végzéséhez szükséges beruházás üzembe helyezésének elmaradása vagy elemi kár miatt nem teljesült.”

20. § (1) A Tao. 20. §-a (1) bekezdésének *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Nem kell az adót megfizetnie)

„*b)* a közhasznú társaságnak és a víztársulatnak a támogatásként, juttatásként véglegesen átadott pénzeszköz összegével, a térítés nélkül átadott eszköz könyv szerinti értékével — immateriális javak és tárgyi eszközök esetében számított nyilvántartási értékével —, valamint a 13. § (1) bekezdésének *b)*, *c)* és *d)* pontja szerint számításba vett összeggel csökkentett adóalap olyan része után, amelyet a közhasznú társaságnál a 6. számú melléklet *C)* fejezete alapján megállapított kedvezményezett tevékenységből elért bevétel, víztársulatnál a közfeladatként végzett tevékenységből elért bevétel képvisel az összes bevételen belül,”

(2) A Tao. 20. §-ának (1) bekezdése a következő *d)* ponttal, egyidejűleg a § a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

(Nem kell az adót megfizetnie)

„*d)* az adóév utolsó napján a kockázati tőkevállalkozások nyilvántartásában szereplő kockázati tőketársaságnak, kockázati tőkealapnak — figyelemmel a (4) bekezdésben foglaltakra is — a nyilvántartásba történő bejegyzése évében és az azt követő hat adóévben, illetve, ha a bejegyzés iránti kérelmét a megalakulását követő 15 napon túl nyújtja be, a bejegyzése évét követő hat adóévben.”

„(4) A kockázati tőketársaság és a kockázati tőkealap utólag köteles megfizetni a megelőző adóévek adóját is

a) a kockázati tőkevállalkozások nyilvántartásába történő bejegyzés évét követő hatodik adóévről készített adóbevallással egyidejűleg, ha kockázati tőkebefektetések aránya a nyilvántartásba történő bejegyzése napját követő hat teljes év átlagában nem érte el a kockázati tőkebefektetésekről, a kockázati tőketársaságokról, valamint a kockázati tőkealapokról szóló törvényben előírt mértéket;

b) az átalakulás napjára, illetve a végelszámolás, a felszámolás kezdő napját megelőző napra készített adóbevallással egyidejűleg, ha adókötelezettsége az (1) bekezdés *d)* pontjában meghatározott időszak alatt megszűnik;

c) az adóévi adóbevallással egyidejűleg, ha az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet a kockázati tőkevállalkozások nyilvántartásából az (1) bekezdés *d)* pontjában meghatározott időszak alatt törli.”

21. § A Tao. 26. §-ának (3) és (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(3) Az átalakulás napjától számított 30 napon belül a jogutód köteles a jogelőd által az adóévre bevallott adóelőlegből számított (az átalakulás formájától függően: azal egyező, összesített, megosztott) adóelőleget bevallani, és ennek alapján köteles a bevallás esedékességének napjától az adóévet követő év június 30-ig adóelőleget fizetni. Kiválás esetén a fennmaradó gazdasági társaság és a részlegesen átalakuló szövetkezet e rendelkezés alkalmazásában jogutódnak is minősül.”

„(6) Nem kell adóelőleget bevallania az adózónak megszűnésekor, továbbá, ha adóbevallást a cégbejegyzési eljárás befejezése miatt ad be.”

22. § A Tao. VII. fejezete a következő 29/B. §-sal egészül ki:

„29/B. § (1) Az adókötelezettség a vállalkozási tevékenység érdekében tett első kötelezettségvállalás időpontjában, átalakulás esetén az átalakulás napjától kezdődik, ha az adózó cégbejegyzési kérelmét — a vonatkozó rendelkezések szerint — a bírósági cégnyilvántartásról és a cégek törvényességi felügyeletéről szóló 1989. évi 23. törvényerejű rendelet (a továbbiakban: Ctvr.) szabályai szerint kell elbírálni. Az első kötelezettségvállalás időpontja az a nap, amelyen az adózó a vállalkozási tevékenységgel — ideértve a megalakulást is — kapcsolatos első jognyilatkozatot írásban vagy szóban megteszi.

(2) Az adókötelezettség a jogutód nélküli megszűnés, átalakulás napjáig tart, ha az adózó erre vonatkozó változás bejegyzési kérelmét — a vonatkozó rendelkezések szerint — a Ctvr. szabályai szerint kell elbírálni.

(3) Közhasznú társaság átalakulásakor a jogutódnak, ha az nem közhasznú társaság, az első adóévben meg kell növelnie az adózás előtti eredményét a saját tőke 13. § (2) bekezdése szerint nyilvántartott adómentes összegével.

(4) Osztaléknak minősül az adózónak nem minősülő belföldi vagy külföldi személytől (ide nem értve a belföldi illetőségűnek minősülő magánszemélyt) visszafizetési kötelezettség nélkül kapott (egyéb vagy rendkívüli bevételként elszámolt) támogatás, juttatás — kivéve a jogszabály vagy államközi megállapodás alapján nyújtott vissza nem térítendő támogatást, juttatást —, továbbá az ilyen belföldi vagy külföldi személy által elengedett kötelezettség és az általa átvállalt tartozás összege, feltéve, hogy a kötelezettség elengedése vagy a tartozás átvállalása 1998. június 16-ig megtörtént, illetve a támogatás, juttatás nyújtása 1998. június 16-ig megkötött szerződés alapján és legkésőbb 1998. december 31-ig történik.

(5) A gazdasági társaságokról szóló 1988. évi VI. törvény szabályainak figyelembevételével átalakuló adózó az adókötelezettségének a megállapításakor e törvénynek az átalakuláshoz kapcsolódó 1998. június 15-én hatályos rendelkezéseit alkalmazza.”

23. § (1) Az e törvény Első rész II. fejezetének rendelkezéseit — figyelemmel a (2) bekezdésben foglaltakra is — első ízben az 1998. évi társasági adókötelezettségre és társasági adó megállapításra, valamint e törvény hatálybalépését követően fizetett (realizált) osztaléokra kell alkalmazni.

(2) Az e törvény 12. §-ával módosított Tao. 5. § (3) bekezdésének a rendelkezéseit a törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő építkezés esetén is alkalmazni kell.

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a Tao. 4. §-ának 14. és 30. pontja, 20. §-ának (3) bekezdése és 29/A. §-ának (9) bekezdése hatályát veszti.

III. Fejezet

Az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény módosításáról

24. § Az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: áfa-törvény) 9/A. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„9/A. § (1) A 6—9. §-októl eltérően nem minősül termékértékesítésnek és szolgáltatásnyújtásnak, ha

a) a költségvetési szerv adóalany a gazdasági tevékenysége körében használt, hasznosított vagyon egészét ellenérték fejében vagy ellenérték nélkül,

b) a szövetkezet adóalany a gazdasági tevékenysége körében használt, hasznosított vagyont a szövetkezetekről szóló 1992. évi I. törvény szerinti szétválás, átalakulás, részleges átalakulás keretében

egy másik adóalany (a továbbiakban: kedvezményezett adóalany) átadja, feltéve, hogy a kedvezményezett adóalany az átadott vagyon egészét szintén gazdasági tevékenysége kifejtéséhez használja fel, hasznosítja, és nem választott alanyi adómentességet.”

25. § Az áfa-törvény e törvény 24. §-ával megállapított, szövetkezetekre vonatkozó rendelkezéseit első ízben az e törvény hatálybalépését követően teljesített vagyonatadásokra kell alkalmazni.

IV. Fejezet

A fogyasztási adóról és a fogyasztói árkiegészítésről szóló 1991. évi LXXVIII. törvény módosításáról

26. § A fogyasztási adóról és a fogyasztói árkiegészítésről szóló 1991. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Fat.) 14. §-ának b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az árkiegészítés alapja)

„b) az életkoruk alapján ingyenes utazásra jogosult magyar állampolgárok, a fegyveres erők hadköteles tagjai és

a polgári szolgálatot teljesítők, valamint az országgyűlési képviselők ingyenes utazásához kapcsolódva a belföldi vasúti, a távolsági menetrend szerinti autóbusz-, a vízi-, valamint a helyi közlekedés általános forgalmi adót is tartalmazó díjbevétele.”

27. § A Fat. 2. számú melléklete az e törvény 2. számú melléklete szerint módosul.

28. § A Fat. 2. számú mellékletének e törvény által megállapított 5., 11. és 13. pontjában szereplő árkiegészítési kulcsokat attól az időponttól — legkorábban 1998. január 1-jétől kezdődően — lehet alkalmazni, amely időponttól a szolgáltató az utazás ingyenességét biztosítja, a 14. pontjában szereplő árkiegészítési kulcs pedig 1998. január 1-jétől alkalmazható.

V. Fejezet

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény módosítása

29. § A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 41. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A vállalkozónak az adóköteles tevékenysége megkezdésétől, a cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény alapján a cégjegyzékbe bejegyzett vállalkozónak a cégbírósági bejegyzése napjától számított, illetőleg az önkormányzat adót bevezető rendeletének hatálybalépését követő 15 napon belül az adóévre várható adójáról bejelentést kell tennie az adóhatósághoz.”

30. § A Htv. 52. §-a 22. pontjának c), e) és g) alpontjai helyébe a következő rendelkezések lépnek, egyidejűleg ez a pont a következő j) alponttal egészül ki, továbbá az a) alpontban a „b)—i) pontokban” szövegrész helyébe a „b)—j) alpontokban” szövegrész, a h) alpontban a „b)—g) pontban” szövegrész helyébe a „b)—g) és j) alpontokban” szövegrész lép:

(nettó árbevétel:)

„c) biztosítóknál: a biztosítástechnikai eredmény növelve a nettó működési költségekkel, a befektetésekből származó biztosítástechnikai ráfordításokkal (csak életbiztosítási ágban), az egyéb biztosítástechnikai ráfordításokkal, a befektetések nettó bevételeivel és a nem biztosítási tevékenység bevételeivel; csökkentve a kapott osztalékokkal és részesedésekkel, a saját tulajdonú, saját használatú ingatlanok bevételkorrekciójával és a kamatozó értékpapírok vételárában érvényesített kamat ráfordításként elszámolt összegével, valamint a Kártalanítási Számlával szemben ráfordításként elszámolt összeggel,”

„e) befektetési vállalkozásoknál: a befektetési szolgáltatási tevékenység bevételei növelve a nem befektetési

szolgáltatási tevékenység bevételeivel, valamint a kapott kamatokkal és kamatjellegű bevételekkel, csökkentve a kamatozó értékpapírok vételárában érvényesített kamat ráfordításként elszámolt összegével,”

„g) a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepénél: a fióktelep számviteli beszámolója alapján kimutatott, az a) pont szerinti — illetve, ha a külföldi székhelyű vállalkozás a b), c) és e) alpontok valamelyikében említett szervezet, akkor az ott meghatározottak szerinti — nettó árbevétel. Amennyiben a fióktelep szerepel az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet által a kockázati tőkebefektetésekről, a kockázati tőketársaságokról, valamint a kockázati tőkealapokról szóló törvény előírásai szerint vezetett nyilvántartásban, akkor a j) alpont szerinti nettó árbevétel,”

„j) a kockázati tőkebefektetésekről, a kockázati tőketársaságokról, valamint a kockázati tőkealapokról szóló törvény hatálya alá tartozó kockázati tőketársaságoknál és a kockázati tőkealapoknál: az a) pont szerinti nettó árbevétel, valamint a befektetett pénzügyi eszköznek minősülő részvények, részesedések — kockázati tőkebefektetések — eladási árának és könyv szerinti értékének különbözetében keletkezett, a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg realizált árfolyamnyereség, továbbá az ilyen befektetések után kapott osztalék és részesedés együttes összege,”

31. § A 30. § rendelkezéseit 1998. január 1. napjától kell alkalmazni.

VI. Fejezet

Az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény módosításáról

32. § Az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény (a továbbiakban: Art.) 9. §-a a következő (6)—(8) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A kockázati tőkealap adókötelezettségeit az alap kezelője teljesíti, és gyakorolja az adózót megillető jogokat is.

(7) Az előtársaságot terhelő, a cégbejegyzést követően teljesítendő adókötelezettségeket a gazdasági társaság, egyesülés, szövetkezet, erdőbirtokossági társulat, közhasznú társaság és vízgazdálkodási társulat teljesíti, továbbá felel az előtársaságként teljesített vagy teljesíteni elmulasztott kötelezettségeikért, továbbá gyakorolja annak jogait.

(8) Ha törvény másként nem rendelkezik, e törvény vagy adót, vámot, járulékot, költségvetési támogatást megállapító jogszabály alkalmazása során a gazdasági társaságra, egyesülésre, szövetkezetre, erdőbirtokossági társulatra, közhasznú társaságra és vízgazdálkodási társulatra vonatkozó rendelkezéseket annak előtársaságára [97. § w) pont] is alkalmazni kell.”

33. § Az Art. 11. §-a helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a törvény a következő 11/A—11/C. §-okkal egészül ki:

„11. § (1) Adóköteles tevékenységet csak adószámmal rendelkező adózó folytathat, a 12—13. §-ban foglalt kivétellel.

(2) Az adóköteles tevékenységet folytatni kívánó adózó adószám megállapítása végett köteles az állami adóhatóságnál bejelentkezni.

(3) Az állami adóhatósághoz be kell jelenteni az adózó:

a) nevét (elnevezését), rövidített cégnevét, a magánszemély adóazonosító jelét;

b) címét, székhelyét, telephelyét vagy telephelyeit;

c) létesítő okiratának (alapító okirat, létesítő okirat, társasági-társulati szerződés, alapszabály) keltét és számát, képviselőjét, a gazdasági társaság, közhasznú társaság, egyesülés vezető tisztségviselőinek és könyvvizsgálójának (ha a könyvvizsgáló gazdálkodó szervezet, az adott gazdasági társaság vizsgálatáért személyében is kijelölt felelősnek) nevét, lakóhelyét, adóazonosító számát;

d) gazdálkodási formáját, tevékenységének felsorolását, a cég által a létesítő okiratban megjelölt tevékenységi köröket a Központi Statisztikai Hivatal által kiadott nomenklátúra szerint, továbbá statisztikai számjelét;

e) a jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, a korlátolt felelősségű társaság, az egyesülés, valamint a közös vállalat tulajdonosának (tulajdonosainak) cégnevét (nevét), székhelyét (telephelyeit, lakóhelyét), adóazonosító számát;

f) a magánszemély adózó levelezési címét — ha az nem azonos székhelyével, telephelyével —, továbbá a Magyarországon lakóhellyel nem rendelkező külföldi személy esetében magyarországi kézbesítési meghatalmazottjának nevét és lakóhelyét (székhelyét);

g) könyvvezetésének módját, iratai őrzésének helyét [36. § (1) bekezdés], ha az nem azonos az adózó székhelyével vagy lakóhelyével;

h) jogelődjét és jogelődjének adóazonosító számát,

i) az önálló tevékenységet folytató magánszemély tevékenysége gyakorlását, körülményét (fő-, mellékfoglalkozás, nyugdíj melletti kiegészítő tevékenység),

j) a 14. § (1) bekezdésében előírt nyilatkozatot,

k) tételes átalányadó választását.

11/A. § (1) Az adózó,

a) ha adókötelezettsége, adóköteles tevékenysége egyéni vállalkozói igazolványhoz kötött, a székhely és tevékenységi kör szerint hatáskörrel és illetékességgel rendelkező gazdasági kamarához intézett vállalkozói igazolvány iránti kérelem (kitöltött nyomtatvány) benyújtásával kéri az adószám megállapítását, amellyel az adózó teljesíti az állami adóhatósághoz történő bejelentkezési kötelezettségét;

b) ha üzletszerű gazdasági tevékenységet csak a cégbejegyzése iránti kérelem benyújtását követően folytathat, a cégbírósághoz intézett bejegyzés iránti kérelem (kitöltött nyomtatvány) és mellékletei benyújtásával kéri az adószám

megállapítását, amellyel az adózó teljesíti az állami adóhatósághoz történő bejelentkezési kötelezettségét;

c) ha adókötelezettsége, adóköteles bevételszerző tevékenysége az a)–b) pontban említett igazolványhoz, eljárás megindításához nem kötött, a tevékenység megkezdését megelőzően az állami adóhatóságnál az e célra szolgáló nyomtatványon, írásban teljesíti bejelentkezési kötelezettségét.

(2) A cégbíróság, illetve a gazdasági kamara az erre a célra szolgáló számítógépes rendszer útján közli az állami adóhatósággal azokat a 11. § (3) bekezdésében felsorolt adatokat, amelyek a cégbejegyzés, vállalkozói igazolvány kiállítása iránt kitöltött nyomtatványon rendelkezésre állnak, ideértve a 11. § (3) bekezdésének j) és k) pontjában megjelölt nyilatkozat adatait is. Az állami adóhatóság az adószám megállapításához szükséges az adóköteles tevékenységet folytatni kívánó adózó neve (elnevezése), címe (székhelye), cégjegyzék- vagy kamarai nyilvántartási száma, illetve a 14. § (1) bekezdés szerinti nyilatkozat alapján, a számítógépes rendszer útján közli a cégbíróssággal, illetőleg a gazdasági kamarával az adózó adóazonosító számát, illetve az ok megjelölésével értesíti a megkereső szervezet az adószám megállapításának akadályáról [16. § (8) bekezdés]. Az állami adóhatóság az adószám megállapításának megtagadásáról szóló jogerős határozat egy példányának megküldésével értesíti a cégbírósságot, illetőleg a gazdasági kamarát.

(3) Az (1) bekezdés a) pontjában megjelölt adózó a vállalkozói igazolvány kézhezvételétől, az (1) bekezdés b) pontjában megjelölt adózó pedig a bejelentkezés napjától számított 15 napon belül a 11. § (3) bekezdésében felsorolt adatok közül az állami adóhatósághoz írásban bejelenti

a) könyvvezetésének módját, iratai őrzésének helyét [36. § (1) bekezdés], ha az nem azonos az adózó székhelyével vagy lakóhelyével;

b) jogelődjének adóazonosító számát;

c) a jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, a korlátolt felelősségű társaság, az egyesülés, valamint a közös vállalat tulajdonosának (tulajdonosainak), valamint a gazdasági társaság, közhasznú társaság, egyesülés vezető tisztségviselőinek, képviselőjének, könyvvizsgálójának (ha a könyvvizsgáló gazdálkodó szervezet, az adott gazdasági társaság vizsgálatáért személyében is kijelölt felelősének nevét, lakóhelyét) adóazonosító számát;

d) a magánszemély adózó levelezési címét, ha az nem azonos székhelyével, telephelyével.

(4) Ha az adóköteles (bevételszerző) tevékenység folytatásához engedély, jóváhagyás, záradék szükséges, ennek megszerzését — az (1) bekezdés a) pontjában megjelölt adózók kivételével — a jogerős engedély, jóváhagyás, záradék közlésétől számított 15 napon belül az adóhatóságnak be kell jelenteni.

(5) Az adózó a bankszámlanyitást követő 15 napon belül közli az adóhatósággal valamennyi pénzforgalmi bankszámlájának, elszámolási számlájának (a továbbiakban

együtt: bankszámla) számát, a számlavezető hitelintézet elnevezését.

(6) A munkáltatónak és a kifizetőnek e minőségét akkor is be kell az állami adóhatósághoz jelentenie, ha más adókötelezettség nem terheli. Ebben az esetben a bejelentést az első adóköteles kifizetéstől számított 15 napon belül kell megtenni.

(7) Ha a magánszemély adózó az állami adóhatóságnál történő bejelentkezéskor adóazonosító jellel még nem rendelkezik, akkor a bejelentkezéssel egyidejűleg teljesíti a 12. § (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségét is.

(8) Az állami adóhatóság az adózót nyilvántartásba vételéről 30 napon belül értesíti, és ebben tájékoztatja valamennyi nyilvántartásban szereplő adatáról.

11/B. § (1) Az adózási ügyvivőként eljáró fióktelep, továbbá a közvetlen kereskedelmi képviselő bejelentkezésére a gazdasági társaságok bejelentkezésére vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell.

(2) A külföldi vállalkozás fióktelepe, továbbá közvetlen kereskedelmi képviselője az adószámáról történő értesítést követő 15 napon belül benyújtja az állami adóhatósághoz a külföldi vállalkozás illetőségét igazoló — az illetősége szerinti ország adóhatóságától származó — 90 napnál nem régebbi okirat hiteles magyar nyelvű fordítását, és bejelenti a külföldi vállalkozásnak a Magyar Köztársaság területén működő más fióktelepeit és azok adószámát is.

11/C. § (1) Az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe tartozó adó esetében — az önadózás és az adóbeszedés kivételével — az adózó bevallásának benyújtásával jelenti be adókötelezettségét.

(2) Az önadózás és az adóbeszedés útján megállapított adó esetén az adókötelezettség keletkezését annak bekövetkeztétől (a tevékenység megkezdésétől) számított 15 napon belül az erre a célra rendszeresített nyomtatványon jelenti be az adózó az önkormányzati adóhatóságnál. Az iparüzési tevékenységet ideiglenes, alkalmi jelleggel folytató adózó, adóköteles tevékenységének megkezdésekor köteles ezt az önkormányzati adóhatóságnál bejelenteni. A bejelentési kötelezettséget az erre a célra rendszeresített nyomtatványon kell teljesíteni, ha az önkormányzati adóhatóságnál a bejelentésre nyomtatványt rendszerezettek.

(3) Az adózó az önkormányzati adóhatósághoz bejelenti a 11. § (3) bekezdésében megjelölt adatokat a j) pont kivételével.

(4) Az adóbeszedésre kötelezettnek e minőségét a kötelezettség keletkezésétől számított 15 napon belül akkor is be kell jelentenie az önkormányzati adóhatósághoz, ha más adókötelezettség nem terheli.”

34. § Az Art. 15. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„15. § (1) Az adózónak az adókötelezettségét érintő olyan változást — a megváltozott természetes azonosító adatok és a 14. § (2) bekezdésében foglaltak kivételével —,

amelyről a cégbíróság, illetve a gazdasági kamara külön jogszabály alapján az adóhatóságot nem köteles értesíteni, annak bekövetkezésétől számított 15 napon belül az előírt nyomtatványon közvetlenül az állami adóhatóságnak kell bejelentenie.

(2) Az adókötelezettséget érintő változás különösen a 11. § (3) bekezdésében felsorolt adatok változása, továbbá az adózó végelszámolásának elhatározása, az adóköteles tevékenység vagy a jogi személy, egyéb szervezet megszűnése is.

(3) Akit törvényben meghatározott értékhatár elérése esetén terhel adókötelezettség, a bejelentést az értékhatár elérését követő 15 napon belül kell megtennie az adóhatósághoz.

(4) Az adókötelezettséget érintő változás szabályai szerint kell bejelenteni az állami adóhatósághoz, ha a bíróság az adózót közhasznú szervezetként vagy kiemelkedően közhasznú szervezetként nyilvántartásba vette a kapcsolt vállalkozás létrejöttét, a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény szerinti kapcsolt vállalkozással érintett másik személy nevét (elnevezését), rövidített cégnevét, adóazonosító számát.

(5) Ha a 11/A. § (1) bekezdésének *a)–b)* pontjában említett adózó adataiban bekövetkezett változás az adózó adószámának megváltozását eredményezi, az állami adóhatóság a megváltozott adószámról az adózóval egyidejűleg értesíti a cégbíróságot, illetve a gazdasági kamarát.

(6) A 11/A. § (1) bekezdésének *a)–b)* pontjában említett adózó a cégbírósághoz, gazdasági kamarához teljesített bejelentéssel tesz eleget az állami adóhatósághoz teljesítendő változásbejelentési kötelezettségének azon adókötelezettséget érintő adatainak tekintetében, amelyeknek változásáról a cégbíróság, illetve a gazdasági kamara a külön jogszabály alapján az állami adóhatóságot értesíti.”

35. § Az Art. 16. §-ának (9)—(10) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg kiegészül a következő (11) bekezdéssel:

„(9) Az adóhatóság törli a bejelentkezett és adószám alapján nyilvántartásba vett adózók közül azt,

a) akinek (amelynek) a cégbírósági bejegyzés, illetve az egyéni vállalkozói igazolvány iránti kérelmét a cégbíróság, illetve a gazdasági kamara jogerősen elutasította, kivéve, ha az adózó igazolja a cégbíróság végzésének kézhezvételét követő 30 napon belül, hogy a cégbejegyzési kérelmének elutasítását követő 8 napon belül kérelmét ismételt benyújtotta, és a bejegyzés iránti eljárás folyamatban van,

b) akinek (amelynek) a cégjegyzékből való törlését a cégbíróság jogerős végzésével elrendelte, illetőleg akinek vállalkozói igazolványát a gazdasági kamara jogerősen visszavonta, vagy aki a vállalkozói igazolványát visszaadta,

c) aki bejelenti a tevékenységének megszüntetését vagy a tevékenység folytatásához szükséges engedélyét visszavonják,

d) amelynek cégbejegyzési eljárását a cégbíróság megszüntette.

(10) A nyilvántartásból való törlésről az állami adóhatóság az adózót haladéktalanul értesíti.

(11) A (9) bekezdés *a)* pontjának második fordulata esetében nem kell alkalmazni az adókötelezettség megszüntetésére előírt szabályokat.”

36. § Az Art. 23. §-ának (3)—(5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg kiegészül a következő (6)—(7) bekezdéssel:

„(3) A 21. §-ban, továbbá a 22. § (1) és (4) bekezdésében foglaltaktól eltérően az adózónak 30 napon vagy a külön törvényben előírt határidőn belül adóbevallást kell tennie — a magánszemély személyi jövedelemadójának kivételével —, ha

a) a cégbíróság az adózót a cégbejegyzés iránti kérelem benyújtásának évében a cégjegyzékbe bejegyezte,

b) a cégbíróság az adózót nem a cégbejegyzés iránti kérelme benyújtásának évében jegyezte be a cégjegyzékbe,

c) az adózó cégbejegyzés iránti kérelmét a cégbíróság jogerősen elutasította, vagy az adózó a bejegyzés iránti kérelmét a bejegyzést megelőzően visszavonta,

d) a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény szerint a könyvviteli zárlat és a beszámoló alapján az adókülönbözötét megállapítja,

e) a számvitelről szóló törvény szerint a mérlegben megadott adatoknál forintról devizára, illetve devizáról forintra tér át, az áttérés napjával,

f) átalakul a megszűnés napjával,

g) felszámolását (végelszámolását) rendelték el, a felszámolás (végelszámolás) kezdő időpontját megelőző nappal,

h) a felszámolási eljárást befejezik, megszüntetik, a zárómérleg elkészítésének napjával, végelszámolás esetén pedig a végelszámolási zárómérleg elkészítésének napjával,

i) az adózó felszámolási eljárás vagy végelszámolás nélkül szűnik meg, vagy adóköteles tevékenységét megszünteti, a megszűnés napjával,

j) az adóbeszedésre kötelezettnek e kötelezettsége megszűnt, a megszűnés napjával,

k) az egyéni vállalkozói igazolványát a gazdasági kamara, vagy a tevékenység folytatásához szükséges engedélyt az arra illetékes hatóság jogerősen visszavonta.

(4) A (3) bekezdésben említett határidőt — ha törvény másként nem rendelkezik — a (3) bekezdés *b)–h)* pontjai esetében attól az időponttól kell számítani, amit a külön jogszabályban előírt zárómérleg, vagyonmérleg, éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló elkészítésére jogszabály megállapít. A (3) bekezdés *i)–j)* pontjaiban a bevállás benyújtására előírt határidőt a megszűnés, illetőleg a kötelezettség megszűnésének napjától kell számítani. A (3) bekezdés *k)* pontjában a bevállás benyújtására előírt határidőt a gazdasági kamara, vagy a tevékenység folytatásához szükséges engedélyt visszavonó hatóság határozatának jogerőre emelkedésétől kell számítani.

(5) A (3) bekezdés *a*) pontjában meghatározott esetben a társasági adót, az iparüzési adót és a vállalkozók kommunális adóját az adókötelezettség keletkezésétől a cégbejegyzés napjáig, a beszámoló elkészítésére külön jogszabályban előírt határidőt követő 30 napon belül kell megállapítani, és az erről szóló adóbevallást az éves adóbevallással egyidejűleg kell benyújtani.

(6) A (3) bekezdés *b)–c)* pontjaiban meghatározott adóbevallást az adókötelezettség keletkezésétől a cégbejegyzés napjáig, az elutasító végzés jogerőre emelkedése napjáig, illetőleg az eljárás megszüntetése napjáig terjedő időszokról kell benyújtani azokról az adókról, amelyeknél az elszámolási időszak egy naptári év. Ez esetben az adót az adózó az adókötelezettség keletkezésekor hatályos előírások szerint állapítja meg. Azokról az adókról, amelyeknél az elszámolási időszak egy hónap, egy negyedév, az adóbevallást a bevallással még le nem fedett időszokról kell benyújtani.

(7) A külföldi vállalkozónak a belföldön végzett építkezése esetén (ideértve a fióktelep útján végzett építkezést, szerelést is) az adókötelezettséget első ízben annak az adóévnek az adókötelezettségével egyidejűleg kell teljesítenie, amelyben az építkezés, szerelés időtartama meghaladja az építkezés telephellyé minősítéséhez a nemzetközi egyezményben meghatározott időtartamot, illetve egyezmény hiányában a három hónapot. Ez esetben a külföldi vállalkozó a megelőző adóév(ek)re utólag a bevallással érintett időszakban hatályos előírások szerint állapítja meg, vallja be és fizeti meg az adót.”

37. § Az Art. 25. §-a (2) bekezdésének *f*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Ha az adózó az esedékes adót nem fizette meg, és azt tőle nem lehet behajtani, az adó megfizetésére határozattal kötelezhető:)

„*f*) a gazdasági társaság, a közös név alatt működő polgári jogi társaság adótartozásáért a rájuk vonatkozó szabályok szerint a helytállni köteles tag, vezető tisztségviselő, illetve szervezet, a jogi személy felelősségvállalásával működő vállalkozó esetében a felelősségvállaló, továbbá az a személy, amely (aki) a vállalkozás kötelezettségeiért törvény alapján felel,”

38. § Az Art. 27. §-ának (1) bekezdése a következő mondattal egészül ki:

„Ha az adóhatóság által határozattal megállapított adó törvényben előírt esedékessége előtt a fizetésre kötelezett gazdasági társaság cégbejegyzés nélkül szűnik meg, a megszűnés napján valamennyi, az adóév egészére fizetendő adó esedékessé válik.”

39. § Az Art. 97. §-a a következő *w*) ponttal egészül ki:

„*w*) előtársaság: a jogelőd nélkül létrehozni kívánt gazdasági társaság, egyesülés, szövetkezet, erdőbirtokossági társulat, közhasznú társaság és vízgazdálkodási társulat

társasági, társulati szerződése (alapító okirata, alapszabálya, társulati szerződése) ellenjegyzésének, illetve közokiratba foglalásának napjától létrejöttének (a cégbejegyzésbe való bejegyzésének) napjáig, a cégbejegyzés iránti kérelem jogerős elutasításának vagy a cégbejegyzési eljárás megszüntetésének a napjáig, feltéve, hogy a cégbejegyzés iránti kérelmet a cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény hatálybalépését követően nyújtották be.”

40. § (1) Az e törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő bejelentési, bejelentkezési ügyekben a hatálybalépést megelőző rendelkezéseket kell alkalmazni.

(2) Az Art. 14. §-a (2) bekezdésében a „... 11. § (4) bekezdése ...” szövegrész „...15. § (3) bekezdése...” szövegrészre, valamint a 74. § (7) bekezdésében a „...11. § (1) bekezdésében meghatározott bejelentési kötelezettség...” szövegrész „...11. § (2) bekezdésében meghatározott bejelentkezési kötelezettség...” szövegrészre, a 2. számú melléklet I. rész 1. pontjában a „...23. §-ának (3) bekezdése *b)–c)* és *e)–g)* pontjában...” szövegrész „...23. §-ának (3) bekezdése *a)–f)*, *h)–i)* és *k)* pontjában...” szövegrészre változik.

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti az Art. 16. §-a (2) bekezdésének „...a 11. § (1) bekezdése szerinti...” szövegrésze, az Art. 16. §-a (6) bekezdésének második mondata, valamint az Art. 48. §-a (4) bekezdésének *b*) pontja.

MÁSODIK RÉSZ

A számvitelről szóló 1991. évi XVIII. törvény módosításáról

41. § A számvitelről szóló, többször módosított 1991. évi XVIII. törvény (a továbbiakban: Szt.) 2. §-a (2) bekezdésének *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(2) A törvény hatálya alá tartoznak:]

„*a*) a vállalkozók (ideértve az egyesülést is),”

42. § Az Szt. a 4. §-a után a következő alcímmel és 4/A. §-sal egészül ki:

„Előtársaság

4/A. § (1) A jogelőd nélkül alapított gazdálkodót alapításának időpontjától [létesítő okirata (társasági szerződése, alapító okirata, alapszabálya) ellenjegyzésének, illetve közokiratba foglalásának napjától] létrejöttének (a cégbejegyzésbe való bejegyzésnek), illetve a cégbejegyzés iránti kérelem jogerős elutasításának vagy a cégbejegyzési eljárás megszüntetésének napjáig — mint mérlegfordulónapig — terjedő időszak tekintetében is [a (2)—(4) bekezdések szerinti eltérésekkel] e törvény szerinti beszámolási, könyvviteli kötelezettség terheli.

(2) Az (1) bekezdés szerinti beszámolási (beszámoló-készítési, nyilvánosságra hozatali és közzétételi) kötelezettségnek a gazdálkodó cégjegyzékbe való bejegyzésének, illetve a cégbejegyzés iránti kérelem jogerős elutasításának, vagy a cégbejegyzési eljárás megszüntetésének napját követő 90 napon belül köteles eleget tenni.

(3) Az (1) bekezdés szerinti időszak egy beszámolási időszakként minősül akkor is, ha az nem csak egy naptári évet érint. Ez esetben a beszámolási kötelezettségnek az (1) bekezdés szerinti alapítás időpontjában érvényben lévő előírások szerint kell eleget tenni.

(4) Az (1) bekezdés szerinti időszak meghosszabbodik mindaddig, amíg a cégbejegyzési eljárás folyamatban van, ha a cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény 26. §-ának (4) bekezdése szerint ismételten benyújtották a cégbejegyzési kérelmet.

(5) Cégbírósági bejegyzés esetén a cégjegyzékbe való bejegyzés napjával létrejött gazdálkodó eszközeinek és forrásainak nyitó adatai az (1) bekezdés szerinti beszámoló eszközeinek és forrásainak záró adataival egyeznek meg.”

43. § Az Szt. a 19. § után a következő alcímmel és 19/A. §-sal egészül ki:

„*Közbenső mérleg*

19/A. § (1) Ha törvény — osztalékelőleg fizetése feltételeként — közbenső mérleg készítését írja elő, akkor a közbenső mérleget az e törvény szerinti beszámoló mérlegére vonatkozó szabályok szerint kell elkészíteni.

(2) A közbenső mérleget a — vállalkozó által meghatározott — fordulónapra vonatkozó analitikus és főkönyvi nyilvántartások adatai alapján, a mérlegtételek év végi értékelésére vonatkozó előírások figyelembevételével, eredménykimutatással alátámasztottan, utólag is ellenőrizhető módon — leltár alapján — kell összeállítani.

(3) A leltárnak tartalmaznia kell az analitikus, illetve a főkönyvi nyilvántartásokból az eszközöknek és a forrásoknak a közbenső mérleg fordulónapjára vonatkozó adatait, továbbá azok év végi értékelése során alkalmazandó korrekcióit, az azokat alátámasztó számításokat.

(4) A közbenső mérleg fordulónapjára vonatkozóan az analitikus és a főkönyvi nyilvántartásokat nem lehet lezárni, azokat folyamatosan vezetni kell. A mérlegtételek értékelésére vonatkozó (3) bekezdés szerinti korrekciókat az analitikus és a főkönyvi nyilvántartásokban nem lehet szerepeltetni, azokat csak a közbenső mérleg elkészítésénél lehet figyelembe venni.”

44. § Az Szt. 23. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Követelések azok a különféle szállítási, vállalkozási, szolgáltatási és egyéb szerződésekből jogszerűen eredő, pénzformában kifejezett fizetési igények, amelyek a vállalkozó által már teljesített, a másik fél által elfogadott, elismert termékértékesítéshez, szolgáltatás teljesítéséhez,

kölcsönnyújtáshoz, előlegfizetéshez (ideértve az osztalék-előleget is) kapcsolódnak.”

45. § (1) Az Szt. 26. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Jegyzett tőke részvénytársaságnál, korlátolt felelős-ségű társaságnál, egyéb gazdálkodónál (ha e tekintetben cégbírósági bejegyzési kötelezettség terheli) a cégbíróságon bejegyzett tőke, az alapító okiratban, az alapszabályban, a társasági szerződésben, az egyéb létesítő okiratban meghatározott összegben. Más gazdálkodónál jegyzett tőke a részjegyző tőke, az üzletrésztőke, a vagyoni betét, a vagyoni hozzájárulás, az alapítói vagyon vagy egyéb módon nevezett, a létesítő okiratban (a társasági szerződésben, az alapítói okiratban, a tulajdonosok közötti megállapodásban) meghatározott, a tulajdonosok által tartósan rendelkezésre bocsátott — ténylegesen átadott — tőke. A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepénél jegyzett tőkeként kell kimutatni — nem pénzbeli (vagyoni) hozzájárulás esetén a 35. § (16) bekezdése szerinti értékben — a működéshez, a tartozások kiegyenlítéséhez szükséges, a külföldi székhelyű vállalkozás által biztosított — tartósan rendelkezésre bocsátott — vagyont (ideértve törvényben meghatározott dotációs tőkét is) mindaddig, amíg a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe meg nem szűnik.”

(2) Az Szt. 26. §-ának (6) bekezdése a következő *d*) ponttal egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi *d*) pont jelölése *e*) pontra változik:

[*(6) Az eredménytartalék növekedéseként kell kimutatni:*]

„*d*) a gazdasági társaságnál a veszteség fedezetére kapott — törvényi előíráson alapuló — pótbefizetés összegét, illetve a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a veszteség pótlásához nem szükséges — korábban ilyen címen adott — pótbefizetés visszakapott összegét a pénzmozgással egyidejűleg,”

(3) Az Szt. 26. §-ának (7) bekezdése a következő *d*) ponttal egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi *d*) pont jelölése *e*) pontra változik:

[*(7) Az eredménytartalék csökkenéseként kell kimutatni:*]

„*d*) a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a gazdasági társaság veszteségének fedezetére teljesített — törvényi előíráson alapuló — pótbefizetés összegét, illetve a gazdasági társaságnál a veszteség pótlásához nem szükséges — korábban ilyen címen átvett — pótbefizetés visszafizetett összegét a pénzmozgással egyidejűleg,”

(4) Az Szt. 26. §-ának (10) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(10) Az adózott eredmény kiegészítéséhez a meglévő eredménytartalék csak akkor vehető igénybe, ha azt e törvény, illetve más törvény szerint nem kötötték le, és az igénybevétel után a 22. § (4) bekezdése szerinti összeggel, a lekötött tőketartalékkal, a lekötött eredménytartalékkal, továbbá az értékelési tartalékkal, valamint a 24. § (4) be-

kezdése szerinti nem realizált árfolyamveszteség és a 27. § (6) bekezdése szerinti céltartalék különbözetének összegével csökkentett saját tőke összege meghaladja a jegyzett tőke összegét.”

(5) Az Szt. 26. §-ának (12) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(12) A tárgyévi adózott eredmény akkor fizethető ki osztalékként, részesedésként, ha a 22. § (4) bekezdése szerinti összeggel, a lekötött tőketartalékkal, a lekötött eredménytartalékkal, továbbá az értékelési tartalékkal, valamint a 24. § (4) bekezdése szerinti nem realizált árfolyamveszteség és a 27. § (6) bekezdése szerinti céltartalék különbözetének összegével csökkentett saját tőke összege az osztalék, a részesedés kifizetése után sem csökken a jegyzett tőke összege alá.”

46. § Az Szt. a 26. §-a után a következő 26/A. §-sal egészül ki:

„26/A. § (1) Év közben — a 19/A. § szerinti közbenső mérleg alapján — osztalékelőleg csak a 26. § (12) bekezdésében foglalt feltételek teljesülése mellett fizethető.

(2) A tárgyévi adózott eredményből a kamatozó részvény tulajdonosának kamat csak a 26. § (12) bekezdésében foglalt feltételek teljesülése mellett fizethető.

(3) A jegyzett tőkének a jegyzett tőkén felüli saját tőke (ezen belül a tőketartalék, az eredménytartalék) terhére történő emelésére akkor és oly mértékben kerülhet sor, ha a tőkeemelést követően a jegyzett tőke összege nem haladja meg a 22. § (4) bekezdése szerinti összeggel, a lekötött tőketartalékkal, a lekötött eredménytartalékkal, továbbá az értékelési tartalékkal, valamint a 24. § (4) bekezdése szerinti nem realizált árfolyamveszteség és a 27. § (6) bekezdése szerinti céltartalék különbözetének összegével csökkentett saját tőke összegét.

(4) A jegyzett tőkén felüli saját tőke (ezen belül a tőketartalék, az eredménytartalék) terhére történik a jegyzett tőke emelése — a (3) bekezdésben rögzített feltételek mellett — akkor is, ha ingyenes vagy kedvezményes dolgozói részvényt, illetve dolgozói üzletrészt bocsátanak ki, továbbá akkor is, ha a részvényeket annak adják, aki — törvény előírása alapján — a részvénytársaságnak nyújtott hitel visszaköveteléséről a részvények ellenében lemond.

(5) Átváltoztatható kötvény részvénné történő átalakítása során a jegyzett tőke (alaptőke) emelését a kötvénykibocsátás miatti kötelezettség terhére kell végrehajtani az alapító okirat, az alapszabály előírásainak megfelelően.

(6) Részvénytársaságnál, korlátolt felelősségű társaságnál, egyéb gazdálkodónál (ha a jegyzett tőke tekintetében cégbírósági bejegyzési kötelezettség terheli) az alaptőke, a törzstőke, az alapítói vagyon, a vagyoni betét felemelése, illetve leszállítása miatti jegyzett tőke-változást a cégjegyzékbe való bejegyzéssel, a bejegyzés napjával kell a könyvvel nyilvántartásokban rögzíteni.”

47. § Az Szt. 27. §-a a következő (7)—(8) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A kockázati tőkebefektetésekről, a kockázati tőketársaságokról, valamint a kockázati tőkealapokról szóló törvény hatálya alá tartozó kockázati tőketársaság részvénye (a továbbiakban: kockázati tőkerészvény) és a kockázati tőkealap-jegy mérlegfordulónapi értékelésekor, ha a 34. § (3) bekezdésében foglalt feltételek valamelyike nem teljesül, céltartalékot lehet képezni. A kockázati tőkealap-jegy értékelésekor a 34. § (3) bekezdésében hivatkozott gazdasági társaság helyett a kockázati tőkealapot kell érteni. A kockázati céltartalék összege nem haladhatja meg a kockázati tőkerészvény, illetve a kockázati tőkealap-jegy könyv szerinti értéke és a kockázati tőketársaság, illetve a kockázati tőkealap saját tőkéjének a befektetés névértékével arányos összege közötti különbözetet. A kockázati tőkerészvény, illetve a kockázati tőkealap-jegy eladásakor, továbbá a kockázati tőketársaság, illetve a kockázati tőkealap megszűnésekor, valamint, ha a 34. § (3) bekezdésében foglalt feltételek együttesen fennállnak, a céltartalék összegét fel kell használni.

(8) A kockázati tőketársaság és a kockázati tőkealap a — tulajdoni, tagsági viszonyt megtestesítő — kockázati tőkebefektetéseinek mérlegfordulónapi értékelésekor, ha a 34. § (3) bekezdésében foglalt feltételek valamelyike nem teljesül, az összes — ilyen címen eszközölt — befektetések összevont minősítése alapján céltartalékot képezhet. Az ilyen címen képzett kockázati céltartalék összege nem haladhatja meg az összes kockázati tőkebefektetés könyv szerinti értékét. Ha a portfólióból a befektetések kikerülnek, a kikerülő befektetésekre jutó, képzett kockázati céltartalékot meg kell szüntetni. A kockázati céltartalékot negyedévenként felül kell vizsgálni és annak összegét a minősítésnek megfelelően korrigálni kell.”

48. § Az Szt. 35. §-ának (11) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(11) Gazdasági társaságnál a nem pénzbeli (vagyoni) hozzájárulásként kapott eszköz társasági szerződésben (alapító okiratban, alapszabályban) meghatározott — a le nem vonható általános forgalmi adót is magában foglaló — értéke beszerzési árnak minősül. Átalakulás esetén a társasági szerződésben meghatározott értéknek az átalakulással létrejövő gazdasági társaság végleges vagyonszerűségében szereplő értéket kell tekinteni.”

49. § Az Szt. 39. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A gazdasági társaságban lévő, tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél — ide nem értve a kockázati tőkebefektetésekről, a kockázati tőketársaságokról, valamint a kockázati tőkealapokról szóló törvény hatálya alá tartozó kockázati tőketársaság részvényét, továbbá a kockázati tőketársaság és a kockázati tőkealap kockázati tőkebefektetéseit — értékvesztést kell elszámolni, amennyiben a

34. § (3) bekezdésében foglalt feltételek valamelyike nem teljesül. Az értékvesztés elszámolása során a befektetés könyv szerinti értéke a gazdasági társaság saját tőkéjéből a befektetés névértékével arányos összegig csökkenthető.”

50. § (1) Az Szt. 41/E. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Gazdasági társaság beolvadása esetén az átvevő (beolvasztó) gazdasági társaságnál a beolvadás során az átvett eszközök és az átvállalt kötelezettségek a (6) bekezdés szerint állományba vett — a megszűnt gazdasági társaság vagyonmérlege szerinti — értékének különbözetével a saját tőkét kell a társasági szerződésnek megfelelően módosítani. A saját tőke módosítása során — az előbbieken túlmenően — a 41/I. § (4) bekezdése szerinti, a jegyzett tőke meghatározásánál figyelembe nem vehető részesedések értékét a saját tőkével szemben kell kivezetni.”

(2) Az Szt. 41/E. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) Gazdasági társaság, illetve más gazdálkodó jegyzett tőkéjének leszállítása során, ha a tőkeleszállítás tőkekivonás útján valósul meg, a tulajdonosnál (a tagnál) a kapott eszközök elszámolásánál az (1) bekezdés szerinti módon kell eljárni a társasági szerződés (alapító okirat, alapszabály) módosításának megfelelően.”

51. § (1) Az Szt. a 41/E. §-a után a következő alcímmel és 41/F—41/G. §-sal egészül ki:

„Vagyonmérleg, vagyonleltár

41/F. § (1) Gazdasági társaságok átalakulása, egyesülése (összeolvadása, beolvadása), szétválása (különválása, kiválása) (a továbbiakban együtt: átalakulás) során az átalakuló, az egyesülő, a szétváló (a továbbiakban együtt: átalakuló) (jogelőd) gazdasági társaság(ok) és az átalakulással létrejövő (jogutód) gazdasági társaság(ok) vagyonának (saját tőkéjének) megállapításához vagyonmérleget kell készíteni. A vagyonmérleget vagyonleltárral kell alátámasztani. A vagyonleltár tételesen tartalmazza a jogelőd, illetve a jogutód gazdasági társaság(ok) eszközeit és forrásait.

(2) Az (1) bekezdés szerinti vagyonmérleget és vagyonleltárt az átalakulás során két alkalommal kell elkészíteni: először az átalakulásról szóló döntés megalapozásához, a cégbírósági eljárás alátámasztására — a társaság legfőbb szerve által meghatározott fordulónapra (vagyonmérleg-tervezet és vagyonleltár-tervezet) —, majd az átalakulás (a jogutód gazdasági társaság cégbejegyzése) napjával (végleges vagyonmérleg és végleges vagyonleltár).

(3) A vagyonmérleget (a vagyonmérleg-tervezetet és a végleges vagyonmérleget), a vagyonleltárt (a vagyonleltár-tervezetet és a végleges vagyonleltárt) az e törvény szerinti beszámoló mérlegére és az azt alátámasztó leltárra vonatkozó előírások szerint kell elkészíteni a (4)—(9) bekezdésben és a 41/G—41/L. §-ban foglaltak figyelembevételével.

(4) A (3) bekezdés szerinti vagyonmérleget — ha törvény másként nem rendelkezik — háromoszlopos formában kell elkészíteni oly módon, hogy

a) az átalakuló gazdasági társaság vagyonmérlege tartalmazza a könyv szerinti értéket, az átértékelési különbözetet, illetve a kettő együtteseként a vagyonértékelés szerinti értéket,

b) az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyonmérlege — a (6)—(7) bekezdésben foglaltak figyelembevételével — tartalmazza a „jogelőd” gazdasági társaság vagyonértékelés szerinti vagyonát (eszközeit, kötelezettségeit, a kettő különbözeteként a saját tőkét) [az a) pont szerinti vagyonmérleg harmadik oszlopa], a 41/I. § (2)—(5) bekezdései szerinti eltéréseket („különbözetek”), illetve a kettő együtteseként a „jogutód” gazdasági társaság vagyonát (eszközeit, kötelezettségeit, a kettő különbözeteként a saját tőkét).

(5) A (4) bekezdés a) pontja szerinti vagyonmérleget külön-külön kell elkészíteni:

a) beolvadás esetében a beolvadó, illetve az átvevő gazdasági társaságnak,

b) összeolvadás esetében az egyesülő gazdasági társaságoknak.

(6) A (4) bekezdés b) pontja szerinti vagyonmérleg a „jogelőd” gazdasági társaságok vagyonértékelés szerinti vagyonát

a) beolvadás esetében beolvadó és átvevő gazdasági társaság megbontásban és együttesen,

b) összeolvadás esetében az egyesülő gazdasági társaságok szerinti megbontásban és együttesen

tartalmazza.

(7) A (4) bekezdés a) pontja szerinti vagyonmérleget az átalakulással létrejövő gazdasági társaságok vagyonmérlegének elkészítéséhez meg kell bontani a gazdasági társaság legfőbb szerve által meghatározott módon

a) különválás esetében a különválással létrejövő gazdasági társaságok vagyonmérlegére,

b) kiválás esetében a kiválással létrejövő, valamint a változatlan társasági formában továbbműködő gazdasági társaság vagyonmérlegére.

(8) A (4) bekezdés a) pontjában szereplő könyv szerinti értéket az átalakuló gazdasági társaság e törvény szerinti beszámolója mérlegére vonatkozó előírásoknak megfelelően kell meghatározni azzal, hogy átalakulásnál az érték-helyesbítés, értékelési tartalék intézménye nem alkalmazható.

(9) A vagyonmérleget (mind a vagyonmérleg-tervezetet, mind a végleges vagyonmérleget) és az azt alátámasztó vagyonleltárt (mind a vagyonleltár-tervezetet, mind a végleges vagyonleltárt) könyvvizsgálóval kell ellenőriztetni. Az átalakulás számviteli bizonylata a könyvvizsgáló által hitelesített vagyonmérleg.

41/G. § (1) Az átalakuló gazdasági társaság a mérlegében (könyveiben) értékkel kimutatott eszközeit és kötelezettségeit (ideértve a céltartalékokat és az időbeli elhatárolásokat is) átértékelheti, a könyveiben értékkel nem

szereplő, de tulajdonát képező eszközöket, és a gazdasági társaságot terhelő kötelezettségeket a vagyommérlegbe felveheti.

(2) Beolvadás esetében az átvevő gazdasági társaságnál, kiválás esetében a változatlan társasági formában továbbműködő gazdasági társaságnál nem lehet az eszközöket és a kötelezettségeket átértékelni.

(3) Átértékelés esetében az eszközöket piaci értékükön, a kötelezettségeket az elfogadott, illetve a várható összegben kell a vagyommérlegben szerepeltetni.

(4) Ha a vagyonerőérték az üzleti értékelés, a jövedelemtermelő képesség módszerével határozták meg, és az így meghatározott társasági vagyonerőérték és a kötelezettségek együttes összege több, mint az egyes eszközök piaci értékének együttes összege, a különbözetet a vagyommérlegben üzleti vagy cégértékként kell kimutatni.

(5) Amennyiben a (4) bekezdés szerinti társasági vagyonerőérték és a kötelezettségek együttes összege kevesebb mint az egyes eszközök piaci értékének együttes összege, a különbözettel az egyes eszközök értékét kell — a vagyommérleg készítésekor — csökkenteni.”

(2) Az Szt. a következő alcímmel és 41/H. §-sal egészül ki:

*„Az átalakuló gazdasági társaság
vagyommérleg-tervezete*

41/H. § (1) Az átalakuló gazdasági társaságnak — a társaság legfőbb szerve által meghatározott fordulónapra (amely nem lehet későbbi időpont mint az átalakulásról való második döntés időpontja) — vagyommérleg-tervezetet kell készíteni. A vagyommérleg-tervezetet (azonos fordulónappal) vagyonleltár-tervezettel kell alátámasztani.

(2) Az átalakuló gazdasági társaság vagyommérleg-tervezete az (1) bekezdés szerinti fordulónapra vonatkozóan tartalmazza az átalakuló gazdasági társaság eszközeinek és kötelezettségeinek, ezek különbözeteiként a saját tőkének az értékét könyv szerinti, illetve az átértékelési különbözettel korrigált értéken.

(3) Az átértékelési különbözeteiket [ideértve a 41/G. § (4) bekezdése szerinti üzleti vagy cégértéket is] a vagyommérleg-tervezetben külön oszlopban kell kimutatni, és így a harmadik oszlop az eszközök, a kötelezettségek és a saját tőke vagyonerőértékelés szerinti értékét mutatja.

(4) Az átalakuló gazdasági társaság vagyommérleg-tervezetében az eszközönként és a kötelezettségenként külön-külön kimutatott átértékelési különbözeteik összevont értékével a saját tőkét kell helyesbíteni oly módon, ha

a) az összevont átértékelési különbözet negatív (vagyis összességében a vagyont leértékelték), a különbözettel a tőketartalék pozitív összegéig a tőketartalékot, azt meghaladóan az eredménytartalékot kell csökkenteni,

b) az összevont átértékelési különbözet pozitív (vagyis összességében a vagyont felértékelték), a különbözet összegével a tőketartalékot kell megnövelni.

(5) Ha az átalakuló gazdasági társaság nem él az átértékelés lehetőségével, úgy a vagyommérleg-tervezetben a sa-

ját tőke értéke (a harmadik oszlopban) megegyezik a saját tőke (első oszlopban szereplő) könyv szerinti értékével.

(6) Az átalakuló gazdasági társaság vagyommérleg-tervezetének harmadik oszlopában a saját tőke tételében csak jegyzett tőke, tőketartalék és eredménytartalék (negatív előjelű is lehet) tétel szerepelhet, ennek érdekében előzőleg a szükséges átvezetéseket is el kell végezni.

(7) Az átalakuló gazdasági társaság a vagyommérleg-tervezet fordulónapjára vonatkozóan az analitikus és a főkönyvi nyilvántartásait nem zárja le, azokat folyamatosan köteles vezetni.”

(3) Az Szt. a következő alcímmel és 41/I. §-sal egészül ki:

*„Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság
vagyommérleg-tervezete*

41/I. § (1) Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyommérleg-tervezete „jogelőd” gazdasági társaság vagyonát tartalmazó oszlopának adatai — a 41/F. § (7) bekezdésében foglaltak figyelembevételével — megegyeznek az átalakuló gazdasági társaság(ok) 41/H. § szerinti vagyommérleg-tervezete harmadik oszlopának adataival.

(2) Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyommérleg-tervezetének „különbözetek” oszlopa tartalmazza:

a) az átalakulással egyidejűleg belépő új tagok (részvényesek) pénzbeli és nem pénzbeli (vagyon) hozzájárulását eszközönként, és ezzel azonos értékben a saját tőke (jegyzett tőke, tőketartalék) társasági szerződés szerinti növekedését;

b) az átalakulás feltételeként meghatározott, a meglévő tagokat (részvényeseket) terhelő, pótlólagosan teljesítendő pénzbeli és nem pénzbeli (vagyon) hozzájárulást eszközönként, és ezzel azonos értékben a saját tőke (jegyzett tőke, tőketartalék) társasági szerződés szerinti növekedését;

c) az átalakulással létrejövő gazdasági társaságban részt venni nem kívánó tagok (részvényesek) részére kiadásra kerülő eszközöknek és kötelezettségeknek a vagyommérleg-tervezet szerinti értékét, és ezek különbözeteivel azonos értékben a saját tőke (jegyzett tőke, tőketartalék) társasági szerződés szerinti csökkenését.

(3) A kiválással létrejövő gazdasági társaságnak — ha élt az átértékelés lehetőségével — a vagyommérleg-tervezete „különbözetek” oszlopában elkülönítetten kell kimutatnia az átértékelési különbözetet, a 41/H. § (4) bekezdésében foglaltak szerint.

(4) Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyommérleg-tervezetének „különbözetek” oszlopában kell kimutatni egyesülés esetén a jogutód gazdasági társaság jegyzett tőkéjének meghatározása során figyelembe nem vehető részesedések (részvények, törzsbetétek) jogelőd gazdasági társaság vagyommérleg-tervezete szerinti értékét az eszközök, illetve a saját tőke csökkenéseként (a névértéknek megfelelő összeget a jegyzett tőke csökkenéseként, a névérték és a vagyommérleg-tervezet szerinti eszközérték

különbözetét az eredménytartalék változásaként). A „különbözetek” oszlop szolgál a törvényben külön nem nevesített egyéb tételek rendezésére is.

(5) Egyesülés esetén az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyonszerkezetében a „különbözetek” oszlopban kell kiszűrni az egyesülő (jogelőd) gazdasági társaságok vagyonszerkezetében szereplő, egymással szemben fennálló követelések-kötelezettségek tételeit a követelések és a kötelezettségek csökkentésével, valamint ezen követelések és kötelezettségek értékeinek különbözetével a saját tőkét kell (az eredménytartalék változásaként) módosítani.

(6) Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság 41/H. § (1) bekezdése szerinti fordulónapra elkészített vagyonszerkezetét (azonos fordulónappal) tételes adatokat tartalmazó vagyonszerkezetel kell alátámasztani. A vagyonszerkezetben — korlátolt felelősségű társasággá, közhasznú társasággá vagy részvénytársasággá való átalakulás esetén — el kell különíteni azokat az eszközöket, amelyek a saját tőkének a mérlegfőösszeghez viszonyított arányos értéke alapján a „jogutód” gazdasági társaság jegyzett tőkéjét fogják képezni.

(7) Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyonszerkezetének „jogutód” gazdasági társaság vagyonszerkezetét tartalmazó oszlopában a saját tőke tételében csak pozitív összegű jegyzett tőke, tőketartalék, illetve eredménytartalék szerepelhet.

(8) Ha a saját tőke egyes elemeinek — az előző előírások szerint kialakított — értékétől a társasági szerződésben (alapító okiratban, alapszabályban) a szerződő felek eltérnek, vagy az eltérést törvény írja elő, akkor a saját tőke — társasági szerződés (alapító okirat, alapszabály) szerinti megosztásának megfelelő — átrendezéséhez egy további külön oszlopot („rendezés” oszlop) is be kell iktatni a vagyonszerkezetbe.

(9) A vagyonszerkezetben a saját tőkének jegyzett tőkére, tőketartalékokra és eredménytartalékokra történő megosztása során a gazdasági társaságokról szóló törvény előírásai, illetve az (1)—(8) és (10)—(13) bekezdés előírásai szerint kell eljárni, azzal, hogy a jegyzett tőke összege nem haladhatja meg a 22. § (4) bekezdése szerinti összeggel, a lekötött tőketartalékkal, a lekötött eredménytartalékkal [ideértve a (11)—(12) bekezdés szerinti eredménytartalékként képzett fedezetet is], továbbá a 24. § (4) bekezdése szerinti nem realizált árfolyamvesztés és a 27. § (6) bekezdése szerinti céltartalék különbözetének összegével csökkentett saját tőke összegét.

(10) Korlátolt felelősségű társasággá, közhasznú társasággá vagy részvénytársasággá való átalakulás esetén az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyonszerkezetében (a „jogutód” gazdasági társaság vagyonszerkezetét tartalmazó oszlopban) jegyzett tőkén felüli vagyonszerkezetként kell figyelembe venni azoknak a vagyontárgyaknak — a saját tőke és a vagyonszerkezet szerinti mérlegfőösszeg arányában számított — értékét, amelyek a jegyzett tőkében

nem vehetők figyelembe, mert nem forgalomképesek, illetve csak harmadik személy hozzájárulása (engedélye) alapján ruházhatók át.

(11) Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyonszerkezetében a saját tőkén belül az eredménytartalék tételében (elkülönítetten) fedezetet kell teremteni az átalakulás napjáig várhatóan bekövetkező vagyonszerkezetre.

(12) Az eredménytartalék tételében kell fedezetet teremteni az átalakulással közvetlenül összefüggően keletkező adófizetési kötelezettségekre (így a vagyonszerkezetértékelés, az egyszeres könyvvitelről a kettős könyvvitelre való áttérési különbözet miatti adóra), ha ezen tételekre más módon nem képeztek fedezetet.

(13) Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyonszerkezetében az eredménytartalék összege csak a (3)—(5), illetve (11)—(12) bekezdés alapján növekvő-csökkenő tételek összevont pozitív értékével haladhatja meg az átalakuló gazdasági társaság vagyonszerkezetében egyébként szereplő eredménytartalék összegét.”

(4) Az Szt. a következő alcímmel és 41/J. §-sal egészül ki:

„A végleges vagyonszerkezet

41/J. § (1) Az átalakulás (a jogutód gazdasági társaság cégbejegyzése) napjával, a cégbejegyzést követő 90 napon belül végleges vagyonszerkezetet és végleges vagyonszerkezetet kell készíteni és a cégbejegyzésnél letétbe helyezni mind az átalakuló gazdasági társaságra, mind az átalakulással létrejövő gazdasági társaságra vonatkozóan.

(2) A végleges vagyonszerkezetet és végleges vagyonszerkezetet a (3)—(4) és (7) bekezdések szerinti eltérésekkel a 41/F—41/I. és 41/K—41/L. §-ban foglaltaknak megfelelően kell készíteni.

(3) Az átalakulás során megszűnő gazdasági társaság a végleges vagyonszerkezet elkészítését megelőzően köteles az átalakulás napjával — mint mérlegfordulónappal — a számviteli törvény szerinti beszámolóját elkészíteni, analitikus és főkönyvi nyilvántartásait lezárni. Az átalakuló gazdasági társaság, amely az átalakulás során nem szűnik meg (beolvadásnál az átvevő, kiválásnál a változatlan formában továbbműködő gazdasági társaság), a végleges vagyonszerkezetét a folyamatos könyvelés adatai alapján készíti el, analitikus és főkönyvi nyilvántartásait nem zárja le, azokat folyamatosan köteles vezetni, az átvett-átadott eszközöket-kötelezettségeket, ezek különbözeteként a saját tőkét a folyamatos könyvelés keretében rendezi.

(4) Amennyiben az átalakulással létrejövő gazdasági társaság végleges vagyonszerkezetében kimutatott saját tőke eltér a vagyonszerkezetében kimutatott saját tőke értékétől, a különbözettel — előjelének megfelelően — a tőketartalékokat kell módosítani. Ha emiatt a tőketartalék negatívvá válna, a tőketartalék pozitív összegéig a tőketar-

talékot, azt meghaladóan az eredménytartalékot kell csökkenteni.

(5) Ha az átalakulással létrejövő gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti saját tőke — 41/I. § (9) bekezdése szerinti tételekkel csökkentett, illetve a (7) bekezdés szerinti jegyzett, de még be nem fizetett tőkeként kimutatott összeggel növelt — összege nem éri el a vagyonmérleg-tervezete szerinti (a cégbíróságon bejegyzett) jegyzett tőke értékét, a jegyzett tőkét le kell szállítani.

(6) Korlátolt felelősségű társasággá, közhasznú társasággá vagy részvénytársasággá való átalakulás esetén le kell szállítani a jegyzett tőkét akkor is, ha az átalakulással létrejövő gazdasági társaság végleges vagyonleltárában szereplő, elkülönített, a jegyzett tőke részét képező eszközök — 41/I. § (6) bekezdése szerint számított — értéke nem éri el a vagyonmérleg-tervezete szerinti (a cégbíróságon bejegyzett) jegyzett tőke értékét.

(7) Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság végleges vagyonmérlegében a részére rendelkezésre bocsátandó — a 41/I. § (2) bekezdésének *a*) és *b*) pontja szerinti — pénzbeli és nem pénzbeli (vagyon) hozzájárulás átalakulás (a jogutód gazdasági társaság cégbejegyzése) napjáig még nem teljesített részét, illetve ezen időpontig ki nem adott — a 41/I. § (2) bekezdés *c*) pontja szerinti — vagyonhányadot az átalakulás napján fennálló állapotnak megfelelően jegyzett, de még be nem fizetett tőkeként, illetve kötelezettségként kell kimutatni.

(8) Ha a cégbíróság az átalakulás cégbejegyzését elutasítja (megtagadja), vagy a bejegyzési kérelem visszavonása miatt a cégbejegyzési eljárást megszünteti, az átalakulni kívánó gazdasági társaság a korábbi formájában működik tovább, végleges vagyonmérleget nem kell készítenie, az e törvény szerinti könyvviteli nyilvántartásában a meghiúsult átalakulással kapcsolatosan tételek nem szerepelhetnek.”

(5) Az Szt. a következő alcímmel és 41/K. §-sal egészül ki:

*„Átalakulás egyszeres könyvvitelről
a kettős könyvvitelre való áttéréssel*

41/K. § (1) A 41/F—41/J. §-ban előírtakat a (2)—(6) bekezdésben foglaltak figyelembevételével kell alkalmazni akkor, ha az átalakulással egyidejűleg az átalakuló gazdasági társaság az egyszeres könyvvitelről köteles a kettős könyvvitelre áttérni.

(2) Az egyszeres könyvvitelt vezető átalakuló gazdasági társaságnak az egyszerűsített mérleg (az azt alátámasztó nyilvántartások) alapján el kell készítenie az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló mérlegét úgy, hogy az egyszerűsített mérlegben kimutatott tartalék összegét mint áttérési különbözetet az eredménytartalékba kell helyezni.

(3) A (2) bekezdés szerint elkészített mérlegben rendezni kell a költségvetéssel még el nem számolt (be nem vallott) fizetendő általános forgalmi adót a vevőkkel, az

előzetesen felszámított általános forgalmi adót a szállítókkal szemben.

(4) A (2)—(3) bekezdés alapján elkészített mérleg eszköz- és forrásadatai jelentik az egyszeres könyvvitelről a kettős könyvvitelre való áttéréssel átalakuló gazdasági társaság vagyonmérlegének könyv szerinti [a 41/F. § (4) bekezdése *a*) pontja szerinti vagyonmérleg első oszlopának] értékeit.

(5) Az egyszeres könyvvitelt vezető átalakuló gazdasági társaságból kiváló és kiválás után a törvény alapján kötelezően kettős könyvvitelt vezető, átalakulással létrejövő gazdasági társaság a 41/F. § (7) bekezdés *b*) pontja szerinti — az egyszerűsített mérlegének megfelelő — vagyonmérlegének adatait köteles a (2)—(3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével — az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló mérlegének megfelelően — átrendezni, az áttérési különbözetet az eredménytartalékba helyezni.

(6) Az (5) bekezdés alapján elkészített mérleg eszköz- és forrásadatai jelentik a kiválás után kettős könyvvitelt vezető, átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyonmérlegének könyv szerinti [a 41/F. § (4) bekezdése *b*) pontja szerinti vagyonmérleg első oszlopának] értékeit.”

(6) Az Szt. a következő alcímmel és 41/L. §-sal egészül ki:

*„Átalakulás kettős könyvvitelről
az egyszeres könyvvitelre való áttéréssel*

41/L. § (1) Átalakulás esetén, ha megelőzően az átalakuló gazdasági társaság kettős könyvvitelt vezetett, az átalakulással létrejövő gazdasági társaság az átalakulás napjával nem térhet át az egyszeres könyvvitelre akkor sem, ha egyébként ennek feltételei fennállnak. Ez esetben a könyvvezetés módjának megváltoztatására legkorábban az átalakulás napját követő év január 1-jével kerülhet sor.

(2) Az egyszeres könyvvitelt vezető gazdasági társaságba beolvadó, kettős könyvvitelt vezető gazdasági társaság a 41/F—41/J. §-ban előírtak alkalmazása előtt, az átalakulással egyidejűleg köteles a kettős könyvvitelről az egyszeres könyvvitelre áttérni és a 81. § (1) bekezdése szerinti egyszerűsített mérleget elkészíteni. Ez esetben az egyszerűsített mérleg eszköz- és forrásadatai jelentik a kettős könyvvitelről az egyszeres könyvvitelre való áttéréssel beolvadó gazdasági társaság vagyonmérlegének könyv szerinti [a 41/F. § (4) bekezdése *a*) pontja szerinti vagyonmérleg első oszlopának] értékeit.”

(7) Az Szt. a következő alcímmel és 41/M. §-sal egészül ki:

„Egyéb átalakulás

41/M. § A gazdasági társaságon kívüli, egyéb gazdálkodó átalakulása során — ha az átalakulást törvényi előírás lehetővé teszi — a 41/E—41/L. § előírásait kell értelemszerűen alkalmazni, az alapul szolgáló külön törvény előírásai figyelembevételével.”

52. § Az Szt. 50. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az adózott eredményt terhelő részesedés a kamatozó részvény után fizetett kamat is.”

53. § Az Szt. 52. §-a kiegészül a következő *i*) ponttal és (2)—(3) bekezdéssel, jelenlegi szövege pedig (1) bekezdésre változik:

(A kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell:)

„*i*) minden olyan vállalkozónak, illetve a vállalkozó képviselőjére jogosult személynek a nevét és lakóhelyét, aki az éves beszámolót köteles aláírni.”

„(2) A gazdasági társaságokról szóló törvény szerinti ellenőrzött gazdasági társaság kiegészítő mellékletének tartalmaznia kell:

- a*) a jelentős befolyással,
- b*) a többségi irányítást biztosító befolyással,
- c*) a közvetlen irányítást biztosító befolyással

rendelkező tag (részvényes) nevét, székhelyét, szavazatainak arányát.

(3) A kiegészítő mellékletnek tételesen tartalmaznia kell minden olyan gazdasági társaság nevét, székhelyét, jegyzett tőkéjének összegét, szavazatok arányát, ahol a gazdálkodó a gazdasági társaságokról szóló törvény szerint

- a*) jelentős befolyással,
- b*) többségi irányítást biztosító befolyással,
- c*) közvetlen irányítást biztosító befolyással

rendelkezik.”

54. § Az Szt. 53. §-a a következő *c*) ponttal egészül ki:

(A kiegészítő mellékletben be kell mutatni:)

„*c*) a lekötött tőketartalékot, a lekötött eredménytartalékot jogcímeik szerint megbontva.”

55. § Az Szt. 94. §-ának *c*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy rendeletben szabályozza)

„*c*) a biztosító intézetek, a befektetési vállalkozások, a hitelintézetek, a pénzügyi vállalkozások, a Magyar Nemzeti Bank, a tőzsdék, az elszámolóházak, a befektetési alapok, a betétbiztosítási alapok, az intézményvédelmi alapok, a befektetővédelmi alapok, az ügyfélvédelmi alapok, a közraktárak, a kockázati tőketársaságok és a kockázati tőkealapok könyvvezetésének, éves beszámoló készítésének sajátosságait a Magyar Nemzeti Bank véleményének előzetes kikérésével,”

56. § Az Szt. 1. és 2. számú melléklete e törvény 3. és 4. számú melléklete szerint módosul.

57. § (1) Az e törvény hatálybalépésekor már működő gazdasági társaságoknál az osztalékkelőgre vonatkozó, az Szt.-t kiegészítő 19/A. §-a, továbbá a 26/A. § (1) bekezdése rendelkezéseit első ízben a 2000. évben kell alkalmazni.

(2) Az e törvény hatálybalépésekor már működő részvénytársaságoknál a kamatozó részvény után fizetett kamatok elszámolására vonatkozó, az Szt.-t kiegészítő 26/A. § (2) bekezdése, 50. § (5) bekezdése, 2. számú melléklet 21. pontja rendelkezéseit az 1999. évre fizetendő kamatoknál kell első ízben alkalmazni.

(3) Az e törvény hatálybalépésekor — a gazdasági társaságokról szóló törvény, illetve a cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló törvény átmeneti rendelkezései szerint — folyamatban lévő ügyekben a hatálybalépésekor érvényes előírásoknak megfelelően kell eljárni.

(4) Az e törvény hatálybalépésével egyidejűleg az Szt. 71. § (6) bekezdése, az 1. számú melléklet D. Saját tőke I. Jegyzett tőke tétel

„*b*) részvénytársaságnál, korlátolt felelősségű társaságnál cégbíróságon még be nem jegyzett

— tőkeemelés, illetve

— tőkeleszállítás

összege(i)”

része, továbbá a 2. számú melléklet 25. *d*) pontja hatályát veszti.

(5) Az e törvény hatálybalépésével egyidejűleg az Szt. 41/E. §-ának (2) bekezdésében a „— (4)” szövegrész, a 41/E. §-ának (4) bekezdése, valamint a 41/E. §-ának (5) bekezdésében a „,illetve a (4) bekezdés *b*) pontjában” szövegrész hatályát veszti.

HARMADIK RÉSZ

I. Fejezet

A közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény módosításáról

58. § A közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény 26. §-ának *n*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„*n*) *tartós adományozás*: a közhasznú szervezet és támogatója által írásban kötött szerződés alapján nyújtott pénzbeli támogatás (nem magánszemély támogató esetében az értékpapír átadása is), ha a szerződésben a támogató arra vállal kötelezettséget, hogy a támogatást a szerződéskötés (szerződésmódosítás) évében és az azt követő legalább három évben, évente legalább egy alkalommal — azonos vagy növekvő összegben — ellenszolgáltatás nélkül adja, azzal, hogy nem számít ellenszolgáltatásnak, ha a közhasznú szervezet a közhasznú szolgáltatása nyújtása keretében utal az adományozó nevére, tevékenységére.”

II. Fejezet

*A Polgári Törvénykönyvről szóló
1959. évi IV. törvény módosításáról*

59. § A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 28. §-ának (1) bekezdése a következő mondatral egészül ki:

„Az államot a polgári jogviszonyokban — ha törvény ettől eltérően nem rendelkezik — a pénzügyminiszter képviseli; ezt a jogkörét más állami szerv útján is gyakorolhatja vagy más állami szervre ruházhatja át.”

60. § Az e törvény hatálybalépésével egyidejűleg a Ptk-ból a „II. Cím Az állam mint jogalany IV. fejezet A jogképesség” szövegrész, valamint a 26—27. § a hatályát veszti.

III. Fejezet

*A csődeljárásról, a felszámolási eljárásról
és a végelszámolásról szóló 1991. évi IL. törvény
módosításáról*

61. § A csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi IL. törvény 3. §-a (1) bekezdésének a) pontja a következő rendelkezéssel egészül ki:

(E törvény alkalmazásában)

„Gazdálkodó szervezeteknek minősül az egyesülés is.”

IV. Fejezet

*A cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról
és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény
módosításáról*

62. § (1) A cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény (a továbbiakban: Ctv.) 13. §-ának (7) bekezdése a következő rendelkezésekkel egészül ki:

(A cégjegyzék cégformánként, a 12. §-ban meghatározottakon túlmenően az alábbi adatokat is tartalmazza közhasznú társaság esetében:)

„d) a közhasznúsági fokozatot,

e) a közhasznú jogállás megszerzésének, módosításának és törlésének időpontját.”

(2) A Ctv. 19. §-ának (2) bekezdése a következő mondatral egészül ki:

„Szövetkezet esetében a jegyzett tőke változását évente csak egy alkalommal, legkésőbb a számviteli törvény szerinti beszámoló elfogadását megelőzően 3 hónappal kell a cégbíróságnak bejelenteni.”

(3) A Ctv. 25. §-ának (1) bekezdése a következő mondatral egészül ki:

„A cégbíróság ennek érdekében a cég neve, székhelye, cégjegyzékszám mellett az adóhatósággal e törvény melléklete I. részének 6. pontja szerinti adatokat, a Központi Statisztikai Hivatallal pedig a cég főtevékenységét is közli.”

(4) A Ctv. 26. §-ának (2) bekezdése a következő mondatral egészül ki:

„A végzés ellen benyújtott fellebbezésnek pedig a működés megszüntetésére vonatkozó kötelezettség tekintetében nincs halasztó hatálya.”

(5) A Ctv. mellékletének I. része a következő 6. ponttal egészül ki:

[Valamennyi cég bejegyzéséhez (változásbejegyzéséhez) szükséges okiratok:]

„6. az adószám megállapításához szükséges, az általános forgalmi adóval kapcsolatos nyilatkozat [az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény 14. § (1) bek.]”

V. Fejezet

*A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra
jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló
1997. évi LXXX. törvény módosításáról*

63. § (1) A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 4. § c) pontja a következő új 5—7. alpontokkal egészül ki, egyidejűleg az 5—8. alpontok számozása 8—11. alpont megjelölésre módosul:

[E törvény alkalmazásában:

c) Társas vállalkozás]

„5. a közös vállalat,

6. az 1—5. pontban felsorolt társas vállalkozások az előtársaságként történő működés időszakában is

7. az egyesülés,”

(2) A Tbj. 4. §-a d) pontjának 1. alpontja a következők szerint módosul:

(Társas vállalkozó:)

„1. a betéti társaság bel- és kültagja, a közkereseti társaság tagja, a korlátolt felelősségű társaság, a közhasznú társaság (ideértve ezen társaságok előtársaságként történő működésének időtartamát is), illetve a közös vállalat, az egyesülés tagja, ha a társaság tevékenységében ténylegesen és személyesen közreműködik, és ez nem munkaviszony vagy megbízási jogviszony keretében történik (tagsági jogviszony)”

(3) A Tbj. 4. §-ának e) pontja a következők szerint módosul:

„e) Kiegészítő tevékenységet folytató: az az egyéni, illetve társas vállalkozó, aki vállalkozói tevékenységet saját jogú

nyugdíjasként folytat, továbbá az az özvegyi nyugdíjban részesülő személy, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte.”

64. § A Tbj. 43. §-ának (1) bekezdése új *d)* ponttal egészül ki:

[A 42. § (1) bekezdése alapján nyilvántartásba vett adatokból]

„*d)* a gazdasági kamarák és a cégbíróságok külön törvényben meghatározottak”

(szerinti adatok igénylésére jogosultak)

65. § (1) A Tbj. 34. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Szolgálati idő szerzése végett megállapodás megkötésével és a megállapodás megkötése napján érvényes minimálbér alapulvételével számított — magánnyugdíjpénztár tagja esetén a kötelező tagdíj mértékével csökkentett — 31 százalékos nyugdíjbiztosítási járulék megfizetésével szolgálati időt szerez az, aki

a) a Tny.-ben meghatározott felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán eltöltött idejét ideértve a doktórandszűkítést is,

b) a társadalombiztosítási öregségi teljes nyugdíjhoz a Tny. 7. §-ának (1) bekezdésében meghatározott húsz év szolgálati idő, illetőleg a társadalombiztosítási öregségi nyugdíjhoz a Tny. 18. §-ának (1) bekezdése szerinti húsz év szolgálati idő vagy — az igénylőre irányadó öregségi nyugdíjkorhatár 1997. december 31-e utáni betöltése esetén — az öregségi résznyugdíjhoz a Tny. 7. § (3) bekezdésének *b)* pontjában előírt tizenöt év szolgálati idő elérése érdekében kizárólag az említett öregségi résznyugdíjra, illetve öregségi teljes nyugdíjra jogosultsághoz szükséges hiányzó szolgálati idejét, de legfeljebb öt naptári évet kívánja szolgálati időként elismertetni.

A b) pont szerinti esetben a megállapodás megkötése az öregségi teljes vagy résznyugdíj iránti igény bejelentésekor, de legfeljebb az első fokú határozat elleni jogorvoslatra meghatározott idő lejártáig kezdeményezhető és a nyugdíjbiztosítási járulék a megállapodás megkötését követő tizenöt napon belül egy összegben fizethető meg.”

(2) A Tbj. 34. §-ának (6) bekezdése a következők szerint módosul:

„(6) A (4) bekezdésben szabályozott esetekben a fizetendő nyugdíjbiztosítási járulék alapja a szolgálati időként elismerhető időszak naptári napjainak és a megállapodás megkötése napján érvényes minimálbér harmincad részének szorzata. A (4) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben a megállapodás megkötését kezdeményező személy az addig elismert szolgálati idejét a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv — Tny. 65. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti — határozatával igazolja. Az adott időtartamra vonatkozó nyugdíjbiztosítási járulék megfizetésének tényéről és időpontjáról a megállapodást kötő MEP — a járulék megfizetését követő nyolc napon belül — írásban értesíti az

illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatási szervet, amely intézkedik a korábbi határozatának módosításáról. Az elismert szolgálati idő figyelembevételével az ellátás az egyéb jogszabályi feltételek megléte esetén is legkorábban a járulék megfizetésének napjától állapítható meg.”

(3) A Tbj. 49. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„49. § (1) A foglalkoztató, az egyéni vállalkozó, valamint az a személy, aki a 39. § (2) bekezdése alapján járulékfizetésre kötelezett (a továbbiakban együtt: fizetésre kötelezett) nyilvántartásba vétel céljából bejelenti a (2) bekezdésben meghatározott adatokat.

(2) A fizetésre kötelezett bejelenti:

a) nevét (elnevezését), rövidített cégnevét;

b) címét, székhelyét, telephelyét,

c) létesítő okirata, társasági szerződése, alapító okirata keltét,

d) a cégjegyzésre jogosultak nevét, lakóhelyét,

e) cégjegyzékszámát,

f) a jogelőd cégnevét, cégjegyzékszámát, adószámát.

(3) A fizetésre kötelezett egyéni vállalkozó, ha

a) a 4. § *f)* pont szerinti ellátást állapítottak meg részére, illetőleg annak folyósítását megszüntették, a megállapítás, megszüntetés időpontját követő,

b) legalább 36 órás munkaviszonyt létesített vagy ilyen jogviszonya megszűnt, a létesítéstől, illetőleg megszüntetéstől számított

15 napon belül az igazgatási szervnél bejelentést tesz.

(4) A fizetésre kötelezett valamennyi pénzforgalmi bankszámlájának, elszámolási számlájának (a továbbiakban együtt: bankszámlavezető hitelintézet) elnevezését és számlaszámát a bankszámla nyitását követő 15 napon belül az igazgatási szervnek bejelenti.

(5) Az igazgatási szerv a fizetésre kötelezett részére folyószámlaszámot állapít meg, amit ezt követően valamennyi társadalombiztosítási kötelezettséggel kapcsolatos nyomtatványon, iraton fel kell tüntetni.

(6) A fizetésre kötelezett

a) ha üzletszerű gazdasági tevékenységet csak cégjegyzése iránti kérelem benyújtását követően folytathat, a cégbírósághoz intézett bejegyzés iránti kérelem és mellékletei benyújtásával,

b) ha tevékenysége egyéni vállalkozói igazolványhoz kötött, a székhely és tevékenységi kör szerint hatáskörrel és illetékességgel rendelkező gazdasági kamarához intézett vállalkozói igazolvány iránti kérelem benyújtásával,

c) az *a)–b)* pontokban nem említett esetben az igazgatási szerv által rendszeresített nyomtatvány kitöltésével és benyújtásával

tesz eleget bejelentési kötelezettségének és kéri a folyószámlaszám megállapítását.

(7) A cégbíróság, illetve a gazdasági kamara az erre a célra szolgáló számítógépes rendszer útján közli az igazgatási szervvel a (2) bekezdésben megjelölt adatokat. Az igazgatási szerv a cégbírósággal, illetőleg a gazdasági kamarával — az adatok beérkezését követően haladéktalanul — számító-

gépes rendszer útján közli a folyószámlaszámot, a (6) bekezdés c) pontja szerinti fizetésre kötelezett pedig a nyomtatvány beérkezését követően értesíti folyószámlaszámáról.

(8) A (6) bekezdés a)—b) pontjaiban megjelölt fizetésre kötelezett bejelentési kötelezettségének teljesítését követően az igazgatási szervnek — foglalkoztatói minőségének keletkezését 8 napon belül — bejelenti.

(9) A fizetésre kötelezettnek az (1)—(8) bekezdésekben foglalt minden olyan adat változását, amelyet a gazdasági kamarához, illetve a cégbírósághoz nem kell bejelentenie — a változás bekövetkezésétől számított 15 napon belül — közvetlenül az igazgatási szerv részére kell bejelentenie.

(10) Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) szerint a kincstári körbe tartozó munkáltatónak, illetőleg a helyi önkormányzatok nettó finanszírozása hatálya alá tartozó illetmény-számfejtési feladatokat ellátó kifizető szervezetnek a foglalkoztatóra előírt kötelezettségeket az Áht.-ban és annak végrehajtására kiadott rendeletekben meghatározott módon kell teljesíteni azzal, hogy a munkáltatóra (kifizetőre) az (1) bekezdésében írt rendelkezéseket is alkalmaznia kell.”

(4) A Tbj. 56. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, és egyidejűleg a 56. § jelenlegi szövege (1) bekezdésre módosul:

„(2) A Tny. és az Eb. szerinti megtérítési kötelezettség teljesítésének elmulasztása esetén az e jogcímen fennálló tartozások, valamint a korengedményes nyugdíjtartozások kezelésére, behajtására, a behajthatatlan tartozások törlesztésére, továbbá a fizetési halasztás, részletfizetés engedélyezésére az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.”

VI. Fejezet

Az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény módosításáról

66. § Az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény módosításáról rendelkező 1997. évi XXIX. törvény 14. §-ának (7) bekezdésében említett 3 hónapos határidő 12 hónapra módosul.

VII. Fejezet

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény módosításáról

67. § Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény az alábbi 19/A. §-sal egészül ki:

„19/A. § (1) A nukleáris létesítmények az OAH-nak felügyeleti díjat kötelesek fizetni.

(2) A felügyeleti díj éves mértéke a névleges hőtéljesítmény (MWth) és a számítási alap szorzata. A számítási alap 146 992 Ft/MWth/év.

(3) A nukleáris létesítmények az éves felügyeleti díj arányos részét negyedévente kötelesek megfizetni, legkésőbb a tárgynegyedév ötödik napjáig.”

VIII. Fejezet

Az értékpapírok forgalomba hozataláról, a befektetési szolgáltatásokról és az értékpapír-tőzsdéről szóló 1996. évi CXI. törvény módosításáról

68. § Az értékpapírok forgalomba hozataláról, a befektetési szolgáltatásokról és az értékpapír-tőzsdéről szóló 1996. évi CXI. törvény 94/H. §-a a következő új (2) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a (2)—(4) bekezdések számozása (3)—(5) bekezdésre változik:

„(2) A pénzügyminiszter a tőzsdei értékpapírlistán nem szereplő részvények nyilvános vételi ajánlattétel útján történő megszerzésének további feltételeit írhatja elő, valamint megállapíthatja annak részletes szabályait.”

IX. Fejezet

Az állam tulajdonában lévő vállalkozói vagyონ értékesítéséről szóló 1995. évi XXXIX. törvény módosításáról

69. § Az állam tulajdonában lévő vállalkozói vagyón értékesítéséről szóló 1995. évi XXXIX. törvény 7. §-a a következő (10) bekezdéssel egészül ki:

„(10) Ha a tartós állami tulajdonban maradó társaság alapszabálya az egy részvényes által gyakorolható szavazati jog legmagasabb mértékéről rendelkezik, az erre vonatkozó előírások nem alkalmazhatók a törvényben megállapított legkisebb állami részesedéshez fűződő részvényesi jogok gyakorlása során.”

X. Fejezet

A statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény módosításáról

70. § A statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény a következő 8/A. §-sal egészül ki:

„8/A. § (1) A jogi személynek, valamint a gazdasági tevékenységet folytató természetes személynek és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetnek statisztikai számjel kiadása céljából be kell jelentkeznie a KSH-nál. A statisztikai számjel a 6. § (2) bekezdése szerinti statisztikai azonosítóból és statisztikai csoportképző adatok kódjából áll.

(2) Az (1) bekezdés szerinti szervezetek a statisztikai számjel megállapítása céljából történő bejelentkezésnek az alábbiak szerint tesznek eleget:

a) egyéni vállalkozói igazolványhoz kötött tevékenység esetében az illetékes gazdasági kamarához intézett, vállalkozói igazolvány iránti kérelem benyújtásával;

b) ha üzletszerű gazdasági tevékenységet csak a cégbejegyzés iránti kérelem benyújtását követően folytathat, az illetékes cégbíróshoz intézett cégbejegyzés iránti kérelem benyújtásával;

c) az a)–b) pont alá nem tartozó esetben az állami adóhatóságnál történő bejelentkezési kötelezettség teljesítésével egyidejűleg a statisztikai számjel megállapítása céljára rendszeresített adatgyűjtési nyomtatvány kitöltésével.

(3) Az illetékes gazdasági kamara, illetve cégbíróshoz az erre a célra szolgáló számítógépes rendszer útján közli a KSH-val a statisztikai számjel megállapításához szükséges, a vállalkozói igazolvány megszerzése, illetve a cégbejegyzés érdekében kitöltött nyomtatványon rendelkezésre álló adatok közül az érintett nevét (cégnevét), valamint címét (székhelyét) és ezen túlmenően a főtevékenységét is.

(4) A KSH a (3) bekezdésben meghatározott adatok alapján, a számítógépes rendszer útján haladéktalanul közli a gazdasági kamarával, cégbíróshoz, valamint az állami adóhatósággal a (2) bekezdés a) és b) pontjában meghatározottak statisztikai számjelét, illetve az ok megjelölésével értesíti a megkereső szervezetet a statisztikai számjel megállapításának megtagadásáról. A (2) bekezdés c) pontjában meghatározottak statisztikai számjelükről — kérésükre — írásban kapnak értesítést.

(5) A statisztikai számjel megállapításához szükséges adatokban bekövetkezett változást — amennyiben azt a gazdasági kamarához, illetve cégbíróshoz nem kell bejelenteni — az érintettek az adat változását követő 15 napon belül kötelesek közölni a KSH-val.”

XI. Fejezet

Az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény módosításáról

71. § Az árak megállapításáról szóló — többször módosított — 1990. évi LXXXVII. törvény (a továbbiakban: Ámt.) 7. §-a a következő új (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A taxiengedély érvényességi területe szerint illetékes települési önkormányzat — a fővárosban a Fővárosi Önkormányzat — képviselő-testülete a területi kereskedelmi és iparkamarával egyeztetve, a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség illetékes területi felügyelete és a szolgáltatásban közvetlenül érintett szakmai érdekképviseleti szervezetek véleményének figyelembevételével megállapíthatja a személytaxi szolgáltatásért felszámítható legmagasabb árat.”

72. § Az Ámt. mellékletének I. fejezete B) Szolgáltatók főcímű táblázata e törvény 5. számú melléklete szerint módosul.

XII. Fejezet

A távközlésről szóló 1992. évi LXXII. törvény módosítása

73. § A távközlésről szóló — többször módosított — 1992. évi LXXII. törvény 22. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek, a jelenlegi (3) bekezdés számozása (5) bekezdésre változik:

„(3) A szolgáltatók kötelesek a hatóságnak minőségfelügyeleti díjat fizetni. A szolgáltatók a díjat negyedévente, legkésőbb a tárgynegyedévet követő hónap 15. napjáig kötelesek megfizetni a Hírközlési Főfelügyelet Magyar Államkincstárnál vezetett számlájára.

(4) A minőségfelügyeleti díj mértéke szolgáltatás-hozzáférési pontonként 136 Ft/év. A díj egyes szolgáltatásfajtánként (beleértve annak eszközrendszerét is) szolgáltatás-hozzáférési pont figyelembevételével meghatározott vetítési alapját és a fizetés feltételeit a miniszter rendeletben állapítja meg.”

NEGYEDIK RÉSZ

Záró rendelkezések

74. § (1) Ez a törvény — a 26—28. §, a 30. §, az 58—60. §, a 63. § (3) bekezdése, a 65. § (2)—(3) bekezdése, a 66. §, a 67. §, a 71—73. § és e § (6), (8) bekezdése kivételével — 1998. június 16-án lép hatályba, azonban az egyéni vállalkozó adószáma, társadalombiztosítási folyószámlaszáma és statisztikai számjele megszerzésére, az ezekkel kapcsolatos bejelentkezésre vonatkozóan 1998. július 1-jéig a törvény hatálybalépését megelőzően hatályos rendelkezések az irányadók.

(2) E törvény 26—28. §-ai, 30. §-a, az 59—60. §-ai, valamint a 66. §-a e törvény kihirdetésének napján lép hatályba.

(3) E törvény 58. §-a és a 63. §-ának (3) bekezdése e törvény kihirdetésének napján lép hatályba azzal, hogy rendelkezéseit 1998. január 1-jétől kell alkalmazni. E törvény 65. §-ának (2)—(3) bekezdése e törvény kihirdetésének napján lép hatályba azzal, hogy rendelkezéseit 1998. január 1-jétől kell alkalmazni.

(4) E törvény 67. §-a és a 71—73. §-ai 1998. július 1. napján lépnek hatályba.

(5) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény 299. §-ának (4)—(5) bekezdései, a 309. §-ának (1) bekezdése, valamint a 320. § a) pontjából a »...ből az „egyesülésnek és” szövegrész,«

illetve ugyancsak a 320. § *a*) pontjából az »„,az 58. § (1) bekezdése, az 58. § (4) bekezdéséből az „— a társasági szerződés megkötésének, illetve a (2) bekezdés szerinti módosításának időpontjára visszaható hatállyal —” szövegrész,« kitételek a hatályukat veszítik.

(6) E törvény 11. §-ának (1) bekezdésével módosított Tao. 4. §-a 1. *a*) pontjának *b*) alpontja, a 11. §-ának (2) bekezdésével módosított Tao. 4. §-a 4. pontjának *c*) és *d*) alpontja, a 14. § (2) bekezdésével módosított Tao. 7. §-ának (5) bekezdése, valamint 15. §-ának (2) bekezdésével beiktatott Tao. 8. §-a (1) bekezdésének *s*) pontja e törvény kihirdetésének napján lép hatályba, azzal hogy rendelkezéseit 1998. január 1-jétől kell alkalmazni.

(7) 1998. évben a Tbj. 50. §-ának (4)—(5) bekezdésétől eltérően

a) az egyéni vállalkozó abban az esetben köteles az összesítő bevallást benyújtani, ha a járulékalapot képező jövedelmének (vállalkozói kivétnek) a havi összege meghaladja a minimálbér összegét. Bevallás hiányában az igazgatási szerv a járulékfizetési kötelezettséget a Tbj. 29. § (1)—(5) bekezdése és a Tbj. 30. §-a alapján a minimálbér figyelembevételével határozza meg;

b) a Tbj. 29. §-ának (6) bekezdése szerinti egyéni vállalkozó a társadalombiztosítási járulékot, a nyugdíjjárulékot — közép- vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán egyidejűleg tanulmányokat folytató egyéni vállalkozó az egészségbiztosítási járulékot is —, illetőleg a kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozó a baleseti járulékot minden negyedévet követő hónap 10. napjáig köteles bevallani és megfizetni.

c) Az összesítő bevallás az erre a célra rendszeresített nyomtatványon, vagy az igazgatási szerv által a kötelezett rendelkezésére bocsátott számítógépes program (informatikai utasítás) felhasználásával mágneses adathordozón is benyújtható.

(8) E törvény 74. §-ának (7) bekezdése a kihirdetés napján lép hatályba azzal, hogy az *a*) és *c*) pont rendelkezéseit első alkalommal az 1998. március hónapra vonatkozóan, a *b*) pontot pedig első alkalommal az 1998. második negyedévi bevallásra kell alkalmazni.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Gál Zoltán s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1. számú melléklet
az 1998. évi XXXIII. törvényhez

Az 1995. évi CXVII. törvény
8. számú mellékletének módosítása

1. Az Szja tv. 8. számú melléklete 5. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„5. Igazolt befektetés az az összeg, amelyet a magánszemély a tőkeszámla vezetésére jogosult, értékpapír-forgal-

mazási tevékenységet folytató társaság közreműködésével történő vásárlással, ilyen társaságnál történő jegyzéssel, a belföldön bejegyzett részvénytársaság részvénye [ideértve a kockázati tőkebefektetésekről, a kockázati tőketársaságokról, valamint a kockázati tőkealapokról szóló törvény hatálya alá tartozó kockázati tőketársaság által kibocsátott részvényt (a továbbiakban: kockázati tőkerészvényt) is], befektetési alap befektetési jegye, a jelzálog-hitelintézet jelzáloglevele, a kockázati tőkealap-jegy (a továbbiakban együtt: a befektetés tárgya) vételáraként annak megvásárlására az Állami Értékpapír- és Tőzsd felügyelet által engedélyezett nyilvános forgalomba hozatal során, vagy tőzsdéi ügylet során 1994. december 31-ét követően pénzben fizetett ki, és erről a tőkeszámla vezetője a magánszemély kérésére (legkésőbb az adóévet követő év január 31-éig) a magánszemély adóazonosító száma, valamint a befektetés tárgyának azonosító adatai feltüntetésével — a másolatnak az adózás rendjéről szóló törvényben meghatározott elévülési idő végéig tartó megőrzési kötelezettsége mellett — igazolást ad ki olyan módon, hogy abból a befektetés időtartama, valamint a befektetés tárgyának egységére fordított összeg mindenkor megállapítható legyen. A kockázati tőkealap letétkezelője kizárólag az általa értékesített kockázati tőkealap jegyre jogosult igazolás kiadására.”

2. számú melléklet
az 1998. évi XXXIII. törvényhez

A fogyasztási adóról és a fogyasztói árkiegészítésről szóló
1991. évi LXXVIII. törvény módosítása

A Fat. 2. számú mellékletének 5., 11., 13. és 14. pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek, egyidejűleg a következő 16. és 17. ponttal egészül ki:

Sorszám	A szolgáltatás megnevezése és SZJ száma	A fogyasztói árkiegészítés mértéke
---------	---	------------------------------------

„5. A 65. életévüket betöltött magyar állampolgárok és az országgyűlési képviselők korlátlan, valamint a fegyveres erők hadköteles tagjainak és a polgári szolgálatot teljesítők jogszabályban meghatározott számú ingyenes vasúti utazása (SZJ: 09112-ből) 12,0%”

„11. A 65. életévüket betöltött magyar állampolgárok és az országgyűlési képviselők ingyenes utazása a menetrend szerinti távolsági autóbussz-közlekedésben (SZJ: 09122-ből) 8,0%”

Sor-szám	A szolgáltatás megnevezése és SZJ száma	A fogyasztói árkiegészítés mértéke
„13.	A 65. életévüket betöltött magyar állampolgárok, a fegyveres erők hadköteles tagjai és a polgári szolgálatot teljesítők, valamint az országgyűlési képviselők ingyenes utazása a helyi közlekedésben (SZJ: 09121-ből és SZJ: 09124-ből) Budapest (a Helyiérdekű Vasúttal együtt)	16,5%
	Debrecen ezen belül:	
	kötöttpályás közlekedés	20,0%
	egyéb közlekedés	15,5%
	A többi megyei jogú város	15,5%
	Egyéb települések	12,0%”
„14.	50%-os személyhajózási és révközlekedési kedvezmény (SZJ: 09221-ből és SZJ: 09223-ből)	100%”
„16.	Az 5., 11. és 13. pont szerinti fogyasztói árkiegészítés azon szolgáltatók számára jár, amelyek (akik) az életkorhoz kötött ingyenességet bármiféle korlátozás nélkül biztosítják. A helyi közlekedésben 5%-os árkiegészítés igénybevételére jogosultak azok a szolgáltatók, amelyek (akik) az életkorhoz kötött ingyenességet csak a 70 éven felüliekre érvényesítik.	
17.	A 70. életévüket betöltött magyar állampolgárok, a fegyveres erők hadköteles tagjai és az országgyűlési képviselők ingyenes utazása a személyhajózás és a révközlekedés menetrend szerinti járatain (SZJ: 09221-ből és 09223-ből)	5%”

3. számú melléklet

az 1998. évi XXXIII. törvényhez

Az 1991. évi XVIII. törvény 1. számú mellékletének módosítása

1. Az Szt. 1. számú mellékletének 14. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„14. Külön sorban — a saját tőke elemei között — kell a mérlegben negatív előjellel szerepeltetni a jegyzett, de

még be nem fizetett tőke értékét, ideértve a kedvezményes áron kibocsátott dolgozói részvények, dolgozói üzletrészek értékének a dolgozókat terhelő, általuk még nem rendezett hányadának megfelelő értéket is. A saját tőke elemei között a visszavásárolt tulajdonosi részesedést (saját részvény, saját üzletrész) névértéken külön tájékoztató adatként kell kimutatni.”

2. Az Szt. 1. számú melléklete a 14. pont után a következő 14. a) és 14. b) ponttal egészül ki:

„14. a) Ahol más törvény jegyzett tőkén (alaptőkén, törzstőkén) felüli vagyoni fedezetet ír elő, ott azon — eltérő rendelkezés hiányában — a jegyzett tőkével, a 22. § (4) bekezdése szerinti összeggel, a lekötött tőketartalékkal, a lekötött eredménytartalékkal, továbbá az értékelési tartalékkal, valamint a 24. § (4) bekezdése szerinti nem realizált árfolyamveszteség és a 27. § (6) bekezdése szerinti céltartalék különbözetének összegével csökkentett saját tőke összegét kell érteni.

14. b) Az eredménytartalék, illetve a tőketartalék lekötött összegeként kell — többek között — figyelembe venni a gazdasági társaságnál a veszteség fedezetére kapott pótbefizetés összegét, a visszavásárolt saját üzletrészek, saját részvények névértékét, illetve visszavásárlási értékét, ha ez utóbbi a több, az átalakulással létrejött gazdasági társaságnál a vagyon felértékelése, illetve az egyszeres könyvvitellről a kettős könyvvitelre való áttérés miatt még fizetendő társasági adónak megfelelő összeget.”

3. Az Szt. 1. számú mellékletének 18. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„18. Az alapítókkal szembeni kötelezettségek között kell kimutatni azokat az alapítóktól kapott összegeket, amelyek visszafizetési határideje vagy meghatározatlan, vagy a jövőbeni eseményektől függ.”

4. számú melléklet

az 1998. évi XXXIII. törvényhez

Az 1991. évi XVIII. törvény 2. számú mellékletének módosítása

1. Az Szt. 2. számú mellékletének 21. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„21. Kapott osztalék és részesedés a befektetett eszközök, részvények, törzsbetétek, tulajdoni hányadok után a gazdasági társaságtól kapott, illetve az adózott eredményből járó összegek (ideértve a kamatozó részvények után kapott kamatot is), amennyiben azok a mérlegkészítés időpontjáig ismertté váltak.”

2. Az Szt. 2. számú melléklete 23. pontjának *d)* alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(23. A pénzügyi műveletek egyéb bevételei, illetve egyéb ráfordításai között kell kimutatni:)

„*d)* a közös tevékenység (közös üzemeltetés), a közös érdekelttség (külkereskedelmi ügyletek) átvett, illetve átadott eredményét, továbbá az egyesülésnél a működés költségeinek ellentételezésére átvett tagi hozzájárulások értékét, az egyesülés tagjainál az egyesülés működési költségeinek ellentételezésére átadott összeget.”

3. Az Szt. 2. számú melléklete a 24. pont után a következő 24. *a)* ponttal egészül ki:

„24. *a)* Elengedett kötelezettségként a rendkívüli bevételek között kell elszámolni a — részvénytársaságnak nyújtott hitel miatt — fennálló kötelezettség összegét, ha azt — törvény előírása alapján — a jegyzett tőkén felüli vagyon fedezete mellett kibocsátott részvények ellenében engedték el. Ez esetben azonban nem kell alkalmazni a 29. § vonatkozó rendelkezéseit.”

*5. számú melléklet
az 1998. évi XXXIII. törvényhez*

*Az árak megállapításáról szóló
1990. évi LXXXVII. törvény mellékletének módosítása*

1. Az Ámt. Mellékletének I. fejezete *B)* Szolgáltatások főcímű táblázatában (a továbbiakban: táblázat) a „405—11—01-ből A belföldi közforgalmú vasúti áruszállítás díja (a veszélyes áruk és hulladékok fuvarozása, valamint az áru fuvarozás különleges teljesítményei kivételével) közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter” szövegrész hatályát veszti.

2. A táblázat „405—31—04—01 Helyi érdekű vasúti áruszállítás díja, közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter” szövegrész hatályát veszti.

3. A táblázat „406—11—01 Belföldi levélpostai küldemények díja, közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter” szövegrészében a szám „095111” SZJ számra változik.

4. A táblázat „406—11—2 Belföldi csomagküldemények díja, közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter” szövegrész hatályát veszti.

5. A táblázat „406—13-ből Belföldi postautalványok díja, közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter” szövegrészében a szám „095113” SZJ számra változik.

6. A táblázat „406—21—01 Belföldi táviratok díja, közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter” szövegrész hatályát veszti.

1998. évi XXXIV. törvény

a kockázati tőkebefektetésekről, a kockázati tőketársaságokról, valamint a kockázati tőkealapokról*

Az Országgyűlés annak érdekében, hogy kockázati tőketársaságok és kockázati tőkealapok befektetéseikkel nagyobb mértékben járuljanak hozzá korszerű és versenyképes vállalkozások létrejöttéhez és fejlesztéséhez a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A törvény hatálya

1. § E törvény hatálya kiterjed a kockázati tőketársaságok, valamint a kockázati tőkealapok, illetve a kockázati tőkealap-kezelők, továbbá a külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeiről és kereskedelmi képviseletéről szóló törvény szerinti külföldi vállalkozás fióktelepének a Magyar Köztársaság területén történő alapítására, létrehozatalára, működésére és állami felügyeletére.

Értelmező rendelkezések

2. § E törvény alkalmazásában

a) kockázati tőkebefektetés: a kockázati tőketársaság, illetve a kockázati tőkealap e törvénynek megfelelő tulajdon szerzése korlátozott felelősségű társaságban vagy részvénytársaságban;

b) kockázati tőkealap (a továbbiakban: alap): kockázati tőkealap-jegy forgalomba hozatalával létrehozott jogi személyiséggel rendelkező vagyontömeg;

c) kockázati tőkealap-kezelő (a továbbiakban: alapkezelő): az e törvény szabályainak megfelelően alapított és működő, belföldön bejegyzett olyan részvénytársaság, amely kizárólag az e törvény hatálya alá tartozó kockázati tőkealap-kezelési tevékenységet végzi;

d) kockázati tőkealap-kezelés (a továbbiakban: alapkezelés): kockázati tőkealap létrehozatala, valamint az alap vagyonának a kockázati tőkealap-jegy tulajdonosainak általános felhatalmazása alapján történő kezelése, befektetése; a kockázati tőkealapot megillető jogoknak az alap nevében történő gyakorlása, illetve az e törvényben meghatározott egyéb, az alapkezelőt terhelő kötelezettségek teljesítése;

* A törvényt az Országgyűlés 1998. március 16-i ülésnapján fogadta el.

e) *kockázati tőkealap-jegy* (a továbbiakban: *tőkejegy*): az alap nevében, javára és terhére sorozatban kibocsátott, az e törvényben, az alapkezelési szabályzatban, valamint a tőkejegy kibocsátási tájékoztatójában meghatározott vagyoni jogokat biztosító, átruházható értékpapír;

f) *kockázati tőketársaság* (a továbbiakban *tőketársaság*): a kizárólag az e törvényben meghatározott kockázati tőkebefektetési tevékenységet folytató, az e törvényben meghatározott feltételeknek megfelelően alapított, illetve működő részvénytársaság. E törvény eltérő rendelkezése hiányában tőketársaság alatt a külföldi vállalkozás fióktelepét is érteni kell;

g) *vezető állású személy*: a kockázati tőketársaság, továbbá a kockázati tőkealap (a továbbiakban együtt: vállalkozás) vezető tisztségviselője, felügyelő bizottsági tagja és minden olyan személy, akit a vállalkozás alapszabálya, alapító okirata, társasági szerződése, szervezeti működési szabályzata ilyenként határoz meg; fióktelep esetén a fióktelep vezetésére a külföldi vállalkozás által kinevezett személy és annak közvetlen helyettese;

h) *külföldi vállalkozás, külföldi vállalkozás fióktelepe*: a külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeiről és kereskedelmi képviseletéről szóló 1997. évi CXXXII. törvényben (a továbbiakban: Fkt.) ilyenként meghatározott szervezet;

i) *dotációs tőke*: a fióktelep létesítéséhez és működéséhez a létesítő által tartósan, korlátlanul, tehermentesen a fióktelep szabad rendelkezésére bocsátott tőke.

II. Fejezet

ÁLTALÁNOS ÉS KÖZÖS SZABÁLYOK

Engedélyezés, működési időtartam

3. § (1) A tőketársaság, illetve az alapkezelő az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet (a továbbiakban: Felügyelet) e törvényben meghatározott engedélye alapján kezdeni meg tevékenységét. Az alap a Felügyelet által történő nyilvántartásba vétellel jön létre, illetve a nyilvántartásból való törléssel szűnik meg.

(2) A határozott időtartamra alapított tőketársaság működésének időtartamát legalább hat teljes naptári évben kell meghatározni. A határozatlan időtartamra létrehozott tőketársaság hat teljes naptári éven belül végelszámolással nem szüntethető meg.

(3) Az alap kizárólag előre meghatározott, de legalább hat teljes naptári éves működési időtartamra hozható létre.

(4) Az alapkezelő az alap működési időtartamát — amennyiben azt az alapkezelési szabályzat lehetővé teszi — meghosszabbíthatja, legfeljebb az eredeti működési időtartamot nem meghaladó időtartamra.

Összeférhetetlenségi, tulajdonlasi szabályok

4. § (1) Tőketársaság, alapkezelő, illetve alap nem szerezhethet részesedést olyan vállalkozásban, amelyben a tőketársaság, illetve az alap alapkezelője vezető tisztségviselőjének, felügyelő bizottsági tagjának, könyvvizsgálójának, továbbá tulajdonosa vezető tisztségviselőjének vagy felügyelő bizottsági tagjának, könyvvizsgálójának, valamint a velük közös háztartásban élő közeli hozzátartozójának részesedése van.

(2) A tőketársaság, illetve az alapkezelő vezető tisztségviselője vagy vezető állású alkalmazottja nem lehet egyidejűleg ugyanolyan tevékenységet folytató gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője vagy vezető állású alkalmazottja.

Szervezeti és tőkekövetelmények

5. § (1) A tőketársaságra és az alapkezelőre a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény (a továbbiakban: Gt.), valamint az értékpapírok forgalomba hozataláról, a befektetési szolgáltatásokról és az értékpapírtőzsdéről szóló 1996. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Épt.) rendelkezéseit, a fióktelepre az Fkt. rendelkezéseit az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A tőkejegy forgalomba hozatalára, a kibocsátó kötelezettségeire az e törvényben foglalt eltérésekkel az Épt. rendelkezéseit kell alkalmazni.

6. § (1) A tőketársaság kizárólag névre szóló részvényekkel rendelkező részvénytársaság, valamint fióktelep formájában működhet.

(2) A tőketársaság jegyzett tőkéje nem lehet kevesebb ötszáz millió forintnál. Fióktelep esetén jegyzett tőke alatt dotációs tőkét kell érteni.

(3) Az alap jegyzett tőkéje nem lehet kevesebb ötszáz millió forintnál.

(4) Az alapkezelő kizárólag névre szóló részvényekkel rendelkező részvénytársaság formájában működhet.

(5) Az alap tőkejegyei kizárólag névre szóló értékpapírként hozhatók forgalomba.

(6) A tőketársaság, az alap, illetve az alapkezelő jegyzett tőkéje kizárólag pénzbeli hozzájárulást tartalmazhat.

(7) A tevékenységi engedély iránti kérelem benyújtásakor már működő részvénytársaságnak a saját tőkéjén belül kell legalább ötszáz millió forint — kötelezettségei fedezetét meghaladó — készpénzzel rendelkeznie.

(8) A tőkejegyek névértékét a jegyzéskor, zártkörű alapítás esetén a tőkejegyek megvásárlásakor teljes egészében be kell fizetni.

Engedélyezési eljárás

7. § (1) A tőketársaságnak — ide nem értve a fióktelepet — a tevékenységi engedélye iránti kérelméhez be kell nyújtania:

- a) alapszabályát (alapító okiratát), illetve ennek módosításait;
- b) a jegyzett tőke befizetését és rendelkezésre állását tanúsító iratokat;
- c) részvénykönyvének másolatát;
- d) a szervezeti és működési szabályzatát;
- e) az olyan gazdasági társaságok megnevezését, amelyben részesedése van, a részesedés mértékének megjelölésével;
- f) a külön jogszabályban meghatározott igazgatási szolgáltatási díj megfizetésének igazolását;
- g) könyvvizsgálójának nevét, engedélyének számát;
- h) a könyvvizsgáló igazolását arra vonatkozóan, hogy a kérelmező informatikai rendszere, számviteli politikája és számviteli rendje a társaság mindenkori pénzügyi helyzetének megállapítására alkalmas;
- i) a vezető állású személyek erkölcsi bizonyítványát, szakmai életrajzát és nyilatkozatukat arról, hogy velük szemben e törvényben meghatározott összeférhetlenségi ok nem áll fenn;
- j) az e törvényben foglalt előírásoknak való megfelelést tanúsító egyéb okiratokat.

(2) A tőketársaságok átalakulására a tevékenység engedélyezésének szabályait kell alkalmazni.

8. § Fióktelep esetében a 7. § (1) bekezdés *b), f), g), h), i) és j)* pontjában foglaltakon túlmenően be kell nyújtani:

- a) a külföldi vállalkozás alapszabályát (alapító okiratát), illetve ennek módosításait; részvénykönyvének másolatát, ennek hiányában a tulajdonosok megjelölését, tulajdoni részesedésük mértékének feltüntetésével;
- b) a külföldi vállalkozás nyilatkozatát, hogy korlátlanul helytáll a fióktelep cégneve alatt keletkezett kötelezettségekért;
- c) a külföldi vállalkozás nevében eljáró személyek teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozatát, hogy hozzájárulnak az engedély iránti kérelemben, illetve az ahhoz csatolt iratokban foglaltak valóságának a Felügyelet által, a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervek megkeresése útján történő ellenőrzéséhez;
- d) idegen nyelvű iratok esetén azok hiteles magyar nyelvű fordítását.

9. § Az alapkezelőnek a tevékenységi engedély iránti kérelméhez be kell nyújtania:

- a) alapszabályát (alapító okiratát), illetve ennek módosítását;
- b) a jegyzett tőke teljes összegének befizetését és rendelkezésre állását tanúsító iratokat;
- c) részvénykönyvének másolatát;
- d) a szervezeti és működési szabályzatát;

e) az olyan gazdasági társaságok megnevezését, amelyben részesedése van, a részesedés mértékének megjelölésével;

f) a külön jogszabályban meghatározott igazgatási szolgáltatási díj megfizetésének igazolását;

g) könyvvizsgálójának nevét, engedélyének számát;

h) a könyvvizsgáló igazolását arra vonatkozóan, hogy a kérelmező informatikai rendszere, számviteli politikája és számviteli rendje mindenkori pénzügyi helyzetének megállapítására alkalmas;

i) a vezető állású személyek erkölcsi bizonyítványát és szakmai életrajzát;

j) az e törvényben foglalt előírásoknak való megfelelést tanúsító egyéb okiratokat.

10. § (1) A Felügyelet a tőketársaság, illetve az alapkezelő részére a tevékenységi engedély megadását csak akkor tagadhatja meg, ha a kérelmező

a) az e törvényben foglalt feltételeknek nem felel meg és azt hiánypótlásra történt felszólítás ellenére nem pótolja;

b) az eljárásban megtévesztő vagy valótlan adatot közölt.

(2) A Felügyelet a tőketársaság tevékenységi engedélyét visszavonja, ha

a) az engedély kiadásának feltételei már nem állnak fenn és azok megfelelő határidőn belül nem pótolhatók;

b) a tőketársaság a 28. § (2) bekezdésében foglalt befektetési kötelezettségének nem tett eleget;

c) a tőketársaság többször vagy súlyosan megsérti a jogszabályok, illetve a Felügyelet határozatainak előírásait.

(3) A (2) bekezdés *b)* pontjában meghatározott ok alapján a Felügyelet az engedélyt akkor vonja vissza, ha a tőketársaság az előírásoknak a Felügyelet által meghatározott — legfeljebb 90 napi — határidő alatt sem tett eleget.

(4) A Felügyelet az alapkezelő tevékenységi engedélyét visszavonja, ha

a) az alapkezelésre vonatkozó engedélykiadásának feltételei már nem állnak fenn és azok megfelelő határidőn belül nem pótolhatók;

b) az alapkezelő tizenkét hónapon belül nem hoz létre alapot;

c) az engedéllyel rendelkező alapkezelő által kezelt valamennyi alap végelszámolása, felszámolása megtörtént és ezt követő tizenkét hónapon belül nem hoz létre új alapot;

d) az alapkezelő többször vagy súlyosan megsérti a jogszabályok, illetve a Felügyelet határozatainak előírásait.

(5) A tevékenységre vonatkozó engedély megadásához fióktelep esetében szükséges továbbá, hogy

a) érvényes és hatályos, a felügyeleti hatóságok kölcsönös elismerésén alapuló, továbbá a fióktelepek felügyeletére is kiterjedő nemzetközi együttműködési megállapo-

dás létezik a Felügyelet és a kérelmező vállalkozás székhelye szerinti felügyeleti hatóság között,

b) a kérelmező vállalkozás főirodája, illetőleg székhelye szerinti állam rendelkezik a magyar jogszabályok által támasztott követelményeket kielégítő pénzmosás elleni jogszabályi előírásokkal,

c) a kérelmező vállalkozás rendelkezik a magyar jogszabályok által meghatározott követelményeket kielégítő adatkezelési szabályzattal,

d) a kérelmező vállalkozás benyújtja a székhelye szerinti felügyeleti hatóság fióktelep létesítésére vonatkozó engedélyét, illetőleg hozzájáruló nyilatkozatát vagy tudomásulvételét.

Az elnevezés védelme

11. § (1) A „kockázati tőketársaság”, a „kockázati tőkealap-kezelő”, illetve a „kockázati tőkealap” elnevezést csak az e törvény szerinti tevékenységi engedéllyel rendelkező társaság, illetve az e törvény szerint nyilvántartásba vett alap használhatja.

(2) Nem vonatkozik az (1) bekezdésben foglalt szabály a külföldön bejegyzett gazdasági társaságra és más jogi személyre, ha a saját joga szerint jogosult a „kockázati tőketársaság”, a „kockázati tőkealap-kezelő”, illetve a „kockázati tőkealap” elnevezés használatára.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott külföldön bejegyzett gazdasági társaságnak és más jogi személynek a magyarországi elnevezésében fel kell tüntetnie, hogy mely ország joga szerint használja az (1) bekezdésben megjelölt elnevezést.

A nyilvánossághoz intézett felhívások és tájékoztatások

12. § (1) A tőketársaság, illetve az alapkezelő, továbbá minden más természetes és jogi személy, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet köteles a tőketársasággal, illetve az alappal kapcsolatos hirdetésében, nyilvánosan közreadott tájékoztatójában, ügyfél-tájékoztatójában és egyéb közleményében egyértelmű és jól felismerhető módon utalni a kockázati tőke befektetések kockázat tartalmára.

(2) Nemzetközi összehasonlítás csak a forrás megjelölésével, nemzeti statisztikai adatokból, illetve a kockázati tőke nemzetközi szervezeteinek statisztikai kiadványaiból hozzáférhető információk átvételével tehető közzé.

(3) A tőketársasággal, az alapkezelővel, valamint az alappal kapcsolatos hirdetésben, ügyfél-tájékoztatóban és egyéb nyilvánosan közreadott tájékoztatóban és közleményben nem alkalmazhatók más befektetési, megtakarítási formákkal való összehasonlítások.

III. Fejezet

AZ ALAPOKRA VONATKOZÓ KÜLÖN RENDELKEZÉSEK

Az alap létrehozatala és a tőkejegy, alapkezelési szabályzat, kibocsátási tájékoztató

13. § (1) Az alap kizárólag zártvégű alapként, vissza nem váltható tőkejegyek forgalomba hozatalával hozható létre.

(2) Egy alapra csak azonos névértékű és azonos jogokat megtestesítő tőkejegyek hozhatóak forgalomba.

14. § (1) A nyomdai úton előállított tőkejegyen fel kell tüntetni:

- a) az alapkezelő részvénytársaság cégnevét és székhelyét;
- b) az alap megnevezését és időtartamát;
- c) azt, hogy az alap zártvégű alapként működik;
- d) a tőkejegy névértékét, értékpapírkódját és sorszámát;
- e) azt, hogy a tőkejegy névre szóló;
- f) a tőkejegy tulajdonosának a tőkejegyhez fűződő jogait;
- g) a kibocsátás időpontját;
- h) az alapkezelő cégszerű aláírását.

(2) A tőkejegyek összevont címletű tőkejegyként is kibocsáthatók, továbbá a kibocsátást követően — a tőkejegy tulajdonos kérésére és költségére — összevont címletű tőkejeggyé alakíthatóak át. Az összevont címletű tőkejegy — a tőkejegy tulajdonos kérésére és költségére — utóbb kisebb címletű összevont tőkejegyekre, illetve az eredeti névértékű tőkejegyekre bontható.

(3) A dematerializált tőkejegyre az (1) és (2) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy a tőkejegyen a tőkejegy sorszámát feltüntetni nem kell, valamint az alapkezelő cégszerű aláírását — az értékpapírokra vonatkozó törvényi rendelkezéseknek megfelelően — a kibocsátó által kiállított és a központi értéktárban elhelyezett okiraton kell feltüntetni. A dematerializált tőkejegy az aláírás helyett az okiratot cégszerűen aláírók nevét tartalmazza.

(4) Az Épt.-ben és az e törvényben meghatározottaktól eltérő módon forgalomba hozott tőkejegy forgalomba hozatala semmis.

(5) A tőkejegy tulajdonosairól az alapkezelő köteles a tulajdonosok és a tulajdonukban lévő tőkejegyek azonosítására alkalmas nyilvántartást vezetni.

(6) A nyomdai úton előállított tőkejegy átruházására a váltó átruházására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(7) A nyomdai úton előállított tőkejegy tulajdonjogának öröklés jogcímén történő átszállása esetén, az örökös kérésére az alapkezelő jogosult és köteles — a jogerős öröklési bizonyítvány, hagyatékátadó végzés, illetve az

öröklési perben hozott jogerős bírósági ítélet alapján, annak száma és kelte feltüntetésével — a tulajdonos változásnak a tőkejegy hátoldalán (toldaton) történő átvezetésére.

(8) A nyomdai úton előállított tőkejegy tulajdonjogának hatósági árverésen történő megszerzése esetén, a tulajdonos kérésére az alapkezelő jogosult és köteles — az árverési jegyzőkönyv alapján, annak száma és kelte feltüntetésével — a tulajdonos változásnak a tőkejegy hátoldalán (toldaton) történő átvezetésére.

15. § (1) A tőkejegy forgalomba hozatalának feltétele az alapkezelő által készített, a Felügyelet által jóváhagyott alapkezelési szabályzat (a továbbiakban: Szabályzat). A Szabályzat kötelező elemeit az 1. számú melléklet tartalmazza.

(2) A tőkejegy nyilvános forgalomba hozatalával létrehozott alap esetén a Szabályzat a Kibocsátási tájékoztató része. A Kibocsátási tájékoztató kötelező elemeit az 1. számú melléklet tartalmazza.

(3) A zártkörűen létrehozott alap Szabályzatának tartalmaznia kell a tőkejegyek átvételére előzetes szándéknyilatkozatot tett befektetők nevét (cégnevét), lakóhelyét (székhelyét) is.

(4) A Szabályzat jóváhagyását a Felügyelet elutasítja, ha az nem felel meg a jogszabályi követelményeknek.

(5) A jóváhagyott Szabályzatot legalább a jegyzést, átvettelt megelőző 15 nappal

a) nyilvánosan működő alap létrehozása esetén a kibocsátási tájékoztató, illetve a hirdetések közzétételére vonatkozó szabályok szerint kell közzétenni,

b) zártkörű alap létrehozása esetén a tőkejegy átvételére szándéknyilatkozatot tett befektetők részére meg kell küldeni.

16. § Az alap nyilvántartásba vételére az alapkezelő kérelmére akkor kerül sor, ha az alapkezelő — az alap jegyzett tőkéjének összegyűjtésére nyitott számlát vezető hitelintézet által kiállított nyilatkozattal — igazolja, hogy a Szabályzatban meghatározott jegyzett tőkét a befektetők teljes egészében befizették.

A Szabályzat módosítása

17. § (1) A Szabályzat csak akkor módosítható, ha a módosítás lehetőségét és annak feltételeit a Szabályzat az alap létrehozatalakor már tartalmazta.

(2) A Szabályzat módosítására csak a Felügyelet jóváhagyásával kerülhet sor.

(3) A Szabályzatnak az alap működési időtartamának meghosszabbítását tartalmazó módosítását az alap eredeti működési időtartama letelte előtt legalább hat hónappal kell a Felügyeletnek jóváhagyásra benyújtani a tőkejegy

tulajdonosok — a hirdetések közzétételére, illetve értesítésére vonatkozó szabályok szerint történő — egyidejű értesítése mellett.

(4) Az alapkezelő a Felügyelet által jóváhagyott befektetési elvek megváltoztatásáról — a hirdetések közzétételére, illetve a tőkejegy tulajdonosok értesítésére vonatkozó szabályok szerint — köteles a tőkejegy tulajdonosokat értesíteni, és a megváltozott befektetési elveket első ízben csak a közzétételt, illetve az értesítést követő harminc nappal alkalmazhatja.

A tőkejegy hozama

18. § (1) Az alaptól a tőkejegyre járó hozam kifizetésére évente egy alkalommal, a portfólióban szereplő gazdasági társaságok, valamint az alap auditált mérlegeinek és eredmény kimutatásainak elkészülte után kerülhet sor.

(2) Hozam csak akkor fizethető, ha annak fedezete az alap rendelkezésére áll. Hitelből vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapír kibocsátásából származó forrásból hozam fizetés nem teljesíthető.

(3) Hozamot az alap jegyzett tőkéjéből fizetni nem szabad.

Az alap végelszámolása

19. § (1) Az alap végelszámolással vagy felszámolással szüntethető meg. Az alap működési időtartamának lejártakor a végelszámolást kötelező megkezdeni.

(2) Az alap végelszámolására az alap működési idejének lejárta előtt — a (3) bekezdésben meghatározottak kivételével — nem kerülhet sor. Az alap végelszámolását az alapkezelő végzi.

(3) Az alap végelszámolására a működési időtartam letelte előtt, az időtartam utolsó negyedében is sor kerülhet, ha az alap legalább hat teljes naptári éve már működött, és a 28. § (4) bekezdése szerinti befektetési kötelezettségének eleget tett, s valamennyi befektetését már értesítette.

(4) Az alap hitelezői kielégítését követően rendelkezésre álló vagyon a tőkejegyek tulajdonosait tőkejegyeik névértékének arányában illeti meg.

20. § (1) A végelszámolás megkezdésétől az alap vagyonát tizenkét hónapon belül értesíteni kell. E határidő indokolt esetben — a Felügyelet engedélyével — legfeljebb további hat hónappal meghosszabbítható.

(2) Az alap vagyonának értékesítését követő harminc napon belül az alapkezelő végelszámolási jelentést köteles készíteni, és a Felügyelethez benyújtani.

(3) A végelszámolási jelentésnek legalább az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a) a működés időtartamának lejáratakor az alap tulajdonában álló vagyon nyilvántartási értéke,
- b) a vagyontárgyak értékesítése során befolyt ellenérték, a vevő neve, lakóhelye (székhelye),
- c) az esetleges egyéb bevétel (pl. kamat),
- d) a végelszámolás során felmerült költségek,
- e) a tőkejegy tulajdonosok között felosztható tőke, a felosztás elvei,
- f) az egy tőkejegyre kifizethető összeg.

(4) A végelszámolónak hirdetményben kell közzétennie a végelszámolási jelentés megtekintésének a helyét, a tőkejegy tulajdonosokat pedig a hirdetmények közzétételére, illetve a tőkejegy tulajdonosok értesítésére vonatkozó szabályok szerint kell értesítenie a végelszámolási jelentés elkészítéséről és megtekintésének helyéről.

(5) Az alapkezelő vagy az általa megbízott hitelintézet a végelszámolási jelentés Felügyelet által történt jóváhagyását követő harminc napon belül köteles kifizetni a tőkejegy tulajdonosait a végelszámolás eredményeképpen megillető összeget. Az alapkezelő felszólítására át nem vett összeget az alapkezelő köteles elkülönített letéti számlán tartani és a tőkejegy tulajdonost erről írásban értesíteni.

(6) A Felügyelet a végelszámolási jelentés jóváhagyását csak jogszabálysértés esetén tagadja meg.

(7) A Felügyelet a végelszámolás befejezését követően az alapot törli a nyilvántartásból, ha az alapkezelő hitelt érdemlően, okiratokkal igazolja, hogy az alapot, illetve az alapkezelőt az alap működésével kapcsolatos kötelezettségek már nem terhelik.

Az alap felszámolása

21. § (1) Az alap felszámolására a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi II. törvény (a továbbiakban: Cstv.) I., III. és V. fejezetében foglaltakat kell alkalmazni az e törvényben meghatározott eltérésekkel.

(2) Az alap felszámolásával kapcsolatos eljárás lefolytatására a Fővárosi Bíróság kizárólagosan illetékes.

(3) A felszámolási eljárás az alap fizetési képtelensége esetén az alapkezelő, a hitelező vagy a Felügyelet kérelmére folytatható le. Ha a felszámolás lefolytatását az alapkezelő kéri, akkor a kérelem benyújtására a Cstv. 8. §-ában foglaltak az irányadók azzal, hogy a kérelem benyújtásához be kell szerezni a Felügyelet előzetes engedélyét.

(4) A Felügyelet a felszámolási eljárást akkor is kezdeményezi, ha az alapkezelő engedélyét visszavonta, és az alap kezelését más alapkezelő nem vette át.

(5) A Felügyelet az alap felszámolását kezdeményezi, ha

- a) a nyilvántartásba vétel feltételei már nem állnak fenn, és azok megfelelő határidőn belül nem pótolhatók;
- b) a 28. § (2) bekezdése szerinti befektetési kötelezettségnek nem tett eleget;
- c) többször vagy súlyosan megsérti a jogszabályok, illetve a Felügyelet határozatainak előírásait.

(6) Az (5) bekezdés b) pontjában meghatározott ok alapján a Felügyelet az alap felszámolását akkor kezdeményezi, ha az alap az előírásoknak a Felügyelet által meghatározott — legfeljebb 90 napos — határidő alatt sem tett eleget.

(7) A Felügyelet (4)—(6) bekezdésben foglalt kezdeményezésére a bíróság az alap fizetési képtelenségének megállapítása nélkül köteles a felszámolást elrendelni. A bíróság az alap felszámolóját a Felügyelet előzetes véleményének beszerzése után jelöli ki.

(8) A kijelölt felszámoló köteles nevét és lakóhelyét (székhelyét) a Felügyeletnek a bíróság jogerős végzése kézhezvételét követő harminc napon belül bejelenteni.

22. § (1) A felszámolás kezdő időpontjától megszűnnek az alapkezelőnek az alappal kapcsolatos, e törvényben meghatározott jogai. Az alap nevében nyilatkozat tételére csak a felszámoló jogosult. Ez a rendelkezés nem vonatkozik az egyezségi tárgyalás keretében tett jognyilatkozatra.

(2) Ahol a Cstv. a „gazdálkodó szervezet vezetője” kifejezést alkalmazza, azon az alapkezelő vezető tisztségviselőjét kell érteni.

(3) Egyezség esetén az adóst megillető jogokat az alapkezelő igazgatósága gyakorolja.

(4) Az alap felszámolását követően rendelkezésre álló vagyon a tőkejegyek tulajdonosait tőkejegyeik névértékének arányában illeti meg.

(5) A bíróság az alap elleni felszámolási eljárás befejezéséről szóló jogerős végzést a Felügyeletnek megküldi. A Felügyelet a jogerős végzés alapján az alapot törli a nyilvántartásból, kivéve, ha a felszámolási eljárás a bíróság által jóváhagyott egyezségi kötéssel zárult.

Az alapkezelő

23. § (1) Egy alapkezelő több alapot is létrehozhat, és kezelhet. Az egy alapkezelő által kezelt alapok vagyonát egymástól elkülönítetten kell kezelni, és nyilvántartani.

(2) Az alapkezelő az általa végzett kezelői tevékenységért a Szabályzat szerinti díjat számíthatja fel.

(3) Az alapkezelő vezető állású személye nem tölthet be vezető állást az alap, illetve az alapkezelő részére befektetési szolgáltatást, kiegészítő befektetési szolgáltatást végző gazdálkodó szervezetben.

(4) Az alapkezelő nem adhat az alap vagyoneértékelésére megbízást olyan vagyoneértékelő szervezetnek,

a) amelyben az alapkezelő, illetve

b) amely az alapkezelőben közvetlen vagy közvetett tulajdoni részesedéssel rendelkezik.

(5) Az alapkezelő az általa kezelt alap működésének időtartama alatt végelszámolással nem szűnhet meg.

(6) Az alapkezelő saját magával szemben csak a Felügyelet előzetes engedélyével kezdeményezhet felszámolást.

(7) Az alapkezelővel szemben felszámolási eljárás lefolytatását a Felügyelet is kezdeményezheti.

Az alap kezelésének átadása

24. § (1) Az alapkezelő az általa kezelt alap kezelését más alapkezelőnek elháríthatatlan külső ok (vis maior), az alapkezelési tevékenység végzésére adott engedély visszavonása, valamint az alapkezelő felszámolása esetén a Felügyelet engedélyével adhatja át. Erről a tőkejegy tulajdonosokat az alap kezelését átadó alapkezelő a hirdetések közzétételére, illetve a tőkejegy tulajdonosok értesítésére vonatkozó szabályok szerint köteles értesíteni.

(2) Ha a Felügyelet az alapkezelő tevékenységi engedélyét visszavonja vagy kezdeményezi a felszámolását, jogosult kijelölni az alapkezelő által kezelt alap átvételére és ideiglenes kezelésére új alapkezelőt, és erről a tőkejegy tulajdonosait a hirdetések közzétételére vonatkozó szabályok szerint értesíteni.

(3) Ha az alapot új alapkezelő nem veszi át, a Felügyelet az alap felszámolását kezdeményezi.

IV. Fejezet

A TŐKETÁRSASÁGOK ÉS AZ ALAPOK EGYES MŰKÖDÉSI SZABÁLYAI

Rendszeres és rendkívüli tájékoztatási, valamint adatszolgáltatási kötelezettség

25. § (1) A nyilvánosan működő tőketársaság a rendszeres tájékoztatási kötelezettségének az Épt. szabályai szerint, e törvényben foglalt eltérésekkel köteles eleget tenni. A nyilvánosan működő tőketársaság a részvényesei számára köteles a tárgyévét követő május hó 31. napjáig

a) éves jelentést készíteni, és azt

b) megküldeni a Felügyeletnek. Az éves jelentés tartalmi követelményeit a 2. számú melléklet tartalmazza.

(2) Az alapkezelő a nyilvánosan működő alapról a tőkejegy tulajdonosok részére köteles a tárgyévét követő május hó 31. napjáig

a) éves jelentést készíteni, és azt

b) megküldeni a Felügyeletnek. Az éves jelentés tartalmi követelményeit a 3. számú melléklet tartalmazza.

(3) A nyilvánosan működő tőketársaság, illetve alap legkésőbb május hó 31. napjáig egy országos napilapban és a tőzsde lapjában köteles nyilvánosságra hozni a részvényesek, illetve a tőkejegy tulajdonosok számára a tőketársaság, illetve az alap éves jelentése megtekintésének helyét és idejét.

(4) A nyilvánosan működő tőketársaság rendkívüli tájékoztatási kötelezettségének az Épt. szerint köteles eleget tenni.

(5) A nyilvánosan működő alap kezelője rendkívüli tájékoztatási kötelezettségének az Épt. szerint, a 4. számú mellékletben foglalt kiegészítésekkel köteles eleget tenni, és ezen információkat két napon belül a Felügyeletnek megküldeni, valamint ezzel egyidejűleg egy országos napilapban és a tőzsde lapjában közzétenni.

(6) A tőketársaság, valamint az alapkezelő — a pénzügyminiszter rendeletében megállapított módon, tartalommal, gyakorisággal és időpontban — köteles a társaság, az alap, illetve az alapkezelő tevékenységéről, valamint a tevékenységi engedélyhez, illetve az alap nyilvántartásba vételéhez benyújtott adatokban és információban bekövetkezett változásról a Felügyeletnek adatot szolgáltatni.

26. § A Felügyelet a tőketársaságot, illetve az alapkezelőt — hiánypótlási határidő meghatározásával — jelentése, illetve adatszolgáltatása kiegészítésére kötelezheti, ha az a jogszabályban, illetve a Felügyelet határozatában előírt követelményeknek nem felel meg.

A tőketársaságok és az alapok könyvvizsgálatára vonatkozó közös szabályok

27. § (1) A tőketársaság, valamint az alapkezelő a tőketársaság, illetve az alap éves beszámolójának ellenőrzésével könyvvizsgálót köteles megbízni. A könyvvizsgáló köteles ellenőrizni azt is, hogy a tőketársaság, illetve az alapkezelő a tevékenysége során betartja-e a jogszabályban, illetve a Felügyelet által kiadott határozatban foglalt előírásokat.

(2) A könyvvizsgáló köteles a Felügyeletet tájékoztatni, ha e törvény vagy más, a kockázati tőkebefektetési tevékenységre vonatkozó jogszabály vagy felügyeleti határozat megsértését észleli.

(3) A (2) bekezdésben foglaltakon túl

a) a könyvvizsgáló köteles a tőketársaságra, illetve az alapkezelőre a Felügyelet határozatában előírt adatszolgáltatást ellenőrizni,

b) a könyvvizsgáló jogosult a Felügyeletet tájékoztatni az ellenőrzése eredményéről,

c) a Felügyelet jogosult a könyvvizsgálótól tájékoztatást kérni.

(4) A könyvvizsgáló köteles külön könyvvizsgálói jelentésben tájékoztatni a Felügyeletet a tárgyévét követő év május 31. napjáig

a) a tőketársaság részvényének, illetve az alap tőkejegyének hozamára,

b) a befektetésekre,

c) a tőketársaság, illetve az alap kölcsönnyújtására, valamint

d) az alapnak az alapkezelőtől történő elkülönített nyilvántartására

vonatkozó szabályok betartásáról, továbbá

e) a tőkebefektetések értékeléséről, az azokhoz kapcsolódó kockázati céltartalék meghatározásának módjáról, képzéséről, felhasználásáról.

A befektetési, kölcsönnyújtási szabályok

28. § (1) A tőketársaság, illetve az alap vagyona terhére a vállalkozásban és a vállalkozás által ellenőrzött más vállalkozásban együttesen szerzett részesedése a befektettkor nem haladhatja meg a tőketársaság, illetve az alap saját tőkéjének tizenöt százalékát.

(2) A tőketársaság, illetve az alap tőkebefektetéseinek a tőketársaság tevékenységi engedélye jogerőre emelkedését, illetve az alap nyilvántartásba vételét követő 24 hónapon belül el kell érnie a tőketársaság, illetve az alap jegyzett tőkéjének harminc százalékát, mely mérték a tőketársaság tevékenységi engedélye jogerőre emelkedését, illetve az alap nyilvántartásba vételét követő negyedik teljes naptári év végéig nem csökkenhet harminc százalék alá.

(3) A tőketársaság tőkebefektetéseinek a tevékenységi engedély jogerőre emelkedését követő hat teljes naptári év átlagában el kell érnie a tőketársaság — évenként december 31-i állapotnak megfelelő — saját tőkéjének legalább ötven százalékát és ezen belül legalább 3 évben el kell érnie a tőketársaság saját tőkéjének legalább hetven százalékát.

(4) Az alap kockázati tőke befektetéseinek az alap nyilvántartásba vételét követő első hat teljes naptári év átlagában el kell érnie az alap — évenként december 31-i állapotnak megfelelő — saját tőkéjének legalább ötven százalékát és ezen belül legalább három évben el kell érnie az alap saját tőkéjének legalább hetven százalékát.

29. § (1) A tőketársaság kizárólag elhelyezésének céljára szerezhetheti meg ingatlan tulajdonjogát. A tőketársaság tulajdonában lévő ingatlan vásárláskori értéke együttesen nem haladhatja meg a jegyzett tőke tíz százalékát.

(2) A tőketársaság, illetve az alap nem szerezhethet tulajdoni részesedést alapkezelőben, pénzügyi intézményben, befektetési szolgáltatóban, befektetési alapkezelőben, elszámolóházban, biztosító intézetben, szerencsejáték-szervező tevékenységet folytató gazdálkodó szervezetben.

(3) Az alap vagyona terhére ingatlan tulajdonjoga nem szerezhethető meg.

(4) Az (1) és (3) bekezdésben foglalt korlátozás, illetve tilalom nem vonatkozik a tőketársaság, illetve az alap tulajdonába csőd-, felszámolási, végelszámolási vagy bírósági végrehajtási eljárás során került ingatlanra. A tőketársaság, illetve az alap az így megszerzett ingatlant a szerzés időpontjától számított két éven belül köteles elidegeníteni.

(5) Az (1) és (3) bekezdésben foglalt korlátozás, illetve tilalom nem vonatkozik a tőketársaság, illetve az alap tulajdonába került olyan eszközre, ingatlanra, amelyet a tőketársaság és az alap a megszerzés időpontjától számított hat hónapon belül olyan társaságba tesz be nem pénzbeli hozzájárulásként, amelyben a tőketársaság, illetve az alap legalább huszonöt százalékos tulajdoni részesedéssel rendelkezik.

(6) Az alapkezelő az általa kezelt alapok között — a többi alap által közösen végrehajtott befektetések kivételével — az alapok vagyoni helytállási kötelezettségével járó szerződést nem hozhat létre.

30. § A tőketársaság, illetve az alap tőzsdére bevezetett részvényt nem szerezhethet.

31. § (1) A tőketársaság, illetve az alap csak olyan vállalkozásnak nyújthat kölcsönt, amelyben huszonöt százalékot meghaladó tulajdoni részesedéssel rendelkezik.

(2) A tőketársaság, illetve az alap által egy vállalkozásnak, illetve a vállalkozás által ellenőrzött más vállalkozásoknak nyújtott kölcsön — ideértve a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír kibocsátását is — együttes összege nem haladhatja meg a vállalkozásba, illetve a vállalkozás által ellenőrzött más vállalkozásokba a tőketársaság vagy az alap által befektetett tőke összegét.

(3) A tőketársaság, illetve az alap által egy vállalkozásnak, illetve a vállalkozás által ellenőrzött más vállalkozásoknak nyújtott kölcsön, valamint az e vállalkozásba, illetve a vállalkozás által ellenőrzött más vállalkozásokba befektetett tőke nem haladhatja meg a tőketársaságnak, illetve az alapnak a befektettkor, illetve a kölcsön nyújtásakor meglévő saját tőkéjének húsz százalékát.

(4) A tőketársaság, illetve az alap által folyósított összes kölcsön — ideértve a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír kibocsátását is — együttes összege nem haladhatja meg saját tőkéje húsz százalékát.

(5) A kölcsön időtartama nem haladhatja meg az alap, illetve a tőketársaság működéséből a kölcsönnyújtás időpontjában hátralévő időtartamot.

(6) Ellenőrző gazdálkodó szervezet az, amely egy vagy több gazdálkodó szervezetben (ellenőrzött gazdálkodó szervezet) közvetve vagy közvetlenül a jegyzett tőke vagy a szavazatok több mint huszonöt százalékával rendelkezik, vagy ha e nélkül is a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 4. § 23. pontjának g) alpontjában meghatározott viszony áll fenn az ott meghatározott személyek között.

32. § (1) A tőketársaság, illetve az alap az e törvény szerinti tőkebefektetésen és kölcsönnyújtáson túlmenően más tevékenységet nem végezhet, pénzeszközeit csak belső kibocsátott állampapírban vagy látra szóló, illetve legfeljebb hat hónapra lekötött bankbetétben tarthatja.

(2) A tőketársaság, illetve az alapkezelő a Felügyelet felhívására köteles nyilvántartásait, szabályzatait, az egyes üzletekhez kapcsolódó dokumentációit, igazgatósági, felügyelő bizottsági és közgyűlési előterjesztéseit, valamint azok jegyzőkönyveit, belső ellenőrzési jelentéseit, jegyzőkönyveit, továbbá a könyvvizsgáló írásos észrevételeit magyar nyelven a Felügyelet rendelkezésére bocsátani.

V. Fejezet

AZ ÁLLAMI FELÜGYELET

A Felügyelet feladatai

33. § (1) A tőketársaság, az alapkezelő, illetve az alap állami felügyeletét az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet látja el.

(2) A Felügyelet

a) elbírálja az engedély, illetve nyilvántartásba vétel iránti kérelmet és más beadványt;

b) vezeti az e törvényben meghatározott nyilvántartásokat;

c) jóváhagyja az alap végelszámolási jelentését;

d) ellenőrzi az e törvény, valamint a felhatalmazása alapján kiadott jogszabály, a Felügyelet határozatai megtartását, a tőketársaságok működését, az alapok kezelését;

e) jogszabálysértés esetén intézkedéseket tesz azok megszüntetése iránt, illetve a mulasztókkal szemben.

(3) A tőketársaság, illetve az alapkezelő tevékenységi engedélye kiadásáról, illetve visszavonásáról, valamint az alap bejegyzéséről, illetve törléséről a Felügyelet — az erről szóló határozat másolatának megküldésével — tájékoztatja az illetékes adóhatóságot.

(4) A Felügyelet határozatának azonnali végrehajthatóságát a pénz- és tőkepiac biztonságos működése, illetve a befektetők védelme érdekében elrendelheti.

(5) A Felügyelet határozatát felügyeleti jogkörben megváltoztatni, módosítani vagy megsemmisíteni nem lehet, és ellene — a közigazgatási eljárás keretében — fellebbezésnek nincs helye.

Intézkedések és szankciók

34. § (1) A Felügyelet az e törvény rendelkezéseitől, valamint a Felügyelet határozataitól történő eltérés esetén a következő intézkedéseket teheti:

a) felszólíthat — határidő tűzésével — a jogszabályokban foglalt előírásoknak való megfelelésre;

b) pénzbírságot szabhat ki a tőketársasággal, illetve az alapkezelővel és ezek vezető állású személyeivel szemben, továbbá mindazokra, akik a jelen törvényben foglalt rendelkezéseket megszegik;

c) kezdeményezheti a tőketársaság, illetve az alapkezelő vezető állású személyeinek a felmentését, illetve visszahívását, más könyvvizsgáló választását;

d) szakértőt rendelhet ki a Felügyelet hatáskörébe tartozó ellenőrzések érdekében, illetve a kirendelt szakértő közreműködésével kapcsolatban felmerült költségek megfizetésére kötelezheti a tőketársaságot, az alapot, valamint az alapkezelőt;

e) visszavonhatja az e törvény alapján kiadott engedélyt, illetve az alapot törölheti a nyilvántartásából;

f) eljárást kezdeményezhet más hatóságnál.

(2) A Felügyelet az (1) bekezdés szerinti intézkedéseket együttesen, illetve ismételten is alkalmazhatja.

35. § (1) A Felügyelet a tőketársaságot, az alapkezelőt, valamint ezek vezető állású személyét felügyeleti bírság (a továbbiakban: bírság) megfizetésére kötelezheti, ha nem tesz eleget az e törvényben, illetve az e törvény felhatalmazása alapján kiadott más jogszabályban foglalt előírásnak.

(2) Nem lehet bírságot kiszabni a kötelezettség megszegése vagy mulasztásnak a Felügyelet tudomására jutásától számított egy év, illetőleg a kötelezettségszegés vagy mulasztás elkövetésétől számított két év eltelte után.

36. § (1) A bírság összegét a jogszabályban, a Felügyelet határozatában foglaltaktól való eltérés, illetve a mulasztás súlyának megfelelően kell megállapítani.

(2) A kiszabható bírság összege

a) a tőketársasággal, az alapkezelővel szemben 100 000—5 000 000 forint,

b) a vezető állású személyekkel szemben 50 000—2 000 000 forint.

(3) A bírságból befolyt összeget a Felügyelet

a) a tőkepiaci szakemberek képzésére, szakmai konferenciák, tájékoztatók rendezésére,

b) a felsőoktatás tőkepiaccal kapcsolatos tananyagának bővítésére,

c) a tőkepiaccal kapcsolatos tanulmányok, szakkönyvek készítésének és közzétételének támogatására,

d) a befektetők számára történő ismeretterjesztés támogatására fordítja.

A Felügyelet nyilvántartásai és adatkezelése

37. § (1) A Felügyelet az e törvényben meghatározott feladatai ellátása érdekében nyilvántartásba veszi a tőketársaság, illetve az alapkezelő következő adatait és az azokban bekövetkezett változásokat:

a) neve, székhelye,

- b) az alapítás időpontja,
- c) a cégbírósági bejegyzés száma, kelte,
- d) a Felügyelet engedélyének száma, kelte,
- e) a jegyzett tőke nagysága,
- f) a tulajdonosok neve, lakóhelye (székhelye), tulajdoni részesedése, illetve a szavazati arány mértéke,
- g) a vezető állású személyek neve, lakóhelye, egyéb gazdasági társaságban betöltött tisztsége,
- h) a tulajdonában álló vállalkozások neve, székhelye, a tulajdoni részesedés, illetve a szavazati arány mértéke,
- i) fióktelep létesítésének időpontja és helye,
- j) a tőketársaság által kibocsátott részvény értékpapír kódja,
- k) a tőketársaság által kibocsátott részvény kibocsátási adatai,
- l) a könyvvizsgáló neve, lakóhelye, engedélyének száma,
- m) a letétkezelő, a vagyonértékelő neve (cégneve), lakóhelye (székhelye).

(2) A Felügyelet nyilvántartásba veszi az alap következő adatait és az azokban bekövetkezett változásokat:

- a) neve, székhelye,
- b) az alapítás időpontja,
- c) a felügyeleti nyilvántartásbavétel időpontja, azonosító száma,
- d) a jegyzett tőke nagysága,
- e) az alapkezelő vezető állású személyének neve, lakóhelye, az alapkezelőben lévő részesedésük mértéke,
- f) az alapkezelő tulajdonosainak neve (cégneve), lakóhelye (székhelye), más társaságban lévő részesedése, egyéb gazdasági társaságban betöltött tisztsége,
- g) az alapra kibocsátott tőkejegy értékpapír kódja,
- h) az alapra kibocsátott tőkejegy kibocsátási adatai,
- i) a könyvvizsgáló neve, lakóhelye, engedélyének száma.

(3) A Felügyelet az e törvényben szabályozott feladatai ellátásához — ideértve az e törvényben meghatározott személyes adatokat is — adatot kezelhet.

(4) A Felügyelet által kezelt adat statisztikai célra — személyazonosításra alkalmatlan módon — felhasználható. A Felügyelet feladatának ellátásához más hatóságtól — a felhasználás céljának megjelölésével — e törvényben meghatározott adatkörben adatot vehet át. Az adatátvétel tényét mind az adatátadónál, mind a Felügyeletnél dokumentálni kell.

(5) A Felügyelet feladata ellátása érdekében kezelheti a tőketársaság és az alapkezelő vezető állású személyeivel szemben a törvényben előírt feltételek meglétének, összeférhetlenségi szabályok betartásának ellenőrzésére szolgáló adatokat.

(6) A Felügyelet feladatkörében a tőketársaság és az alapkezelő vezető állású személyei személyazonosító adatait (családi és utónév, nők esetében leánykori családi és utónév, születési hely és idő, anyja leánykori családi és utóneve, külföldi esetén az állampolgárság) és lakóhelyét (tartózkodási helyét), valamint az engedélyezési és ellen-

őrzési célú adatkezelés során a befektetésre, tulajdoni részesedésre, szakképzettségre, szakmai gyakorlatra, választott tisztségre, beosztásra, munkaviszonyra, büntetlenségre vonatkozó adatokat kezelheti.

(7) A Felügyelet az adatot:

- a) a vezető állású személyek tagsági vagy munkaviszonya, illetve megbízatása megszűnésétől számított öt évig,
- b) a tőketársaságban, illetve alapban vagy alapkezelőben meglévő tulajdoni részesedés elidegenítésétől számított tíz évig,
- c) az a)–b) pontban nem említett esetekben a Felügyelet birtokába kerülésétől számított öt évig kezelheti.

Díjfizetési kötelezettség

38. § (1) A tőketársaság, a fióktelep, valamint az alap felügyeleti díjat köteles fizetni.

(2) Az éves felügyeleti díj mértéke négyszázezer forint, amelyet negyedéves részletekben, a negyedévet követő hónap tizenötödik napjáig kell a Felügyelet számlájára átutalni.

(3) A Felügyelet egyes államigazgatási eljárásaiért és igazgatási szolgáltatásainak igénybevételéért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékét a pénzügyminiszter rendeletben állapítja meg.

VI. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

39. § (1) E törvény — a (2) bekezdésben foglaltak kivételével — 1998. június 16. napján lép hatályba.

(2) E törvény 41. §-a, valamint 43. §-ának (1) bekezdése 1998. április 1-jén lép hatályba.

(3) Felhatalmazást kap a pénzügyminiszter, hogy rendeletben határozza meg

a) az e törvényben meghatározott egyes államigazgatási eljárásokért, illetve igazgatási szolgáltatásokért fizetendő díjak mértékét és a díj megfizetésével, kezelésével kapcsolatos szabályokat;

b) a tőketársaságok, az alapok, illetve az alapkezelők e törvény szerinti tevékenységéhez kapcsolódó, a Felügyelet részére történő adatszolgáltatási kötelezettségét, az adatszolgáltatás tartalmát, módját, gyakoriságát és időpontját.

40. § Azok a társaságok, amelyek a törvény hatálybalépése előtt a „kockázati tőketársaság”, a „kockázati tőkealap-kezelő”, illetve a „kockázati tőkealap” elnevezést használták, az e törvény szerinti tevékenységi engedély, illetve nyilvántartásba vétel hiányában ezen elnevezést leg-

később a törvény hatálybalépését követő egy évig használhatják.

41. § (1) Az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyeletről szóló 1996. évi CXIV. törvény (a továbbiakban: ÁPTF tv.) 3. §-a a következő g) ponttal egészül ki:

(A Felügyelet hatásköre kiterjed:)

„g) a kockázati tőkebefektetésekről, a kockázati tőketársaságokról, valamint a kockázati tőkealapokról szóló 1998. évi XXXIV. törvény hatálya alá tartozó szervezetek, személyek és tevékenységek felügyeletére.”

(2) Az ÁPTF tv. 10. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Felügyelet elnöke, elnökhelyettesei és alkalmazottai (a továbbiakban: a Felügyelet alkalmazottja) esetében a közeli hozzátartozóval létesített közszolgálati jogviszonyra a Ktv. 9. §-ának (1) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni.”

(3) Az ÁPTF tv. 4. §-a az alábbi (4) bekezdéssel egészül ki:

„A Felügyelettel szemben — hatósági jogkörben hozott határozatai miatt — kártérítési igény csak akkor érvényesíthető, ha a Felügyelet határozata vagy mulasztása törvényt sértő, és a bekövetkezett kárt közvetlenül ez idézte elő.”

42. § Az Fkt. 24. §-a előtti alcím a következő alcímre módosul, a 24. § a következő (2) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi szöveg számozása (1) bekezdésre változik:

„A pénzügyi szektor szolgáltatásaira, továbbá a kockázati tőkebefektetésekre létesített fióktelep”

„(2) A kockázati tőkebefektetésekről, a kockázati tőketársaságokról, valamint a kockázati tőkealapokról szóló törvény hatálya alá tartozó fióktelep tevékenységének engedélyezésére, működésére, felügyeletére, ellenőrzésére, továbbá megszüntetésére az e törvényben foglaltakat akkor kell alkalmazni, ha a külön törvény másként nem rendelkezik.”

43. § (1) A befektetési alapokról szóló 1991. évi LXIII. törvény 40. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Magánnyugdíjpénztárak részére történő vagyonkezelésre jogosító engedélyt csak olyan befektetési alapkezelő kaphat, mely megfelel a (2) bekezdés előírásainak. Ezen tevékenységét 2000. július 1. után kétféle milliárd forint kezelt pénztári vagyon felett csak akkor végezheti, ha legalább ötszázmillió forint befizetett alaptőkével rendelkezik.”

(2) A Magyar Köztársaság 1998. évi költségvetéséről szóló 1997. évi CXLVI. törvény 37. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az (1) bekezdés szerinti költségvetési viszontgarancia kiterjed a Hitelgarancia Rt.-nek a kockázati tőkebefektetésekről, a kockázati tőketársaságokról, valamint a

kockázati tőkealapokról szóló 1998. évi XXXIV. törvény alapján működő kockázati tőketársaságnak és kockázati tőkealapnak az (1) bekezdés b) pontjában megjelölt vállalkozásban fennálló kockázati tőkebefektetése értékesítéséből származó követelés ötven százalékaért vállalt készfizető kezességére is. A készfizető kezességgel biztosított követelés mértéke nem haladhatja meg a tulajdonszerzésre fordított összeg ötven százalékát.”

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Gál Zoltán s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1. számú melléklet

az 1998. évi XXXIV. törvényhez

A kockázati tőkealap alapkezelési szabályzatának és a nyilvánosan működő kockázati tőkealap Tőkejegy kibocsátási tájékoztatójának kötelező tartalmi elemei

I. Rész

A kockázati tőkealap Alapkezelési Szabályzata

1. Bevezetés

A kockázati tőkebefektetés jellegzetességeinek részletes leírása, a hazai működési feltételek ismertetése

2. Az alapkezelőre vonatkozó információk

Az alapkezelő

- cégneve, székhelye,
- alapító okirata, illetve alapszabálya,
- a cégbejegyzésének száma, helye és ideje,
- jegyzett tőkéje,
- a Felügyelettől kapott tevékenységi engedélyének száma, dátuma,
- a vezető állású személyek fontosabb személyi és szakmai adatai,
- a könyvvizsgáló neve, engedélyének száma,
- a vagyoneértékelő cég neve, székhelye.

3. A kockázati tőkealapra vonatkozó információk

- az alap neve,
- az alap letétkezelője, vagyoneértékelője,
- az alap induló tőkéje,
- a tőkejegyek névértéke, darabszáma, sorozat- és sorozatszáma, valamint a tőkejegyhez fűződő jogok bemutatása,
- az alap jellemzői, működésének időtartama,
- az alap befektetési elveinek leírása, megváltoztatásának lehetősége és feltételei, ideértve egyszemélyes társaságba való befektetés, illetve meghatározó vagy többségi részesedést eredményező befektetés lehetőségét vagy kizárását,
- hitelfelvétel lehetőségei, a törvényi korlátok, valamint az alapkezelő által felállított további korlátozások ismertetése,

h) a kölcsönnyújtás feltételei, a kölcsönnyújtás lehetősége vagy kizártsága, kölcsönnyújtás esetén a törvény által meghatározott korlátozáson túli további korlátozások,

i) a tőkenövekmény és a hozam megállapításának és kifizetésének részletes szabályai, a kockázati tőkealap tőkenövekményének felosztására vagy újrabefektetésére vonatkozó szabályok (a működési időn belül fizet-e hozamot az alap, ha hozam képződik, vagy teljes egészében újrabefekteti; ha fizetnek hozamot, milyen időközönként történhet a kifizetés stb.),

j) az alapot terhelő várható díjak és költségek tételes felsorolása, a díjak és költségek összegére vagy számítási módjára, továbbá azok elszámolására vonatkozó részletes tájékoztatás,

k) a tőkejegy tulajdonosok rendszeres és rendkívüli tájékoztatásának, illetve a zártkörűen működő alap tőkejegy tulajdonosai értesítésének a szabályai,

l) az alap működésének időtartama, meghosszabbíthatóságának lehetősége és feltételei és lehetséges leghosszabb időtartama,

m) tanácsadóra vagy közreműködőre vonatkozó információk,

n) az alap végelszámolásának bonyolításával kapcsolatos rendelkezések,

o) az alapkezelő által az új alapot megelőzően létrehozott kockázati tőke alapjainak a bemutatása,

p) az alapkezelő díjazására vonatkozó feltételek, a díj formája, mértéke, számításának módja, a kifizetés feltételei.

II. Rész

1. A nyilvánosan működő kockázati tőkealap Tőkejegy kibocsátási tájékoztatója

1. A kibocsátási tájékoztatónak a fenti I. Rész szerinti információkon túlmenően tartalmaznia kell az alapkezelőnek a könyvvizsgáló által hitelesített pénzügyi adatait (adó- és vagyommérleg, eredménykimutatás stb.).

2. A kibocsátási tájékoztatóban fel kell tüntetni az Épt. 38. § (1) bekezdésében, valamint a 152. § (1) bekezdésében foglaltakat.

A kibocsátási tájékoztatónak meg kell felelni az Épt. 25. §-ban és a 26. §-ban foglalt egyéb feltételeknek.

2. A forgalomba hozatal adatai

1. A forgalomba hozatal alapjául szolgáló döntés tartalma, időpontja,

2. a forgalomba hozatal során közreműködő befektetési szolgáltatók megnevezése, címe,

3. több befektetési szolgáltató közreműködése esetén a konzorcium vezető cég neve, címe,

4. a kifizető és letéti helyek megnevezése és címe,

5. a jegyzési garanciát vállalók megnevezése, címe, a lejegyzésre vállalt összeg feltüntetésével,

6. a forgalomba hozatal költségei,

7. a tőkejegy és az azokhoz kapcsolódó jogok bemutatása,

8. a tőkejegy kódja,

9. elővásárlási jog, az átruházás esetleges korlátozása,

10. a tőkejegy névértéke,

11. sorozat- és sorszámok,

12. a jegyezhető minimális és maximális darabszám,

13. a jegyzés kezdő- és zárónapja,

14. a befizetés módja, a befizetésre nyitva álló bank-számla száma,

15. a túljegyzés esetén követendő eljárás, az allokáció leírása,

16. az értékpapír szövege (az értékpapír mintája), dematerializált értékpapír esetén az Épt. 21. § (4) bekezdésében meghatározott okirat szövegének tervezete.

2. számú melléklet

az 1998. évi XXXIV. törvényhez

A nyilvánosan működő kockázati tőketársaság éves tájékoztatójának (jelentésének) kötelező tartalmi elemei

A nyilvánosan működő tőketársaság éves jelentését az Épt. 5. számú mellékletében foglaltak alapján a következő adatokkal kiegészítve kell elkészíteni:

1. a befektetési portfólió tételes felsorolása, értéke a december 31-i állapotnak megfelelően,

2. az e törvény által előírt befektetési szabályok szerinti mutatók kiszámítása,

3. a hitel-forrás állomány és a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír állomány adatai,

4. az e törvény által előírt hitelezési szabályok betartását, valamint a befektetési előírások teljesítését igazoló mutatók, viszonyszámok levezetése,

5. a társaság éves költségeinek felsorolása, a társaság vezető állású személyei, valamint szakértői díjazása,

6. a tevékenységi engedély iránti kérelemhez benyújtott adatokban, információkban történt változás, valamint az azokat tanúsító okiratok.

3. számú melléklet

az 1998. évi XXXIV. törvényhez

A nyilvánosan működő kockázati tőkealap éves tájékoztatójának (jelentésének) kötelező tartalmi elemei

1. Az alapkezelőnek és az alap könyvvizsgálójának neve és székhelye,

2. az alap megnevezése,

3. az alap könyvvizsgáló által hitelesített vagyonskimutatója, jogcímenként külön is feltüntetve a vagyonnövekedést és a vagyonsökkenést,

4. a befektetési portfólió tételes felsorolása, értéke a december 31-i állapotnak megfelelően,

5. az e törvény által előírt befektetési szabályok szerinti mutatók kiszámítása,

6. a portfólió részét képező célvállalkozások auditált mérleg és eredmény kimutatásai,

7. a hitel-forrás állomány és a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír állomány adatai,

8. a hitelkihelyezések adatai vállalkozásonként,

9. az e törvény által előírt hitelezési szabályok betartását igazoló mutatók, viszonyszámok levezetése,

10. az éves költségek felsorolása, szükségességük indoklása,

11. a tőkejegyek után fizetett hozam összege,

12. az alapkezelő tevékenységi engedélye, illetve az alap nyilvántartásba vétele iránti kérelméhez benyújtott adatokban, információban történt változás, valamint az azokat tanúsító okiratok.

4. számú melléklet

az 1998 évi XXXIV. törvényhez

A nyilvánosan működő kockázati tőkealap rendkívüli tájékoztatási (jelentési) kötelezettsége

A kockázati tőkealap rendkívüli jelentésének legalább a következő adatokat kell tartalmaznia:

1. az alapkezelő által forgalomba hozott értékpapír kibocsátása,

2. az alap által elért hozam kifizetésének időpontja, módja, helye,

3. az alap végelszámolása, a tőkejegy tulajdonosoknak járó összeg teljesítésének módja, időszaka, helye,

4. az alap működési időtartamának meghosszabbítása,

5. az alapkezelőnél jelentős szervezeti változásra vonatkozó döntés (szétválás, beolvadás, átalakulás),

6. az alapkezelő-, illetve az alap bankszámlájának zárólása,

7. az alapkezelő elleni csőd-, felszámolási- vagy végelszámolási eljárás megindítása, az eljárás lezárása,

8. peres eljárás megindítása és lezárása az alapkezelő által vagy az alapkezelő ellen, ha a perérték az alaptőkéje tíz százalékát meghaladja,

9. az alapkezelő vezető állású személyeiben bekövetkezett változás,

10. az alapkezelő vezető állású személyének büntetőjogi felelősségét megállapító jogerős bírósági határozat,

11. az alap elleni felszámolási vagy végelszámolási eljárás megindítása, az eljárás befejezése.

III. rész HATÁROZATOK

A Kormány határozatai

A Kormány

1042/1998. (IV. 1.) Korm.

határozata

a sportszervezetek köztartozásainak rendezéséről

1. A Kormány a központi költségvetés terhére, a sportszervezetek — 1997. december 31. napján fennálló — köztartozásainak rendezésére 1999. évtől kezdődően, 5 éven keresztül az OTSH költségvetésében rendkívüli előirányzatot biztosít. Az előirányzat az OTSH által kiírt pályázat és megkötött megállapodás alapján a sportszervezetek tőketartozásának törlesztésére használható fel.

Felelős: pénzügyminiszter
OTSH elnöke

Határidő: pályázat kiírására: 1998. április 30.
pályázat benyújtására: 1998. augusztus 15.
forrás biztosítására: az éves költségvetés tervezéséhez igazodva

2. Az OTSH a köztartozások rendezésére pályázó sportszervezetekkel a rendkívüli támogatásra akkor köthet megállapodást, ha

a) a sportszervezet az adó-, vám-, társadalombiztosítási szerv igazolásával bemutatja az 1997. december 31-én fennálló tartozásait tartozásnemenként, tőke, kamat, bírság, pótlék bontásban;

b) a sportszervezet belső vizsgálatot folytat le annak megállapítására, hogy milyen körülmények vezettek a tartozások felhalmozódásához, ezért kiket, milyen személyes felelősség terhel, és igazolja, hogy a felelősség megállapítása iránt szükséges fegyelmi, büntetőeljárásokat az erre feljogosított szerveknél kezdeményezték; továbbá milyen intézkedéseket tart szükségesnek a jövőt illetően a hasonló helyzet kialakulásának elkerülése érdekében;

c) a sportszervezet vállalja, hogy 1998. január 1-jétől folyó adó- és járulékfizetési kötelezettségeit határidőben teljesíti, illetőleg a megállapodás napjáig az 1998. évi kötelezettségeit rendezi, továbbá tudomásul veszi, hogy ennek elmaradása esetén a pályázat alapján kötött megállapodás hatályát veszti, és minden tartozás (beleértve a kamatot, bírságot, pótlékot) esedékessé válik;

d) a sportszervezet vállalja, hogy a megállapodás birtokeában kérelemmel fordul az adóhatósághoz (társadalombiztosítási szervhez) a tartozását terhelő bírság, kamat, pótlék elengedése, a tőketartozása megfizetésének 1998. december 31-ig történő halasztása, 5 éves részletfizetése

engedélyezése iránt, és a meghozott határozat 1 példányát pedig az OTSH-nak bemutatja;

e) a sportszervezet tudomásul veszi, hogy a gazdálkodását az OTSH folyamatosan ellenőrzi, és ha szükséges pénzügyi biztost állíthat a sportszervezet gazdasági ügyeinek intézésére.

Felelős: OTSH elnöke

Határidő: megállapodások megkötésére:
1998. október 31.

3. A köztartozást felhalmozó sportszervezetekkel szemben az adóhatóság és a társadalombiztosítási szervek a

törvényes eszközökkel intézkedjenek a köztartozások behajtása iránt.

4. A 2. b) pontban meghatározott vizsgálatok tapasztalatairól és megállapításairól az esetleges intézkedések megtétele céljából az OTSH elnöke tájékoztatja a pénzügyminisztert.

Felelős: OTSH elnöke

Határidő: 1999. március 31.

Horn Gyula s. k.,
miniszterelnök

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a szerkesztőbizottság közreműködésével.

A szerkesztőbizottság elnöke: dr. Kiss Elemér. A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1–3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: Nyéki József vezérigazgató.

Szerkesztőségi iroda: Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon/Fax: 266-5096.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál, 1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 118-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: Tel./fax: 117-9999, 266-9290/245, 246 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó 1085 Budapest, Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönypoltjában.

Éves előfizetési díj: 33 264 Ft. Egy példány ára: 70 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána + 8 oldalanként + 35 Ft.

A kiadó az előfizetési díj év közbeni emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407